Crna Gora
Državna revizorska institucija
Broj: 05-035/24-1590/30
Podgorica, 21.10.2024. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

ZAVRŠNOG RAČUNA BUDŽETA OPŠTINE PETNJICA ZA 2023. GODINU

(KONAČNI IZVJEŠTAJ)

Podgorica, oktobar 2024. godine

S A D R Ž A J

MIŠLJENJE I PREPORUKE 3
I DIO – OPŠTI DIO 11
1.1. Pravni osnov za vršenje revizije 11
1.2. Vrsta, predmet i obuhvat revizije 11
1.3. Cilj revizije 11
1.4. Metode i tehnike revizije 11
1.4.1. Kriterijumi revizije 12
1.5. Vrijeme vršenja revizije 12
DIO II – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 13
2.1. Normativna uređenost Opštine 13
2.2. Ocjena pouzdanosti upravljanja i unutrašnjih kontrola 15
2.3. Računovodstvene politike i trezorsko poslovanje 19
2.3.2. Planiranje i izvršenje budžeta Opštine za 2023. godinu 21
2.4. Primici 21
2.4.1. Porezi 23
2.4.2. Takse 25
2.4.3. Naknade 26
2.4.4. Ostali prihodi 27
2.5. Izdaci 28
2.5.1. Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca (411) 30
2.5.2. Ostala lična primanja (412) 31
2.5.3. Rashodi za materijal (413) 32
2.5.4. Rashodi za usluge (414) 33
2.5.5. Izdaci za tekuće održavanje (415) 35
2.5.6. Renta (417) 36
2.5.7. Subvencije (418) 36
2.5.8. Ostali izdaci (419) 37
2.5.9. Transferi institucijama, pojedincima nevladinom i javnom sektoru (431) 38
2.5.10. Kapitalni izdaci (441) 40
2.5.11. Otplata obaveza iz prethodnog perioda i neizmirene obaveze 42
2.5.12. Rezerve (47) 44
2.6. Provjera budžetskog suficita/deficita 44
2.7. Blagajničko poslovanje 46
2.8. Evidencija državne imovine u Opštini 48
2.9. Javne nabavke 50
2.10. Sudski sporovi 51
Zakonska i druga akta koja su korišćena u izradi Izvještaja 52

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Na bazi sprovedene revizije i ovjerenih zapisnika državnih revizora na osnovu člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i članom 42 Poslovnika Državne revizorske institucije nadležni Kolegijum usvojio je Preliminarni izvještaj o reviziji Završnog računa Budžeta Opštine Petnjica za 2023. godinu Interno br: „I“ 05-038/24-204 od 20.09.2024. godine i dostavio ga Opštini Petnjica sa rokom za izjašnjenje na nalaze i preporuke iz navedenog izvještaja do 07.10.2024. godine. S obzirom da Opština u ostavljenom roku nije dostavila traženo izjašnjenje nadležni Kolegijum DRI u sastavu **Zoran Jelić** (član Senata – rukovodilac Kolegijuma) i **Nikola N. Kovačević** (predsjedavajući Senatom – član Kolegijuma), u skladu sa čl.12 i 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i članom 45 Poslovnika Državne revizorske institucije na sjednici Kolegijuma DRI održanoj 21.10.2024. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

Završnog računa Budžeta Opštine Petnjica za 2023. godinu

Odgovornost subjekta revizije

U skladu sa članom 37 Zakona o finansiranju lokalne samouprave za izvršenje budžeta opštine odgovoran je predsjednik opštine, a za namjensko korišćenje budžetskih sredstava odgovoran je budžetski izvršilac. Shodno članu 69 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti Završni račun budžeta opštine priprema odgovorno lice opštine u skladu sa navedenim zakonom. Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije (DRI) je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li je Odluka o Završnom računu Budžeta Opštine Petnjica za 2023. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljena i prezentovana u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskom izvještaju, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su indentifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizija je sprovedena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI - nivo III). Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji Opštine Petnjica sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekata revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Revizija je obuhvatila sprovođenje postupaka radi pribavljanja adekvatnih dokaza o iznosima objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Sprovedeni postupci uključili su procjenu sistema unutrašnjih kontrola, procjenu primijenjenih računovodstvenih politika, procjenu materijalno pogrešnog prikazivanja iznosa u finansijskim izvještajima i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

MIŠLJENJE

FINANSIJSKOM REVIZIJOM Završnog računa budžeta Opštine Petnjica za 2023. godinu utvrđeno je da su finansijski izvještaji za 2023. godinu sastavljeni u svim materijalnim aspektima, u skladu s važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da su prezentovani na fer i objektivan način, te u skladu s tim nadležni Kolegijum izražava **POZITIVNO MIŠLJENJE NA FINANSIJSKU REVIZIJU**.

REVIZIJOM PRAVILNOSTI Odluke o Završnom računu budžeta Opštine Petnjica za 2023. godinu utvrđeno je da Opština nije u svim aspektima uskladila poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima. Revizijom su utvrđeni slučajevi neusklađenosti sa: Zakonom o lokalnoj samoupravi, Zakonom o finansiranju lokalne samouprave, Zakonom o poreskoj administraciji, Zakonom o radu, Zakonom o zaštiti i spašavanju, Zakonom o komunalnoj policiji, Zakonom o državnoj imovini, Zakonom o javnim nabavkama, Uredbom o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave, Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza za pravna lica, Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština i Uputstvom o bližem načinu rada radu trezora lokalne samouprave, koji pojedinačno ili zbirno, imaju i materijalan i prožimajući efekat. Na osnovu navedenog nadležni Kolegijum izražava **NEGATIVNO MIŠLJENJE NA REVIZIJU PRAVILNOSTI.**

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE NEGATIVNOG MIŠLJENJA ZA REVIZIJU PRAVILNOSTI:

Nalaz: Sekretar Sekretarijata za lokalnu upravu je u statusu vršioca dužnosti od 20.06.2022. godine i isti je produžen peti put zadnjim Rješenjem 24.06.2024. godine.

Preporuka P1: Opština treba da u skladu sa članom 112 Zakona o lokalnoj samoupravi, popunu radnih mjesta iz kategorije visoko rukovodni kadar vrši na osnovu javnog konkursa, a da vršioce dužnosti imenuje, odnosno postavlja u slučajevima i pod uslovima određenim Zakonom, najduže do 6 mjeseci.

Nalaz: Sekretar Sekretarijata za lokalnu upravu obavlja poslove Odeljenja za finansije i ekonomski razvoj (priprema, planiranje i izrada nacrta budžeta Opštine, priprema izvještaja o realizaciji fiskalne politike za tekuću godinu, izrada stručnih uputstava potrošačkim jedinicama, priprema završnog računa budžeta Opštine, odobravanje otvaranja podračuna i utvrđivanje načina njihovog korišćenja, obračun i isplata zarada i naknada u organima uprave, izvršavanje plaćanja po zahtjevu potrošačkih jedinica) što je u opisu poslova Rukovoditeljke za finansije i ekonomski razvoj.

Preporuka P2: Opština treba da raspodjelu poslova i radnih zadataka obavlja u skladu sa usvojenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Sekretarijata za lokalnu upravu.

Nalaz: Nije uspostavljen i sproveden proces upravljanja rizicima i nije donijeta Odluka o uspostavljanju Registra rizika što nije u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.
-Isto lice obavlja poslove obračuna bruto zarada, formira i kontroliše naloge za isplatu zarada koje ujedno i potpisuje, vrši obradu i elektronsko plaćanje faktura, blagajničko poslovanje, na zahtjevima za plaćanje je istovremeno službenik trezora za ovlašćivanje i službenik trezora za plaćanje.

Preporuka P3: Opština treba da u skladu sa članom 14 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru izvrši proces identifikacije, procjene i uspostavljanja upravljanja rizicima i u skladu sa članom 15 istog zakona uspostavi sistem unutrašnjih kontrola u smislu razdvajanja odgovornosti kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu.

Nalaz: Opština nije uspostavila unutrašnju reviziju organizovanjem organizacione jedinice za unutrašnju reviziju u okviru subjekta, koja je neposredno odgovorna rukovodiocu subjekta, ili obavljanjem unutrašnje revizije od strane jedinice za unutrašnju reviziju drugog subjekta, na osnovu sporazuma, uz prethodnu saglasnost Ministarstva u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

Preporuka P4: Opština treba da u skladu sa članom 49 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru uspostavi unutrašnju reviziju obavljanjem unutrašnje revizije od strane jedinice za unutrašnju reviziju drugog subjekta, na osnovu sporazuma, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Nalaz: Ispravke u evidencijama se ne evidentiraju što nije u skladu sa članom 53 Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja.
-Nema evidencije o neriješenim predmetima jer se ne dostavljaju pisarnici radi evidentiranja u narednoj godini što nije u skladu sa članom 55 Uputstva.

-Akt koji je kasnije primljen u pisarnici, a odnosi se na isti predmet, ne dobija broj tog predmeta i novi podbroj prema redosljedu kojim je evidentiran u djelovodniku što nije u skladu sa članom 57 Uputstva.
-Ne zavode se sljedeća akta: evidencija o dolasku na posao, evidencija o odlasku sa posla, doznake za bolovanja, kvartalni finansijski izvještaji, finansijski izvještaji, rekapitulacije po organizacionim jedinicama, zbirne rekapitulacije, obračunati časovi, isplate po bankama, obustave po bankama, pojedini računi, računi Jugopetrola.

Preporuka P5: Opština treba da obezbijedi punu primjenu Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave i Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja

Nalaz: Zaposleni u Službi nijesu dodatno osigurani u skladu sa članom 20 Zakona o zaštiti i spašavanju. Skupština opštine nije donijela program razvoja sistema zaštite i spašavanja na teritoriji Opštine što nije u skladu sa članom 41 Zakona o zaštiti i spašavanju.

Preporuka P6: Opština treba da u skladu sa članom 20 Zakona o zaštiti i spašavanju dodatno osigura pripadnike Službe zaštite i u skladu sa članom 41 istog Zakona donese Program razvoja sistema zaštite i spašavanja na teritoriji Opštine.

Nalaz: Zadnji zdravstveni pregled u Službi komunalne policije urađen je u toku 2018. godine za dva, odnosno 2020. godinu za trećeg komunalnog policajca i isti nemaju pregled na psihofizičke sposobnosti.

Preporuka P7: Opština treba da u skladu sa članom 40 Zakona o komunalnoj policiji da provjeru psihofizičkih sposobnosti komunalnih policajaca vrši periodično, svake tri godine.

Nalaz: Opština nije u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave dostavljala Ministarstvu finansija kvartalne izvještaje na Obrazac 1 – Izvještaj o novčanim tokovima I - ekonomska klasifikacija i Obrazac 2 - Izvještaj o novčanim tokovima II - funkcionalna klasifikacija i obrazac 7 – Izvještaj o konsolidovanoj potrošnji.

Preporuka P8: Opština treba da shodno članu 6 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, dostavlja kvartalne finansijske izvještaje Ministarstvu finansija, najkasnije do 15. u prvom mjesecu narednog kvartala tekuće godine za prethodni kvartal na obrascima 1, 2, 5 i 7.

Nalaz: Javne ustanove čiji je osnivač Opština nijesu dostavljale mjesečne finansijske izvještaje Opštini na obrascima 3 i 5 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave.

Preporuka P9: Potrošačke jedinice opština (javne ustanove, javna preduzeća i dr.) treba da dostavljaju mjesečne finansijske izvještaje opštini, najkasnije do 10. u prvom mjesecu narednog kvartala tekuće godine za prethodni kvartal, na obrascima 3 i 5.

Nalaz: Uz završni račun za 2023. godine nijesu priloženi finansijski izvještaji privrednih društava, ustanova i drugih pravnih lica ("Komunalna djelatnost DOO", JU Centar za kulturu i Turistička organizacija) čiji je osnivač Opština što nije u skladu sa članom 41 Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Preporuka P10: Opština treba da u skladu sa članom 41 Zakona o finansiranju lokalne samouprave uz završni račun dostavlja i finansijske izvještaje privrednih društava, ustanova i drugih pravnih lica čiji je osnivač.

Nalaz: Trezorsko poslovanje se ne vrši u skladu sa članom 58 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave jer se u izvršenju budžeta ne koriste obrasci: Dinamički plan potrošnje - obrazac 1; Zahtjev za rezervisanje sredstava - obrazac 3, Izmjena dnevnika - obrazac 5; Zahtjev za izdavanje avansa - obrazac 6.

-Zahtjev za plaćanje sredstava koji koristi Odeljenje za finansije i ekonomski razvoj sadrži za potpis mjesto službenik trezora za ovlašćivanje umjesto za kontrolu zahtjeva i službenik trezora za plaćanje umjesto glavni službenik za finansije što nije u skladu sa sadržinom Obrasca 4 - zahtjev za plaćanje.

Preporuka P11: Opština treba da uskladi poslovanje sa članom 58 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave i da izvršenje budžeta vrši na obrascima – Dinamički plan potrošnje - obrazac 1; Zahtjev za rezervisanje sredstava - obrazac 3; Zahtjev za plaćanje – obrazac 4; Izmjena dnevnika - obrazac 5; Zahtjev za izdavanje avansa - obrazac 6.

Nalaz: Nacrt Odluke o budžetu dostavljen je Ministarstvu finansija 13.12.2023. godine što nije u skladu sa članom 32 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti gdje je propisan rok 1. novembar.
-Predsjednik Opštine je predlog Nacrta budžeta za 2023. godinu dostavio Skupštini opštine 16.12.2022. godine što nije u skladu sa članom 6 Procedure koji određuje kraj novembra kao rok dostave i članom 28 Zakona o finansiranju lokalne samouprave koji navodi 1. decembar.
-Izvještaj o javnoj raspravi koji je sačinjen 21.12.2022. godine nije dostavljen uz Nacrt budžeta za 2023. godinu Skupštini opštine 16.12.2022. godine što nije u skladu sa članom 29 Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Preporuka P12: Opština treba da proces planiranje budžeta u potpunosti uskladi sa rokovima određenim Zakonom o finansiranju lokalne samouprave i Procedurom za proces planiranja budžeta.

Nalaz: Opština je u 2023. godini donijela 8.529 rješenja o porezu na nepokretnost. Od toga broja, obveznicima nije uručeno 3.372 rješenja, odnosno 39% od ukupnog broja donesenih rješenja.

Preporuka P13: Opština treba da u skladu sa članom 87 Zakona o upravnom postupku dostavljanje neuručenih rješenja o porezu na nepokretnost, izvrši javnim obavještavanjem i to: objavljivanjem pismena na internet stranici javnopravnog organa, portalu elektronske uprave, oglasnoj tabli organa ili objavljivanjem pismena u dnevnim novinama.

Nalaz: Služba lokalnih javnih prihoda nije sprovodila postupke prinudne naplate poreskih potraživanja, donoseći zaključke i rješenja o prinudnoj naplati poreskih obaveza, kao i upis hipoteke na imovinu poreskog obveznika.

Preporuka P14: Opština treba da u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji preduzima mjere prinudne naplate prema svim poreskim obveznicima koji nijesu izmirili poreske obaveze u propisanim rokovima. Takođe, u skladu sa čl. 333 i 335 Zakona o svojinsko pravnim odnosima, treba da obavijesti hipotekarne dužnike o početku namirenja potraživanja, vansudskom ili sudskom prodajom nepokretnosti opterećene hipotekom, u skladu sa Zakonom o izvršenju i obezbeđenju.

Nalaz: Opština je u 2023. godini na ime prekovremenog rada isplatila 5.179,30€ u bruto odnosno 4.376,51€ neto na osnovu pojedinačnih zahtjeva i sopstvene evidencije zaposlenih u Službi zaštite i spašavanja, Službe Komunalne policije i referenta – portira. Isplata je vršena uz obračun zarada bez donošenja odluke o uvođenju prekovremenog rada, razloga za uvođenje prekovremenog rada, spiska zaposlenih koji se angažuju za prekovremeni rad i vremena početka prekovremenog rada što nije u skladu sa članom 64 stav 4 Zakona o radu.

Preporuka P15: Opština treba da obezbijedi precizne evidencije prekovremenog rada uz pisanu saglasnost starješine organa i da u skladu sa Zakonom o radu, prekovremeni rad uvodi u slučaju iznenadnog povećanja obima posla, više sile i drugim iznenadnim slučajevima, pisanom odlukom poslodavca i da obavijesti inspektora rada o uvođenju prekovremenog rada u roku od tri dana od dana donošenja odluke o uvođenju prekovremenog rada.

Nalaz: Opština se nije u potpunosti pridržavala Internih procedura o službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu, ni Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.

- Na putnim nalozima u većini sučajeva nije naveden razlog službenog putovanja.

- Nije izvršena podjela dužnosti, jer isto lice obavlja poslove obračuna, kontrolu obračuna i isplatu putnih naloga.
- Putni nalozi nijesu zavedeni preko arhive i ne posjeduju djelovodni broj.
- U pojedinim slučajevima putni nalozi nijesu potpisani od strane livkidatora, rukovodioca računovodstva i blagajnika, odnosno ne vrši se kontrola obračuna putnih naloga.
- Za putne naloge za službena putovanja u inostranstvu nijesu priloženi izvještaji sa službenog putovanja, shodno članu 19 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.

Preporuka P16: Opština treba da uskladi internu proceduru za ostvarivanje prava na naknadu troškova službenog putovanja sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru i uspostavi evidenciju putnih naloga i priprema periodične izvještaje o utrošenim sredstvima za službena putovanja.

Nalaz: Ostali transferi institucijama planirani su u iznosu od 244.000,00€, a realizovani u iznosu od 276.903,73€, odnosno 113,49% u odnosu na plan. Za navedeno prekoračenje od 13,49% (32.903,73€) predsjednik opštine nije donio Zaključak o preusmjerenju sredstava.

Preporuka P17: Opština treba da, u skladu sa članom 36 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, u slučaju nastanka okolnosti koje nijesu bile poznate u vrijeme usvajanja odluke o budžetu, između potrošačkih jedinica vrši preusmjeravanje sredstava utvrđenih odlukom o budžetu u visini do 10% od ukupno planiranih sredstava potrošačke jedinice čiji se odobreni iznos sredstava umanjuje.

Nalaz: Revizijom je utvrđeno da se iznos evidentiran na računu 4319 – ostali transferi institucijama odnosi na isplate mjesnim zajednicama u skladu sa Odlukom o mjesnim zajednicama u iznosu od 56.299,45€. Mjesne zajednice nijesu informisale Skupštinu opštine, najmanje jednom godišnje o namjenskoj upotrebi dodijeljenih sredstava.

Preporuka P18: Opština treba da obezbijedi da mjesne zajednice kao dio jedinstvenog sistema lokalne samouprave, shodno članu 59 Odluke o mjesnim zajednicama, u cilju kontrole namjenskog korišćenja sredstava koja se ustupaju iz budžeta opštine i koja se obezbjeđuju po drugim osnovama, najmanje jedanput godišnje, informišu Savjet i zbor građana, odnosno Skupštinu opštine.

Nalaz: Revizijom je utvrđeno da kapitalne projekte na teritoriji Opštine realizuje Služba menadžera. Kapitalni izdaci planirani su u iznosu od 1.494.000,00€, a tokom 2023. godine realizovani su u iznosu od 230.701,66€, odnosno 15,44% u odnosu na plan što ukazuje na slabosti u planiranju navedenih izdataka.

Preporuka P19: Opština treba da Odlukom o budžetu, obezbijedi realnije planiranje izdataka radi obezbjeđenja njihove realizacije u godini za koju se planiraju.

Nalaz: U postupku revizije utvrđeno je da Opština nije obezbijedila nadzor nad izvođenjem svih radova/usluga evidentiranih na računu 441, odnosno, nad potrošnjom dodijeljenih sredstava isplaćenih za kapitalne izdatke. Takođe, Opština nije obezbjeđivala dokaz o kvalitativnom i kvantitativnom prijemu, tj. nijesu sačinjavani odgovarajući zapisnici o primopredaji izvršenih radova i usluga.

Preporuka P20: Opština treba da u skladu sa zaključenim Ugovorima/računima obezbijedi nadzor nad izvođenjem radova/usluga, kao i dokaz o kvalitativnom i kvantitativnom prijemu izvršenih radova i usluga. Takođe, Opština treba da kroz kontrolu isplata obezbijedi fiskalnu disciplinu i namjensko korišćenje sredstava.

Nalaz: Opština nije uz godišnje finansijske izvještaje dostavila i izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve na Obrascu 9, što je trebalo učiniti shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave.

Preporuka P21: Opština treba da shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave i izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve na Obrascu 9.

Nalaz: Iznos evidentiran na računu 4139 – Ostali transferi Komunalnom DOO u ukupnom iznosu od 130.997,50€ trebalo je evidentirati na računu 4326 – transferi javnim preduzećima, shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.
-Iznos evidentiran na računu 4419 isplaćen kao učešće opštine u izgradnji vodovoda na teritoriji opštine Petnjica i to: Javorova (8.256,53€) i Murovsko vrelo (6.132,87€) trebalo je evidentirati na ačunu 4412 – izdaci za lokalnu infrastrukturu.
-Cjelokupni iznos od 16.467,41€ koji je evidentiran na računu 4411 – izdaci za infrastrukturu opšteg značaja, trebalo je evidentirati računu 4412 – izdaci za lokalnu infrastrukturu.
-Iznos od 53.022,50€ evidentiran na računu 4416 – Investiciono održavanje, isplaćen je za održavanje opštinskih puteva od čega je: iznos od 52.002,50€ isplaćen DOO Komunalne djelatnosti Petnjica a iznos od 1.020,00€ isplaćen fizičkim licima za čišćenje lokalnih puteva u zimskom periodu trebalo je planirati i evidentirati na računu 4151 – tekuće održavanje lokalne infrastructure.
-Iznos od 3.047,00€ evidentiran na računu 4416 – Investiciono održavanje isplaćen je shodno zaključenom Ugovoru sa odabranim dobavljačem za nabavku cjevovodnih propusta na ime učešća opštine u izgradnji vodovoda na području opštine Petnjica trebalo je evidentirati na računu 4412 – izdaci za lokalnu infrastrukturu.

Preporuka P22: Opština treba da obezbijedi da se planiranje i evidencija izdataka vrši shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Nalaz: Opština nije donijela Interno uputstvo kojim je regulisano blagajničko poslovanje, kao ni Odluku o određivanju blagajničkog maksimuma.

Preporuka P23: Opština Petnjica treba da, u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru donese interno uputstvo kojim će se regulisati blagajničko poslovanje, kao i Odluku o određivanju blagajničkog maksimuma shodno Zakonu o sprječevanja nelegalnog poslovanja.

Nalaz: Novac podignut sa žiro - računa, ne donosi se u blagajnu radi evidencije i pripreme odgovarajuće dokumentacije (nalog i spiskovi za isplatu, nalog za uplatu...), već se vrši direktna isplata za određene namjene. U postupku revizije nijesu dati na uvid dokazi da je novac isplaćen licima kojime je opredijeljen.

Preporuka P24: Opština treba da u skladu sa tačkom 107 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave vrši isplate novca iz blagajne trezora na osnovu vjerodostojne računovodstvene dokumentacije (putni nalog, račun ili drugi dokument) ovjerene od strane starješine organa.

Nalaz: Saldo blagajne na dan 31.12.2023. godine u iznosu od -6.940,00€ evidentiran u Glavnoj knjizi trezora ne odgovara stanju utvrđenom pregledom blagajničke dokumentacije (1,48€). Razlika je nastala zbog pogrešne evidencije gotovinskih uplata i isplata na dugovnoj strani računa 451 – pozajmice i krediti nefinansijskim institucijama.

Preporuka P25: Opština treba da evidenciju u knjizi (dnevniku) blagajne vrši hronološkim redom po izvršenoj uplati, odnosno isplati gotovine i da isplate iz blagajne evidentira u glavnoj knjizi trezora prema ekonomskoj klasifikaciji određenoj Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore I budžete opština.

Nalaz: Opština ne vodi evidenciju pokretne i nepokretne imovine na modifikovanoj osnovi, odnosno na klasi 0, shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete Opština, pa se revizijom nije moglo izvršiti vrijednosno upoređenje popisane imovine sa knjigovodstvenom stanjem. Opština nije uspostavila elektronsku evidenciju osnovnih sredstava Opštine.

Preporuka P26: Opština treba da uspostavi elektronsku evidenciju pokretne i nepokretne imovine i uskladi je sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, odnosno da evidenciju imovine vodi na modifikovanoj osnovi, na klasi 0.

Nalaz: Rješenje o vršenju redovnog popisa i obrazovanje Komisije za vršenje istog donijeto je sa zakašnjenjem. Rješenjem nije određen rok u kojem treba izvršiti popis niti rok do kojeg je Komisija trebala sačiniti Izvještaj o izvršenom popisu. Komisija je dostavila Izvještaj za popis poketnih i nepokretnih stvari za 2023. godinu koji ne sadrži stvarno i knjigovodstveno stanje imovine i obaveza; razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja, što je trebalo prikazati u skladu sa članom 6 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.

Preporuka 27: Opština treba da obezbijedi blagovremeno donošenje rješenja o vršenju redovnog popisa i obrazovanju Komisije za popis u kojem će utvrditi rok do kojeg je Komisija treba da sačiniti Izvještaj o izvršenom popisu. Izvještaj popisne komisije treba da sadrži sve potrebne elemente određene članom 6 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.

Nalaz: Obračun amortizacije i revalorizacija nijesu vršeni u računovodstvu Opštine i ne postoji elektronska evidencija pokretne i nepokretne imovine. Procjena vrijednosti nepokretnih stvari u svojini Opštine nije vršena.

Preporuka P28: Opština treba da uspostavi elektronsku evidenciju osnovnih sredstava i uskladi je sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, odnosno uspostavi evidenciju imovine po kategorijama i grupama. Elektronska evidencija osnovnih sredstava opštine treba da bude potpuna, odnosno, treba da obuhvati svu pokretnu i nepokretnu imovinu za koju treba unijeti nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost i izvršiti procjenu imovine koju koristi, a koja nema knjigovodstvenu vrijednost, kao i da vrši obračun amortizacije i to na propisanom obrascu (Obrazac OA).

Nalaz: Revizijom je utvrđeno da se Opština nije obratila Mjesnim zajednicama, preduzećima i ustanovama čiji je osnivač Opština zahtjevom za dostavu potrebnih izvještaja na propisanim obrascima: PS1, PS2, NS1 i NS2 na dan 31.12.2023. godine. Revizijom je utvrđeno da je Komisija koja je vršila popis pokretnih i nepokretnih stvari izvršila i popis stvari koje koriste preduzeća i ustanove čiji je osnivač opština. O izvršenom popisu nije dostavljen izvještaj već samo popisne liste (obrazac PL) koje su potpisane od strane članova komisije i koje sadrže samo podatke o imovini u naturalnom obliku (bez nabavne, otpisane i sadašnje vrijednosti).

Preporuka P29: Opština treba da obezbijedi da javne službe i preduzeća čiji je osnivač, shodno članu 50 Zakona o državnoj imovini, do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, organu uprave nadležnom za poslove imovine – Odjeljenje za opštu upravu i društvene djelatosti, dostave podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima u elektronskoj formi radi vođenja Registra nepokretnosti, odnosno računovodstvene evidencije pokretnih stvari.

Nalaz: Revizijom je utvrđeno da Opština nije uspostavila evidenciju državne imovine i nije podatke o pokretnoj i nepokretnoj imovini u papirnom i elektronskom obliku dostavila Upravi za državnu imovinu do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu na obrascima PS1, PS2, NS1 i NS2, što je trebalo učiniti shodno članu 51 Zakona o državnoj imovini.

Preporuka P30: Opština treba da uspostavi registar pokretne i nepokretne imovine i obezbijedi da se, shodno Zakonu o državnoj imovini, podaci o pokretnoj i nepokretnoj imovini, dostavljaju organu nadležnom za poslove imovine na propisanim obrascima i u određenim rokovima.

Nalaz: Opština nije imenovala novog zaposlenog za obavljanje poslova javnih nabavki.

Preporuka P31: Opština treba da u skladu sa članom 47 Zakona o javnim nabavkama odredi lice za obavljanje poslova službenika za javne nabavke.

Na osnovu člana 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da obim i karakter utvrđenih nepravilnosti i nedostataka kod subjekta revizije nalaže:

- Da se sa sadržajem Izvještaja upozna Skupština Opštine Petnjica radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti.

- Da se sa sadržajem Izvještaja upoznaju Ministarstvo finansija i Ministarstvo javne uprave kao organi koji vrše nadzor nad radom lokalnih samouprava.

- Da se Konačni izvještaja DRI dostavi Odboru za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore.

- Da se Konačni izvještaja DRI dostavi i Zajednici Opština Crne Gore.

- Da Opština do **22.11.2024**. godine dostavi DRI **Plan aktivnosti** za realizaciju datih preporuka koji treba da sadrži mjere, nosioce aktivnosti i rokove. Opština u roku od (šest) mjeseci, odnosno **do 22.04.2025. godine** treba da dostavi DRI, **Izvještaj o sprovedenim radnjama** po izrađenim i dostavljenim preporukama.

SENATOR DRI
Zoran Jelić

_____
Rukovodilac Kolegijuma

I DIO – OPŠTI DIO

1.1. Pravni osnov za vršenje revizije

Pravni osnov za vršenje revizije Završnog računa Budžeta Opštine Petnjica za 2023. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 (Sl. list CG, br. 01/07, 038/13),
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4: (Sl. list RCG, br. 28/04, 27/06, 78/06 i Sl. list Crne Gore, br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17),
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2024. godinu, broj 06-038/23-319 od 26.12.2023. godine, donesenim od strane Senata Državne revizorske institucije (u daljem tekstu: DRI),
- Odluci o vršenju revizije Završnog računa budžeta Opštine Petnjica za 2023. godinu broj 05-035/24-1590/2 od 17.06.2024. godine,

Revizija Završnog računa budžeta Opštine Petnjica za 2023. godinu vršena je u skladu sa:

- Poslovnikom o radu Državne revizorske institucije (Sl. list CG br. 03/15),
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti (Sl. list RCG br. 07/15),
- Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS),
- Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI).

1.2. Vrsta, predmet i obuhvat revizije

Predmet revizije bio je Završni račun budžeta Opštine Petnjica za 2023. godinu. U okviru revizije Završnog računa budžeta detaljno su analizirani:

- Primici Opštine;
- Izdaci Opštine;
- Realizacija kapitalnih projekata;
- Evidencija državne imovine u Opštini;
- Zaduženost i izdate garancije
- Neizmirene obaveze;

Predmet revizije bili su i normativna uređenost i organizaciono ustrojstvo Opštine, sistem javnih nabavki i sistem unutrašnjih finansijskih kontrola. Obavljena je finansijska revizija i revizija pravilnosti, koja podrazumijeva sveobuhvatan uvid u finansijsko poslovanje Opštine i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima.

1.3. Cilj revizije

Cilj revizije bio je izricanje mišljenja o pouzdanosti i tačnosti Završnog računa budžeta Opštine Petnjica za 2023. godinu, ocjena unutrašnjeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole i pravilnosti (zakonitost) poslovanja. Pravilnost (zakonitost) poslovanja podrazumijeva izricanje mišljenja o tome da li su transakcije izvršene u skladu sa zakonom, drugim propisima, datim ovlašćenjima i za planirane svrhe.

1.4. Metode i tehnike revizije

Revizija je planirana i izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije javnog sektora ISSAI kao i Detaljnim planom revizije Završnog računa Budžeta opštine Petnjica za 2023. godinu.
Revizija je uključila ispitivanje dokaza, na bazi provjere uzoraka, korišćenjem analitičkih i suštinskih postupaka, kojim su provjereni iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima. Određivanje rizika i materijalnosti vršeno je u skladu sa Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti Državne revizorske institucije, a uzorkovanje je vršeno primjenom revizorskog programa IDEA.

Materijalnost za reviziju Završnog računa Budžeta Opštine Petnjica za 2023. godinu određena je u iznosu 1,67% od ukupnih rashoda, koji su u 2023. godini iznosili 1.445.193,80€, odnosno, **u iznosu od 24.136,81€.**

1.4.1. Kriterijumi revizije

Kriterijumi za finansijsku reviziju su: Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština; Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave; Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor, računovodstvena načela i računovodstvene politike subjekta revizije.

Kriterijumi za reviziju pravilnosti su ocjena saglasnosti poslovanja Opštine sa zakonskim i podzakonskim propisima relevantnim za poslovanje Opštine: Zakon o lokalnoj samoupravi, Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakon o finansiranju lokalne samouprave, Zakon o zaštiti i spašavanju, Zakon o komunalnoj policiji, Zakon o poreskoj administraciji, Zakon o administrativnim taksama, Zakon o lokalnim komunalnim taksama, Zakon o porezu na promet nepokretnosti, Zakon o porezu na nepokretnosti, Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata, Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, Zakon o državnim službenicima i namještenicima, Zakon o radu, Zakon o državnoj imovini, Zakon o javnim nabavkama, Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, Uredba o načinu vođenju evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, Statut Opštine Petnjica, Odluka o organizaciji i načinu rada lokalne uprave, Odluka o zaradama lokalnih službenika i namještenika u opštini Petnjica, Odluka o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava nevladinim organizacijama, Odluka o porezu na nepokretnosti u opštini Petnjica, Odluka o prirezu porezu na dohodak fizičkih lica, Odluka o lokalnim administrativnim taksama opštine Petnjica, Odluka o lokalnim komunalnim taksama i drugi podzakonski akti koji se odnose na poslovanje Opštine.

Posebna pažnja usmjerena je na kriterijume na osnovu kojih se vršila ocjena uspostavljenog sistema finansijskog upravljanja i kontrola, a to su Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i interna akta Opštine kojim su regulisana prava, ograničenja i pravdanje pojedinih rashoda, kao što su upotreba službenih automobila, potrošnja goriva, upotreba telefona, reprezentacija i drugo.

1.5. Vrijeme vršenja revizije

Revizija Završnog računa Budžeta Opštine Petnjica za 2023. godinu izvršena je tokom drugog i trećeg kvartala 2024. godine.

Reviziju je sproveo revizorski tim u sastavu:

- Vladan Perović, državni revizor – načelnik u sektoru,
- Mićun Vlahović, državni revizor – rukovodilac odjeljenja,
- Zoran Medenica, državni revizor,
- Tatjana Marković, državna revizorka,
- Jelena Ljubić, državna revizorka,

DIO II – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

2.1. Normativna uređenost Opštine

Opština Petnjica (u daljem tekstu: Opština) funkcioniše u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi, Zakonom o finansiranju lokalne samouprave, Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakonom o državnoj imovini i drugim zakonima iz oblasti javnih finansija i Statutom Opštine Petnjica.

Statutom Opštine (u daljem tekstu: Statut) uređuju se: prava i dužnosti Opštine i način njihovog ostvarivanja; poslovi i način odlučivanja lokalnog stanovništva; način i uslovi vršenja sopstvenih poslova; finansiranje; način i postupak izbora i razrješenja predsjednika Skupštine i predsjednika Opštine; način i postupak razrješenja sekretara Skupštine; organizacija i način rada lokalne uprave; način i postupak razrješenja glavnog administratora, starješine organa lokalne uprave, pomoćnika straješine organa, glavnog gradskog arhitekte i menadžera Opštine; način vršenja nadzora nad radom organa lokalne uprave, stručnih i posebnih službi (u daljem tekstu: organi lokalne uprave); način donošenja propisa; način obezbjeđenja javnosti rada i učešća građana u vršenju poslova iz nadležnosti Opštine; oblik i sadržina simbola; praznik Opštine i način njegovog obilježavanja; osnivanje i rad mjesne zajednice i drugih oblika mjesne samouprave; uslovi za pokretanje građanske inicijative i druga pitanja od značaja za funkcionisanje lokalne samouprave.

Sjedište Opštine je u Petnjici. Opštinu je u toku 2023. godine za koju se vrši revizija, predstavljao i zastupao Predsjednik Opštine, Samir Agović.

- U skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi i Statutom, Opština Petnjica (u daljem tekstu Opština) donijela je Odluku o organizaciji i načinu rada lokalne uprave 12.04.2019. godine. Na sjednici Skupštine Opštine od 27.12.2019.g donijeta je Odluka o usvajanju Strateškog plana razvoja Opštine 2020. – 2025. godine.
- Zakonom o sprečavanju korupcije uvedena je obaveza donošenja Planova Integriteta za sve organe vlasti u skladu sa Pravilima za izradu i sprovođenje plana integriteta, koja donosi Agencija za sprečavanje korupcije. Opština je donijela Rješenje[1] o formiranju radne grupe za pripremu i izradu Plana integriteta, Rješenje[2] o određivanju odgovornog lica za izradu i sprovođenje 11.04.2022. godine i isti je dostavljen Agenciji za sprečavanje korupcije 29.09.2022. godine.
-Skupština opštine na sjednici održanoj dana 21.03.2024. godine, donijela je Zaključak[3] o prihvatanju Izvještaja o radu predsjednika Opštine i organa lokalne uprave i službi za 2023. godinu

Utvrđene nepravilnosti:
-Starješine organa, odnosno Službe predsjednika, Sekretarijat za lokalnu upravu, Služba glavnog administratora, Služba glavnog gradskog arhitekte, Služba komunalne policije i Služba zaštite i spašavanja nijesu donijele program rada organa za 2023. godine.

Preporuka: Opština treba da obezbijedi da starješine organa u skladu sa članom 82 Zakona o lokalnoj samoupravi donose program rada organa, odnosno službe kojom rukovode.

Poslovi Opštine
Nadležnosti Opštine regulisane su Zakonom o lokalnoj samoupravi, dio III - Poslovi lokalne samouprave (član 24-32) i Statutom Opštine Petnjica (član 15-17), kao i drugim sistemskim zakonima kojima su uređena pitanja državne imovine, utvrđivanja visine i kontrole sopstvenih prihoda i dr.

Organi Opštine
Organi Opštine su Skupština Opštine i Predsjednik Opštine.
Skupštinu opštine čine odbornici koje biraju građani na period od četiri godine u skladu sa Zakonom kojim se uređuje izbor odbornika i poslanika. Broj odbornika u Skupštini utvrđuje se posebnom odlukom. Skupština je predstavnički organ građana i njen rad je regulisan Zakonom o lokalnoj samoupravi (član 35 – 54) i Statutom Opštine Petnjica (član 26-76).

[1] Br:01-018/22-298/2 od 11.04.2022.g
[2] Br:01-018/22-298 od 11.04.2022.g
[3] ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 018/24 od 29.03.2024)

Predsjednik Opštine, je izvršni organ Opštine, bira ga skupština iz reda odbornika na period od četiri godine i njegov rad je regulisan Zakonom o lokalnoj samoupravi (član 55-68) i Statutom Opštine Petnjica (član 77-95). Predsjednik Opštine predstavlja i zastupa Opštinu.

Lokalna uprava i javne službe

Za vršenje poslova uprave obrazuju se organi lokalne uprave (sekretarijati, uprave i direkcije). Za vršenje stručnih i drugih poslova mogu se obrazovati stručne službe, a za vršenje specifičnih poslova lokalne uprave obrazuju se posebne službe (služba komunalne policije, služba zaštite i spašavanja i druge službe) u skladu sa zakonom.

Organizacija i način rada lokalne uprave

Organi lokalne uprave vrše poslove utvrđene zakonom, Statutom i drugim aktima. Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave organizuje se lokalna uprava Opštine, obrazuju organi lokalne uprave, posebne i stručne službe, uređuje njihov djelokrug, način rada, kriterijumi za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju organa uprave i službi i druga pitanja od značaja za rad lokalne uprave. U skladu sa navedenom Odlukom, obrazovani su **organi lokalne uprave – sekretarijat** (Sekretarijat za lokalnu upravu); **posebne službe** (Služba komunalne policije i Služba zaštite i spašavanja) i **stručne službe** (Služba Predsjednika opštine; Služba glavnog administratora) što je prikazano u tabeli koja slijedi:

Sekretarijati	Posebne službe	Stručne službe
Sekretarijat za lokalnu upravu	Služba komunalne policije	Služba predsjednika opštine
	Služba zaštite i spašavanja	Služba glavnog administratora

Radni odnosi

Broj sistematizovanih i popunjenih radnih mjesta na 31.12.2023. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

		Broj izvršilaca po organizacionim jedinicama							
	Organi lokalne uprave opštine Petnjica		Na dan 31.12.2023. godine						
			pravilnik o sistematizaciji		broj zaposlenih				
		sistematizovani	broj radnih mjesta	broj izvrsilaca	neodredjeno	određeno	lica na mandatu	VD	Ukupno
1	Sekretarijat za lokalnu upravu	1	1	1			0	1	1
	Odjeljenje za opštu upravu i društvene djelatnosti	16	17	10	10	0	0	0	10
	Odjeljenje za finansije i ekonomski razvoj	8	11	8	8	0	0	0	8
	Odjeljenje za uređenje prostora, zaštitu životne sredine, stambeno komunalne poslove i saobracaj	5	5	4	4	0	0	0	4
	Odjeljenje za poljoprivredu i ruralni razvoj	4	4	3	3	0	0	0	3
	Kancelarija za mlade i rodnu ravnopravnost	2	2	1	1	0	0	0	1
	Kancelarija za saradnju sa dijasporom	2	2	1	1	0	0	0	1
2	Služba predsjednika opštine	7	7	2	1		1	0	2
3	Služba glavnog administratora	3	3	1	0	0	1	0	1
4	Služba komunalne policije	6	6	5	3	1	1	0	5
5	Služba zaštite i spašavanja	14	14	7	7	0	0	0	7
6	Služba skupštine opštine	4	4	2	1	0	1	0	2
		72	76	45	39	1	4	1	45

-Opština je donijela Odluku[4] o preuzimanju zaposlenih usled teritorijalne promjene 31.12.2015. godine na osnovu koje je sačinjen Sporazum o preuzimanju zaposlenih iz opštine Berane i to: iz Sekretarijata za opštu upravu i društvene djelatnosti 4 izvršioca, Uprave za naplatu lokalnih javnih prihoda 1 izvršilac, JU"Centar za kulturu" 7 izvršilaca i DOO "Komunalno" 7 izvršilaca. Ukupan broj zaposlenih na 31. decembar 2023. godine iznosio je 45.

-U toku 2023. godine raspisana su dva Javna oglasa za popunu radnog mjesta "referent za lokalne javne prihode". U skladu sa tim, jedno lice je zasnovalo radni odnos u toku 2023.godine, dok je za drugo lice, odluka o izboru kandidata donijeta u 2024. godini.

Utvrđeno činjenično stanje:

-Kadrovski plan[5] kojim se planira broj zaposlenih, promjene u kadrovskoj strukturi i druga pitanja upravljanja kadrovima u skladu sa budžetskim i strateškim planiranjem rada opštine usvojen je 23.01.2023. godine Istim je planirano popunjavanje: 10 izvršilaca u Sekretarijatu za lokalnu upravu, Službi predsjednika 4 i Službi komunalne policije 1 izvršilac.

[4] „Sl. list CG-opštinski propisi", br.049/15 od 31.12.2015.g.

[5] Br:01-018/23-47 od 23.01.2023.g

Sistematizovana mjesta su planirana u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima sa 76 izvršilaca, zaposleno je 45 od kojih su 37 na neodređeno radno vrijeme a 8 na određeno. S obzirom da je u toku godine došlo do izmjena u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta u Sekretarijatu za lokalnu upravu za radno mjesto referent/ica za lokalne javne prihode, bilo je neophodno da se donesu izmjene Kadrovskog plana 09.08.2023. godine.
-U prvom kvartalu 2024. godine jedan izvršilac stiče uslove za penziju na poslovima samostalni referent-matičar, dobavljač.
-Opština Petnjica i Opština Rožaje su zaključile Ugovor[6] o zajedničkom vršenju poslova Glavnog administratora, Ugovor[7] o zajedničkom vršenju poslova Glavnog gradskog arhitekte i Ugovor[8] o zajedničkom vršenju poslova komunalne policije 12.05.2022. godine.
-Za poslove održavanja informacionih tehnologija, koji nijesu predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta zaključen je Ugovor o djelu sa zaposlenim iz ustanove srednjeg obrazovanja Opštine Berane.
-U skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi usvojen je Plan[9] obuka lokalnih službenika i namještenika i za isti je dostavljen Izvještaj[10] o realizaciji obuka lokalnih službenika i namještenika za 2023. godine.
-Opština je podnijela zahtjeve za tri zaposlena za priznavanje prava na subvenciju zarade za zapošljavanje lica sa invaliditetom, Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom i isti su usvojeni.
-Postupak popunjavanja radnih mjesta po osnovu javnog oglasa za dva lica koja su zasnovala radni odnos u 2023.g sproveden je u skladu sa odredbama člana 108 zaključno sa članom 122 Zakona o lokalnoj samoupravi.
-Opština je vršila ocjenjivanje visoko rukovodnog kadra i lokalnih službenika i namještenika u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi. Ocjene za Službu komunalne policije nijesu dostavljene.
Utvrđene nepravilnosti:
-Sekretar Sekretarijata za lokalnu upravu je u statusu vršioca dužnosti[11] od 20.06.2022. godine i isti je produžen peti put zadnjim Rješenjem[12] 24.06.2024. godine.

Preporuka: Opština treba da, shodno članu 112 Zakona o lokalnoj samoupravi, popunu radnih mjesta iz kategorije visoko rukovodni kadar vrši na osnovu javnog konkursa, a da vršioce dužnosti imenuje, odnosno postavlja u slučajevima i pod uslovima određenim Zakonom.

-Sekretar Sekretarijata za lokalnu upravu obavlja poslove Odeljenja za finansije i ekonomski razvoj (priprema, planiranje i izrada nacrta budžeta Opštine, priprema izvještaja o realizaciji fiskalne politike za tekuću godinu, izrada stručnih uputstava potrošačkim jedinicama, priprema završnog računa budžeta Opštine, odobravanje otvaranja podračuna i utvrđivanje načina njihovog korišćenja, obračun i isplata zarada i naknada u organima uprave, izvršavanje plaćanja po zahtjevu potrošačkih jedinica) što je u opisu poslova Rukovoditeljke za finansije i ekonomski razvoj.

Preporuka: Opština treba da raspodjelu poslova i radnih zadataka obavlja u skladu sa usvojenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Sekretarijata za lokalnu upravu.

2.2. Ocjena pouzdanosti upravljanja i unutrašnjih kontrola

Shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, za ostvarivanje poslovnih ciljeva subjekta i uspostavljanje unutrašnje kontrole u subjektu odgovoran je rukovodilac subjekta. Takođe, rukovodilac subjekta dužan je da obezbijedi uspostavljanje unutrašnjih kontrola utvrđivanjem internih pravila i procedura i sprovođenje kontrola i da odredi lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola.
Utvrđeno činjenično stanje:
-Knjiga internih procedura donijeta je 25.05.2021. godine i obuhvata:

[6] Br:01-018/22-435 od 12.05.2022.g.
[7] Br:01-018/22-433 od 12.05.2022.g.
[8] Br:01-018/22-434 od 12.05.2022.g.
[9] Br:01-112/23-77 od 08.02.2023.g
[10] Br:01-018/23-91/2 od 29.12.2023.g
[11] Br:01-100/22-582 od 20.06.2022.g prvi put VD;
[12] Br: od 01-100/24-533 od 24.06.2024.g

Poglavlje 1 – Oblast i obuhvat finansijske regulative
Poglavlje 2 – Budžetiranje i strateško planiranje
Poglavlje 3 – Interna uputstva i procedure Opštine

- Etički kodeks lokalnih službenika i namještenika Opštine
- Etički kodeks izabranih predstavnika/ca i funkcionera u lokalnoj samoupravi
- Interna procedura za proces planiranja budžeta
- Procedure i pravila o radu Službe lokalnih javnih prihoda
- Interno uputstvo za nabavku roba i ugovaranje usluga na teret budžeta Opštine
- Interno uputstvo za evidentiranje, kontrolu i plaćanje ulaznih faktura
- Interno uputstvo za obračun i isplatu zarada
- Interno uputstvo za upotrebu službenih telefona
- Interno uputstvo za ostvarivanje prava na reprezentaciju
- Interno uputstvo za ostvarivanje prava na nadoknadu troškova službenog putovanja
- Interno uputstvo za ostvarivanje prava na korišćenje službenih automobila
- Interno uputstvo za ostvarivanje prava na nadoknadu troškova stručnog usavršavanja
- Pravila za upravljanje opštinskom imovinom
- Interna pravila za formiranje radnog tima ili drugog oblika rada i isplatu naknada
- Interno uputstvo o sprovođenju postupaka javnih nabavki
- Interno uputstvo za postupak oglašavanja, selekcije kandidata i utvrđivanje liste za izbor kandidata.

Poglavlje 4 –Organizacija finansijskih poslova u Sekretarijatu lokalne uprave
Poglavlje 5 – Finansijsko izvještavanje
-Na osnovu Pravilnika o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrola određeno je lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola.
-Opština je 07.04.2023. godine donijela Rješenje o određivanju lica zaduženog za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima.
-Odlukom predsjednika Opštine od 02.07.2018. godine imenovano je lice za prijem i postupanje po prijavama zviždaca.

Utvrđene nepravilnosti i dokazi:

-Opština nema Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2023. godinu.
-Nije uspostavljen i sproveden proces upravljanja rizicima i nije donijeta Odluka o uspostavljanju Registra rizika što nije u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.
-Isto lice obavlja poslove obračuna bruto zarada, formira i kontroliše naloge za isplatu zarada koje ujedno i potpisuje, vrši obradu i elektronsko plaćanje faktura, blagajničko poslovanje, na zahtjevima za plaćanje je istovremeno službenik trezora za ovlašćivanje i službenik trezora za plaćanje.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa članom 14 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru izvrši proces identifikacije, procjene i uspostavljanja upravljanja rizicima i u skladu sa članom 15 istog zakona uspostavi sistem unutrašnjih kontrola u smislu razdvajanja odgovornosti kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu.

Služba za unutrašnju reviziju

-Opština ne ispunjava kriterijume iz člana 4 Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru u kom se navodi da posebnu organizacionu jedinicu za unutrašnju reviziju uspostavljaju opštine koje imaju više od 10.000 stanovnika.
-Opština nije uspostavila unutrašnju reviziju organizovanjem organizacione jedinice za unutrašnju reviziju u okviru subjekta, koja je neposredno odgovorna rukovodiocu subjekta, ili obavljanjem unutrašnje revizije od strane jedinice za unutrašnju reviziju drugog subjekta, na osnovu sporazuma, uz prethodnu saglasnost Ministarstva u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa članom 49 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru uspostavi unutrašnju reviziju obavljanjem unutrašnje revizije od strane jedinice za unutrašnju reviziju drugog subjekta, na osnovu sporazuma, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Kancelarijsko poslovanje - Uredbom o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave i Uputstvom o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja regulisano je kancelarijsko poslovanje državnih organa, organa i službi jedinica lokalne samouprave, nosioca javnih ovlašćenja i drugih pravnih lica kojima su preneseni, odnosno povjereni poslovi državne uprave. Kancelarijsko poslovanje obuhvata prijem, otvaranje, pregledanje, razvrstavanje, raspoređivanje, evidentiranje, davanje u rad podnesaka, odnosno akata, administrativno-tehničku obradu akata, otpremanje, kao i njihovo razvođenje, arhiviranje i čuvanje.

Utvrđeno činjenično stanje:

-U nadležnosti Sekretarijata za lokalnu samoupravu je pisarnica koja ima četiri šaltera i to: matične služba; službe za naplatu poreza i lokalnih javnih prihoda; ovjere potpisa, rukopisa i prepisa i šalter pisarnice. Prijem podnesaka, odnosno akata i drugih pošiljki obavlja se na šalteru pisarnica.

- Kancelarijsko poslovanje se obavlja ručno. Obrasci za pojedine vrste podnesaka sa instrukcijama za njihovo podnošenje odnosno plaćanje nijesu istaknuti na vidnom mjestu već je Obrazac „Lovćen Banke“ koji sadrži žiro račune prireza porezu na dohodak fizičkih lica, lakalnih poreza, lokalne administrativne takse, lokalne komunalne takse i slično zalijepeljen je sa unutrašnje strane šaltera.

-Prijemni štambilj se popunjava u skladu sa Uputstvom o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja. Za svaku potrošačku jedinicu se vodi poseban djelovodnik odnosno iste imaju Predsjednik Opštine i Služba predsjednika Opštine, Glavni administrator i Služba glavnog administratora, Sekretarijat za lokalnu upravu, Služba komunalne policije i Služba zaštite i spašavanja. Služba skupštine Opštine ima poseban djelovodnik koji se nalazi u njenim prostorijama.

-Na nivou opštine je jedna knjiga upravnog postupka i druga namijenjena Glavnom administratoru.

-Evidencije (djelovodnici, upisnici) se zaključuju sa 31. decembrom kalendarske godine, evidentirajući ukupan broj upisanih predmeta na kraju djelovodnika.

-Dostavljanje računa u rad službi za materijalno- finansijske i računovodstvene poslove vrši preko knjige primljenih računa koja se takođe zaključuje sa 31. decembrom kalendarske godine, evidentirajući ukupan broj primljenih računa.

-Odluka o klasifikacionim oznakama organa lokalne uprave donijeta je 15.01.2020. godine.

-Opština je donijela Rješenje[13] o obrazovanju komisije za izradu Liste kategorije registraturske građe 15.04.2022. godine i Rješenje[14] o obrazovanju Komisije za odabir arhivske građe i izlučivanje bezvrijednog registraturskog materijala 18.04.2022. godine.

Utvrđene nepravilnosti i dokazi:

- Opština nije dobila saglasnost na zahtjev naslovljen Državnom arhivu Crne Gore na Listu registraturske građe od 29.11.2023. godine. U toku revizije dostavljen je Zapisnik o izvršenom kontrolnom inspekcijskom nadzoru od 24.01.2024. godine i Rješenje o produžavanju roka za izvršenje do 01.09.2024. godine. Zapisnikom je konstatovano da je Opština preduzela određene ali ne i sve mjere koje su bile neophodne da se registraturska i arhivska građa sredi i sačuva. Bez dobijanja saglasnosti Državnog arhiva nije moguće sprovesti izlučivanje bezvrijednog registraturskog materijala i iz tog razloga inspektor je produžio rok izvršenja naloženih mjera.

-Ispravke u evidencijama se ne evidentiraju što nije u skladu sa članom 53 Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja.

-Nema evidencije o neriješenim predmetima jer se ne dostavljaju pisarnici radi evidentiranja u narednoj godini što nije u skladu sa članom 55 Uputstva.

-Akt koji je kasnije primljen u pisarnici, a odnosi se na isti predmet, ne dobija broj tog predmeta i novi podbroj prema redosljedu kojim je evidentiran u djelovodniku što nije u skladu sa članom 57 Uputstva.

-Na pojedinim Zaključcima Opštine kojima se odobrava plaćanje pojedinačnih faktura umjesto broja predmeta iz djelovodnika unosi se greškom broj telefona ili samo “sl”.

-U toku revizije je utvrđeno da se ne zavode sljedeća akta: evidencija o dolasku na posao, evidencija o odlasku sa posla, doznake za bolovanja, kvartalni finansijski izvještaji, finansijski izvještaji, rekapitulacije po organizacionim jedinicama, zbirne rekapitulacije, obračunati časovi, isplate po bankama, obustave po bankama, pojedini računi, računi Jugopetrola.

[13] br:04-078/22-444 od 15.04.2022.g.

[14] br:01-078/22-339 od 18.04.2022.g

Preporuka: Opština treba da obezbijedi punu primjenu Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave i Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja

Reprezentacija – Korišćenje sredstava reprezentacije uključuje sve izdatke koji su prihvaćeni kao izdatak u vidu poklona ili konzumacije hrane i pića, a vezani su za poslovne aktivnosti Opštine.

Utvrđeno činjenično stanje:
-Opština je donijela Interno uputstvo za ostvarivanje prava na reprezentaciju 25.05.2021. godine.
-Pravo na reprezentaciju u opštini imaju predsjednik Opštine, predsjednik Skupštine, sekretar Sekretarijata za lokalnu upravu, administrator, načelnik Komunalne policije i komandir Službe zaštite i spašavanja u skladu sa članom 2 Internog uputstva.
-Sve račune za reprezentaciju odobrava predsjednik opštine pojedinačnim Zaključcima za plaćanje koje obrađuje i priprema Služba predsjednika u skladu sa članom 3 Internog uputstva.
-Korisnici reprezentacije na računima ističu namjenu reprezentacije u skladu sa članom 4 Internog uputstva.

Službeni telefoni
-Opština ima Interno uputstvo za korišćenje službenih telefona od 25.05.2021. godine.
-U Odeljenju za finansije i ekonomski razvoj pravi se pregled utroška telefona za svako lice pojedinačno u skladu sa članom 3 Internog uputstva.
- Opština je dostavila u toku revizije dostavila spisak korisnika telefonskih usluga u mreži 067 kojim je utvrđeno da od ukupno 18 zaposlenih, 7 ima limitiranu potrošnju.
-Pregled potrošnje dostavlja se na uvid sekretaru Sekretarijata za lokalnu upravu u skladu sa članom 4 Internog uputstva. Utvrđena prekoračenja obustavljaju se zaposlenima od zarada.
-Opština ima Ugovor[15] o poslovnoj saradnji sa Crnogorskim telekomom od 28.02.2023.g. Sastavni dio ugovora je spisak pojedinačnih preplatnika odnosno brojevi telefona, paket koji se koristi i iznos limita.
-Opština ima Pretplatnički ugovor[16] na neodređeno vrijeme sa „Telenor" d.o.o. Podgorica od 31.03.2020.g. za 8 brojeva. Predsjednik Opštine, potpredsjednik opštine i sekretar Sekretarijata za lokalnu upravu imaju i u ovoj mreži nelimitirane brojeve.
Utvrđene nepravilnosti: Izvorni dokumenat na osnovu kog je Predsjednik opštine odredio lica za upotrebu službenih telefona kako je propisano članom 2 Internog uputstva nije dostavljen. Na zahtjev revizora urađen je spisak zaposlenih koji su korisnici telefonskih usluga sačinjen na osnovu računa od strane operatera.
Službena vozila
-Opština ima Interno uputstvo za ostvarivanje prava na korišćenje službenih automobila od 25.05.2021. godine.
-Spisak službenih vozila sadrži: registarske oznake vozila, datum isteka registracije i godinu proizvodnje. Takođe, spisak sadrži informaciju o neograničenom limitu koji imaju sva vozila.
-Opština nema sistematizovano radno mjesto vozača u Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta pa samim tim ni ovlašćeno lice za vozni park.
- Kartice Sekretarijata za lokalnu upravu koriste: Služba glavnog administratora, Služba komunalne policije i Služba zaštite. Svi zaposleni u opštini imaju pravo na potrošnju goriva na osnovu službenih potreba.
-U Sekretarijatu lokalne uprave vodi se mjesečna evidencija potrošnje goriva svih vozila Opštine od strane rukovoditeljke za finansije i ekonomski razvoj.
-Predsjednik opštine pojedinačnim Zaključkom odobrava plaćanje svih računa koji se odnose na odobravanje popravke i tehničkog održavanja službenih vozila u skladu sa članom 3 Internog uputstva.
-Putni nalozi za korišćenje službenih vozila su uredne sadržine.
Služba zaštite i spašavanja
-U Službi zaštite i spašavanja na platnom spisku za decembar mjesec 2023. godine je 7 zaposlenih od kojih je 5 vatrogasaca-spasilaca.
-Komandiru Službe zaštite i spašavanja na lični zahtjev je prestao mandat 01.09.2023. godine, pa je Predsjednik opštine je imenovao potpredsjednika opštine S.Š. kao koordinatora Službe 03.11.2023. godine.
-Skupština opštine je na sjednici održanoj 05.07.2021. godine donijela Odluku o usvajanju Plana zaštite i spašavanja od požara na teritoriji opštine nakon dobijanja saglasnosti od strane MUP CG 09.11.2020. godine.

[15] br:01-018/23-154 od 28.02.2023.g. i br:10/1-2133 od 20.02.2023.g
[16] Br:10605/1-20003411 od 31.03.2020.g

-Predsjednik opštine donio je Rešenje[17] o imenovanju Opštinskog tima za zaštitu i spašavanje 03.11.2023. godine.
-Služba vodi knjigu dežurstava u kojoj se nalazi datum, ime dežurnog službenika, trajanje smjene, podaci o primljenoj pošti gdje se evidentiraju događaji – intervencije i potpis dežurnog službenika bez evidencija servisne radionice, popisa o primopredaji i slično.
-Svi zaposleni na radnom mjestu vatrogasac-spasilac imaju urađen test na psihofizičke sposobnosti 2022. godine.
Utvrđene nepravilnosti: Zaposleni u Službi nijesu dodatno osigurani u skladu sa članom 20 Zakona o zaštiti i spašavanju.
-Skupština opštine nije donijela program razvoja sistema zaštite i spašavanja na teritoriji Opštine što nije u skladu sa članom 41 Zakona o zaštiti i spašavanju.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa članom 20 Zakona o zaštiti i spašavanju dodatno osigura pripadnike Službe zaštite i u skladu sa članom 41 istog Zakona donese Program razvoja sistema zaštite i spašavanja na teritoriji Opštine.

Komunalna policija
-Opština ima Ugovor[18] o zajedničkom vršenju poslova komunalne policije sa Opštinom Rožaje od maja 2022. godine. Članom 5 Ugovora Opština je u obavezi da za pružene usluge mjesečno uplaćuje neto iznos od 300,00€ na račun Načelnika komunalne policije, do 10. u mjesecu za prethodni mjesec.
-U Opštini su u radnom odnosu na neodređeno radno vrijeme tri komunalna policajca i u toku revizije dostavljeni su uredni zapisnici intervencija i izvršenja.

Utvrđene nepravilnosti: Zadnji zdravstveni pregled u Službi komunalne policije urađen je u toku 2018. g. za dva odnosno 2020. godinu za trećeg komunalnog policajca i isti nemaju pregled na psihofizičke sposobnosti.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa članom 40 Zakona o komunalnoj policiji da provjeru psihofizičkih sposobnosti komunalnih policajaca vrši periodično, svake tri godine.

2.3. Računovodstvene politike i trezorsko poslovanje

Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, određeno je da opštine dostavljaju kvartalne finansijske izvještaje Ministarstvu, najkasnije do 15. u prvom mjesecu narednog kvartala tekuće godine za prethodni kvartal na obrascima:

- Obrazac 1 - Izvještaj o novčanim tokovima I - ekonomska klasifikacija,
- Obrazac 2 - Izvještaj o novčanim tokovima II - funkcionalna klasifikacija,
- Obrazac 5 - Izvještaj o neizmirenim obavezama,
- Obrazac 7 - Izvještaj o konsolidovanoj budžetskoj potrošnji.

Navedenim Pravilnikom određeno je da: potrošačke jedinice opština (javne ustanove, javna preduzeća i dr.) dostavljaju mjesečne finansijske izvještaje opštini, najkasnije do 10. u prvom mjesecu narednog kvartala tekuće godine za prethodni kvartal, na obrascima 3 i 5 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, i da Opštine dostavljaju godišnje finansijske izvještaje Ministarstvu do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, na obrascima 1, 2, 5 i 7.
-Opština je u toku revizije objavila Kvartalne izvještaje o ukupno ostvarenim primicima, izvršenim izdacima, neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju na internet stranici opštine.

Utvrđene nepravilnosti
-Opština nije u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave dostavljala Ministarstvu finansija kvartalne izvještaje na Obrazac 1 – Izvještaj o novčanim tokovima I - ekonomska klasifikacija i Obrazac 2 - Izvještaj o novčanim tokovima II - funkcionalna klasifikacija i obrazac 7 – Izvještaj o konsolidovanoj potrošnji.

[17] Br:01UPI078/23-342 od 03.11.2023.g.

[18] Br:01-018/22-434 od 12.05.2022.g i br:01-018/22-1335 od 13.05.2022.g

Preporuka: Opština treba da shodno članu 6 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, dostavlja kvartalne finansijske izvještaje Ministarstvu finansija, najkasnije do 15. u prvom mjesecu narednog kvartala tekuće godine za prethodni kvartal na obrascima 1, 2, 5 i 7.

Javne ustanove čiji je osnivač Opština nijesu dostavljale mjesečne finansijske izvještaje Opštini na obrascima 3 i 5 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave.

Preporuka: Potrošačke jedinice opština (javne ustanove, javna preduzeća i dr.) treba da dostavljaju mjesečne finansijske izvještaje opštini, najkasnije do 10. u prvom mjesecu narednog kvartala tekuće godine za prethodni kvartal, na obrascima 3 i 5.

Uz završni račun za 2023. godine nijesu priloženi finansijski izvještaji privrednih društava, ustanova i drugih pravnih lica ("Komunalna djelatnost DOO", JU Centar za kulturu i Turistička organizacija) čiji je osnivač Opština što nije u skladu sa članom 41 Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa članom 41 Zakona o finansiranju lokalne samouprave uz završni račun dostavlja i finansijske izvještaje privrednih društava, ustanova i drugih pravnih lica čiji je osnivač.

Trezorsko poslovanje

U cilju obezbjeđenja funkcije unutrašnjih kontrola u javnom sektoru, predviđeno je raspoređivanje odgovornosti i podjela dužnosti službenika za privredu, razvoj i finansije, pri čemu je predviđeno odvajanje funkcija službenika za ovjeravanje, odobravanje i kontrolu zahtjeva. Uputstvom je, takođe, predviđen dokument koji sadrži specimen potpisa svakog službenika koji je raspoređen na odgovarajuće mjesto službenika za privredu, razvoj i finansije koji mora biti potpisan od nadležnog starješine organa, odnosno službe. U cilju pravilne evidencije i kontrole, Uputstvom su predviđeni sljedeći obrasci za izvršenje budžeta: Dinamički plan potrošnje - obrazac 1; Dodjela sredstava - obrazac 2; Zahtjev za rezervisanje sredstava - obrazac 3; Zahtjev za plaćanje - obrazac 4; Izmjena dnevnika - obrazac 5; Zahtjev za izdavanje avansa – obrazac 6.

Utvrđeno činjenično stanje:

-Opština je donijela Interno uputstvo za evidentiranje, kontrolu i plaćanje ulaznih faktura 25.05.2021. godine.

-Računi koji se evidentiraju u knjigu ulaznih faktura na pisarnici Opštine dostavljaju se Odeljenju za finansije i ekonomski razvoj koje obrađuje zahtjev za plaćanje za svaku fakturu pojedinačno i dostavlja sekretaru Sekretarijata za lokalnu upravu. Nakon uvida ista se prosleđuje Službi predsjednika koja priprema Zaključak o isplati ovjeren i potpisan od strane predsjednika za sve zahtjeve pojedinačno.

-Obrađeni Zaključci dostavljaju se sekretaru Sekretarijata za lokalnu upravu koji vrši elektronsko plaćanje na osnovu ovlašćenja datog od strane Predsjednika, nakon čega se isti dostavljaju Rukovoditeljki Odeljenja za finansije i ekonomski razvoj koja vrši unos u Glavnu knjigu Trezora.

Utvrđene nepravilnosti: - Primljene fakture se istog dana prosleđuju Odeljenju za finansije i ekonomski razvoj što nije u skladu sa članom 2 Internog uputstva kojim je navedeno da se fakture prosleđuju potrošačkim jedinicama. Takođe, računsku tačnost i sadržaj fakture, upoređivanje s narudžbenicom, kompletiranje dokumentacije ne obavlja podnosilac trebovanja nego Odeljenju za finansije i ekonomski razvoj što nije u skladu sa članom 4 Internog uputstva.

Preporuka: Opština treba da uskladi Interno uputstvo za evidentiranje, kontrolu i plaćanje ulaznih faktura sa postojećim načinom plaćanja u Opštini

-Trezorsko poslovanje se ne vrši u skladu sa članom 58 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave jer se u izvršenju budžeta ne koriste obrasci: Dinamički plan potrošnje - obrazac 1; Zahtjev za rezervisanje sredstava - obrazac 3, Izmjena dnevnika - obrazac 5; Zahtjev za izdavanje avansa - obrazac 6.

-Zahtjev za plaćanje sredstava koji koristi Odeljenje za finansije i ekonomski razvoj sadrži za potpis mjesto službenik trezora za ovlašćivanje umjesto za kontrolu zahtjeva i službenik trezora za plaćanje umjesto glavni službenik za finansije što nije u skladu sa sadržinom Obrasca 4 - zahtjev za plaćanje.

Preporuka: Opština treba da uskladi poslovanje sa članom 58 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave i da izvršenje budžeta vrši na obrascima – Dinamički plan potrošnje - obrazac 1; Zahtjev za rezervisanje sredstava - obrazac 3; Zahtjev za plaćanje – obrazac 4; Izmjena dnevnika - obrazac 5; Zahtjev za izdavanje avansa - obrazac 6.

2.3.2. Planiranje i izvršenje budžeta Opštine za 2023. godinu

-Opština je donijela Procedure za proces planiranja budžeta 25.05.2021. godine. Proces izrade budžeta inicira Sekretarijat za lokalnu upravu s napomenom da su Potrošačke jedinice u obavezi da vode računa o ograničenju Budžeta u skladu sa prethodnom godinom. Nakon objedinjavanja svih podataka predsjednik Opštine saziva Kolegijum na koji se vrši usaglašavanje i donošenje Nacrta budžeta.
-Nacrt Odluke o budžetu Opštine dostavljen je Ministarstvu finansija 13.12.2023. godine a saglasnost odnosno Mišljenje je dobijeno 22.12.2022. godine.
-Program javne rasprave je donijet 29.11.2023. godine i ista je organizovana 15.12.2023. godine, dok je Izvještaj o javnoj raspravi sačinjen 21.12.2022. godine.
-Skupština opštine Petnjica na sjednici održanoj 23.12.2022. godine donijela je Odluku o budžetu Opštine Petnjica za 2023. godinu.
-Izmjene Odluke o budžetu su urađene po istoj proceduri kao i Nacrt odluke o budžetu izuzimajući izjašnjenja potrošačkih jedinica koje nije bilo potrebno jer su Uprava za kapitalne projekte i Opština potpisale Ugovor kojim se uvećavaju sredstva za Kapitalne izdatke za 1.000.000,00€ shodno Zaključku Vlade br: 07-011/23-2084/2 od 04.05.2023. godinu.
-Odluka o usvajanju Završnog računa budžeta Opštine Petnjica za 2023. godine donijeta je na sjednici Skupštine Opštine 03.07.2024. godine.

Utvrđene nepravilnosti:

-Nacrt Odluke o budžetu dostavljen je Ministarstvu finansija 13.12.2023. godine što nije u skladu sa članom 32 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti gdje je propisan rok 1. novembar.
-Predsjednik Opštine je predlog Nacrta budžeta za 2023. godinu dostavio Skupštini opštine 16.12.2022. godine što nije u skladu sa članom 6 Procedure koji određuje kraj novembra kao rok dostave i članom 28 Zakona o finansiranju lokalne samouprave koji navodi 1. decembar.
-Izvještaj o javnoj raspravi koji je sačinjen 21.12.2022. godine nije dostavljen uz Nacrt budžeta za 2023. godinu Skupštini opštine 16.12.2022. godine što nije u skladu sa članom 29 Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Preporuka: Opština treba da proces planiranje budžeta u potpunosti uskladi sa rokovima određenim Zakonom o finansiranju lokalne samouprave i Procedurom za proces planiranja budžeta.

2.4. Primici

Poslove utvrđivanja, kontrole i naplate lokalnih prihoda vrši Služba lokalnih javnih prihoda, u okviru Sekretarijata za lokalnu upravu. Opština je donijela Procedure i pravila o radu Službe lokalnih javnih prihoda.

U skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda Opština za sopstvene prihode ima otvorene račune po vrsti prihoda. Sredstva koja se tokom dana uplate na uplatne račune, shodno ugovorima sa Lovćen bankom, na kraju dana prenose se na Glavni račun trezora Opštine. Sljedećeg dana uz izvod sa Glavnog računa trezora, dostavljaju se izvodi za svaki pojedini račun koji je otvoren za naplatu sopstvenih prihoda.

Na zbirnom računu je iskazan ukupan iznos sredstava koji je prenešen sa pojedinog računa i on služi za knjiženje u Glavnoj knjizi trezora - sintetika. Pojedinačni izvodi sadrže analitički prikaz uplata po poreskim obveznicima ili obveznicima (plaćanja taksi, naknada i dr), i oni se dostavljaju svakog dana savjetniku za trezorsko poslovanje radi knjiženja, dok kontrolu naplate javnih prihoda vrši Sekretar za lokalnu upravu. Takođe se vrši svakodnevno sravnjenje uplata sa izvodima banaka.

Sistematizacija poslova i broj izvršilaca Službe lokalnih javnih prihoda, predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Sekretarijata lokalne uprave, na dan 31.12.2023. godine, prikazani su u tabeli:

Služba lokalnih javnih prihoda			
Redni broj	**Zvanje - radno mjesto**	**Broj izvršilaca određen aktom o sistematizaciji**	**Zaposleno**
1	Samostalni savjetnik II za pravne poslove	1	1
2	Samostalni savjetnik II za lokalne javne prihode i naplatu po	2	2
3	Samostalni referent za naplatu lokalnih poreza, taksa i	2	2
4	Referent za lokalne javne prihode	2	2
5	Poreski inspektor III	1	0
	Ukupno izvršilaca:	**8**	**7**

Pravilnikom je sistematizovano 8 radnih mjesta, a u 2023. je bilo popunjeno 7 mjesta. Nije bilo popunjeno radno mjesto poreski inspektor III. Rješenjem broj 04 – UP I 100/24 – 220 od 11.07.2024. godine raspoređen je, zaposleni službenik u sekretarijatu lokalne uprave, na radno mjesto poreski inspektor III.

Zakonom ustupljeni prihodi su: prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica, prihodi od poreza na promet nepokretnosti, prihodi od koncesionih i drugih naknada za korišćenje prirodnih dobara koje dodjeljuje Država i dr. Podaci sa odgovarajućom službom Državnog trezora usaglašavali su se u 2023. godini povremeno, umjesto na dnevnoj bazi. U 2024. godini trezor lokalne uprave ima pristup podacima o ustupljenim prihodima, što omogućava dnevno preuzimanje izvještaja o tim prihodima.

Pihodi iz Egalizacionog fonda

Opština Petnjica, je ostvarila pravo za korišćenje sredstava Fonda za 2023. godinu, jer je imala stepen razvijenosti ispod 100% prosječne vrijednosti indeksa razvijenosti utvrđenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj. Pravilnikom o utvrđivanju liste stepena razvijenosti jedinice lokalne samouprave, stepena razvijenosti Opštine Petnjica iznosi 28,32%, i po tome je najnerazvijenija jedinica lokalne samouprave u Crnoj Gori.

Prihodi iz budžeta Države

Opština je u 2023. godini ostvarila prihode iz državnog budžeta u vidu transfera.

Planirani i ostvareni primici

Prihodi Opštine su planirani, Odlukom o Budžetu opštine Petnjica za 2023. godinu[19], u iznosu od 1.779.235,00€ i Odlukom o izmjenama Odluke o Budžetu Opštine Petnjica za 2023. godinu[20], kojom je plan prihoda uvećan na 2.845.375,00€. Prikaz ukupnih primitaka i izdataka u 2023. godini dat je sljedećoj tabeli:

Tabela: Prikaz ukupnih primitaka i izdataka Budžeta u 2023. godini

R. Broj	Opis	Planirano za 2023.	Rebalans 2023.	Ostvareno u 2023.	Index
1	Primici	1,779,235.00	2,845,375.00	2,735,075.56	96.12%
2	Izdaci	1,779,235.00	2,845,375.00	1,445,317.80	50.80%
3	Gotovina na početku perioda	5,000.00	7,140.00	7,140.11	100.00%
4	Gotovina na kraju perioda			1,289,757.76	

Primici su ostvareni u iznosu od 2.735.075,56€ što iznosi 96,12% u odnosu na planirane, a izdaci su realizovani u iznosu od 1.445.317,80€, što iznosi 50,80% u odnosu na plan. Gotovina na početku perioda je iznosila 7.140,11€, dok je na kraju iznosila 1.289.757,76€, što znači da je došlo do znatnog povećanja gotovine, za 1.282.617,76€.

Planirani i ostvareni prihodi Opštine Petnjica za 2023. godinu su prikazani u sljedećoj tabeli:

[19] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 64/22

[20] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 47/23

Opština Petnjica									
konomska klasifikacij				Opis	Budžet 2022.	Budžet 2023.			
					Realizacija prihoda	Plan	Rebalans	Realizacija prihoda	% realizacije
7				PRIMICI	1.624.118,07	1.779.235,00	2.845.375,00	2.735.075,56	96,12%
	71			TEKUĆI PRIHODI	420.829,04	584.300,00	618.300,00	403.257,39	65,22%
		711		Porezi	128.461,82	235.000,00	259.000,00	184.176,89	71,11%
			7111	Porez na dohodak fizičkih lica	41.767,60	90.000,00	104.000,00	68.762,32	66,12%
			7113	Porez na imovinu	77.545,35	120.000,00	130.000,00	102.689,84	78,99%
			7117	Lokalni porezi (Prirez porezu na dohodak fizičkih lica)	9.148,87	25.000,00	25.000,00	12.724,73	50,90%
		713		Takse	5.353,95	8.000,00	8.000,00	5.186,41	64,83%
			7131	Administrativne takse	5.353,95	7.000,00	7.000,00	5.186,41	74,09%
			7135	Lokalne komunalne takse	0,00	1.000,00	1.000,00	0,00	0,00%
			7136	Ostale takse	0,00	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
		714		Naknade	193.918,22	334.800,00	334.800,00	200.017,70	59,74%
			7141	Naknada za korišćenje dobara od opšteg interesa	203,65	800,00	800,00	209,59	26,20%
			7142	Naknada za korišćenje prirodnih dobara	179.858,21	290.000,00	290.000,00	185.153,84	63,85%
			7146	Naknada za uređivanje i izgradnju građevinskog zemljišta	0,00	15.000,00	15.000,00	2.375,34	15,84%
			7147	Naknada za izgradnju i održavanje lokalnih puteva i drugih javnih objekata od opštinskog značaja	2.426,00	7.000,00	7.000,00	2.635,00	37,64%
			7148	Naknada za puteve	6.117,76	10.000,00	10.000,00	4.920,09	49,20%
			7149	Ostale naknade	5.312,60	12.000,00	12.000,00	4.723,84	39,37%
		715		Ostali prihodi	93.095,05	6.500,00	16.500,00	13.876,39	84,10%
			7151	Prihodi od kapitala	0,00	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
			7152	Novčane kazne i oduzete imovinske koristi	0,00	1.500,00	1.500,00	120,00	8,00%
			7153	Prihodi koje organi ostvaruju vršenjem svoje djelatnosti	0,00	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
			7155	Ostali prihodi	93.095,05	5.000,00	15.000,00	13.756,39	91,71%
	72			PRIMICI OD PRODAJE NEFINANSIJSKE IMOVINE	0,00	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
		721		Prodaja nepokretnosti	0,00	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
			7211	Prodaja nepokretnosti	0,00	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
	73			PRIMICI OD OTPLATE KREDITA I SREDSTVA PRENESENA IZ PRETHODNE GODINE	76.395,34	5.000,00	7.140,00	7.140,11	100,00%
		731		Primici od otplate kredita	0,00	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
			7314	Primici od otplate kredita datih fizičkim licima	0,00	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
		732		Sredstva prenesena iz prethodne godine	76.395,34	5.000,00	7.140,00	7.140,11	100,00%
			7321	Sredstva prenesena iz prethodne godine	76.395,34	5.000,00	7.140,00	7.140,11	100,00%
	74			DONACIJE I TRANSFERI	1.126.893,69	1.189.935,00	2.219.935,00	2.324.678,06	104,72%
		741		Donacije	0,00	25.000,00	25.000,00	19.970,00	79,88%
			7411	Tekuće donacije	0,00	25.000,00	25.000,00	19.970,00	79,88%
			7412	Kapitalne donacije	0,00	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
		742		Transferi	1.126.893,69	1.164.935,00	2.194.935,00	2.304.708,06	105,00%
			7421	Transferi od budžeta države	79.179,00	145.000,00	1.160.000,00	1.171.455,00	100,99%
			7422	Transferi od budžeta opština	16.999,60	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
			7425	Transferi ZZZCG	0,00	10.000,00	25.000,00	18.939,65	75,76%
			7426	Transferi od Egalizacionog fonda	1.030.715,09	1.009.935,00	1.009.935,00	1.114.313,41	110,34%

Opština je u 2023. godini, ostvarila primitke u iznosu od 2.735.075,56€, odnosno 96,12% u odnosu na plan.

Tekući prihodi budžeta su ostvareni u iznosu od 403.257,39€, odnosno 65,22% u odnosu na planirane. U tekućim prihodima, prihodi po osnovu poreza su ostvareni u iznosu od 184.176,89€, a po osnovu naknada, u iznosu od 200.017,70€.

Prihodi po osnovu donacija ostvareni su u iznosu od 19.970,00€, a po osnovu transfera u iznosu od 2.194.935,00€.

Sredstva prenesena iz prethodne godine iznosila su 7.140,11€.

2.4.1. Porezi

Prihode od poreza čine prihodi prikazani u tabeli:

Opština Petnjica									
konomska klasifikacij				Opis	Budžet 2022.	Budžet 2023.			
					Realizacija prihoda	Plan	Rebalans	Realizacija prihoda	% realizacije
		711		Porezi	128.461,82	235.000,00	259.000,00	184.176,89	71,11%
			7111	Porez na dohodak fizičkih lica	41.767,60	90.000,00	104.000,00	68.762,32	66,12%
			7113	Porez na imovinu	77.545,35	120.000,00	130.000,00	102.689,84	78,99%
			7117	Lokalni porezi (Prirez porezu na dohodak fizičkih lica)	9.148,87	25.000,00	25.000,00	12.724,73	50,90%

Porez na dohodak fizičkih lica i porez na promet nepokretnosti su ustupljeni prihodi. U skladu sa članom 11 i 12 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, Opštini koja pripada Sjevernom regionu ustupa se 100% prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica i 80% prihoda od poreza na promet nepokretnosti ostvarenih na njenoj teritoriji, i raspoređuje u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji i Naredbom o načinu uplate javnih prihoda, preko Državnog trezora, na račune Budžeta Opštine.

Porez na dohodak fizičkih lica – račun 7111, je planiran u iznosu od 104.000,00€, a ostvaren u iznosu od 68.762,32€, odnosno sa 66,12% u odnosu na plan.

Porez na imovinu – račun 7113, je ostvaren u iznosu od 102.689,84€, a sastoji se od poreza na nepokretnosti i poreza na promet nepokretnosti.

Prihod po osnovu poreza na nepokretnosti – račun 71131 ostvaren je u iznosu od 79.280.88€, a po osnovu poreza na promet nepokretnosti – račun 71132, u iznosu od 23.408,96€.

U skladu sa Odlukom o porezu na nepokretnosti u opštini Petnjica[21], nepokretnostima se smatraju: građevinski objekti (objekti za stanovanje, poslovni objekti, stambeno-poslovni objekti i posebni dijelovi stambene zgrade) i zemljište (građevinsko, poljoprivredno, šumsko i drugo zemljište).

Služba lokalnih javnih prihoda utvrđuje obaveze, donosi rješenja, zaduženja i evidenciju plaćanja za porez na nepokretnosti, za zemljište i objekte, za pravna i fizička lica. Na ovaj način vrši se utvrđivanje obaveze i naplata poreza na nepoktetnosti.

U softveru Službe lokalnih javnih prihoda vode se analitičke kartice za svakog poreskog obveznika posebno, i omogućava pregled po poreskim obveznicima (prethodni dug, tekuće promjene duga, uplate tokom godine, obračunati porez, kao i stanje duga na 31.12.2023. godine).

Služba lokalnih javnih prihoda donosi posebno rješenja o zaduženju fizičkim licima za zemljište, a posebno za objekte. Pravnim licima se jednim rješenjem utvrđuje obaveza za zemljište i za objekte. Tako se vrši i evidentiranje naplate. Na taj način se mogu dobiti izvještaji za fizička lica, posebno za zemljište, a posebno za objekte. Za pravna lica se dobijaju izvještaji sa zbirnim iznosom obaveza za zemljište i objekte.

Prema podacima, iz softvera za evidenciju poreza na nepokretnosti, stanje nenaplaćenih potraživanja na početku 2023. godine, zaduženja i uplate u toku godine, stanje nenaplaćenih potraživanja na kraju godine, broj donesenih i nedostavljenih rješenja, prikazani su u tabeli:

Zaduženje i naplata po osnovu poreza na nepokretnosti, zbirno za pravna i fizička lica za 2023. godinu									
Porez na nepokretnosti	Broj obveznika	Broj donijetih rješenja	Broj neuručenih rješenja	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2022. godine	Zaduženje u 2023. godini	Prihodi iz prethodnih godina koji su naplaćeni u 2023. godini	Prihodi za 2023. godinu naplaćeni tokom 2023. godine	Ukupno naplaćeno u 2023. godini	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2023. godine
Pravna lica-objekti	11	1	0	0,00	1.989,02	0,00	1.989,02	1.989,02	0,00
Fizička lica-objekti	3.343	3.343	1.408	78.806,69	44.631,13	12.707,14	19.425,67	32.132,81	91.305,01
Fizička lica-zemljište	5.185	5.185	1.964	132.667,60	79.374,21	19539,72	25621,22	45.160,94	166.880,87
Ukupno:	**8.539**	**8.529**	**3.372**	**211.474,29**	**125.994,36**	**32.246,86**	**47.035,91**	**79.282,77**	**258.185,88**

Opština je u 2023. godini donijela 8.529 rješenja. Od toga broja, obveznicima nije uručeno 3.372 rješenja, odnosno 39% od ukupnog broja donesenih rješenja. U skladu sa članom 87 Zakona o upravnom postupku, ako dostavljanje nije bilo moguće izvršiti lično licu kome je namijenjeno, ili se radi o većem broju lica koja javnopravnom organu nijesu poznata, dostavljanje će se izvršiti javnim obavještavanjem i to: objavljivanjem pismena na internet stranici javnopravnog organa, portalu elektronske uprave, oglasnoj tabli organa, a može i objavljivanjem pismena u dnevnim novinama.

Preporuka: Opština treba da dostavljanje neuručenih rješenja o porezu na nepokretnost, izvrši javnim obavještavanjem.

Revizijom je utvrđeno da su pravna i fizička lica u 2023. godini zadužena iznosom od 125.994,36€, od čega se na pravna lica odnosi iznos od 1.989,02€, a ostatak u iznosu od 124.005,34€ na fizička lica. Ukupno stanje duga po osnovu poreza na nepokretnosti, za pravna i fizička lica (zemljište i građevinski objekti) na dan 31.12.2023. godine iznosi 258.185,88€, što predstavlja uvećanje za 46.711,59€ u odnosu na 31.12.2022. godine. Ukupan iznos potraživanja za porez na nepokretnosti odnosi se na fizička lica (za zemljište 166.880,87€, a za objekte 91.305,01€).

Prema izjavi zaposlenih u Službi lokalnih javnih prihoda, na području opštine Petnjica ima 11 obveznika – pravnih lica za porez na nepokretnosti, a samo za jedno pravno lice je utvrđena obaveza i doneseno rješenje

[21] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 30/20, 33/23

za 2023. godinu. Ovo nije u skladu sa članom 6 stav 1 tačka 4, Zakona o poreskoj administraciji[22], na osnovu koga poreski organ vrši utvrđivanje poreza, na način i po postupku utvrđenom zakonom. Nije u skladu ni sa članom 1 Odluke o porezu na nepokretnosti u opštini Petnjica, na osnovu koga se uvodi porez na nepokretnosti koje se nalaze na teritoriji opštine Petnjica.

Nakon izvršene revizije, Opština je u septembru 2024. godine, donijela rješenja o porezu na nepokretnosti i za ostalih 10 pravnih lica, za koja nije utvrđena obaveza za 2023. godinu.

Evidencija o zaduženju i naplati poreza na nepokretnosti, vodi se od 2014. godine, pa se iznos nenaplaćenih potraživanja po tom osnovu, od 258.185,88€ odnosi na period, od te godine pa do kraja 2023. godine.

Opština ne vrši klasifikaciju nenaplaćenih potraživanja sa aspekta ročnosti (potraživanja starosti do 5 godina, od 5 do 10 godina i preko 10 godina starosti), u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji i Zakonom o obligacionim odnosima. Samim tim, ne vrši se ni procjena naplativosti potraživanja, odnosno, ne može se utvrditi realno naplativ iznos potraživanja.

Preporuka: Opština treba da vrši klasifikaciju i procjenu naplativosti potraživanja

Prinudna naplata

Članom 56 Zakona o poreskoj administraciji propisano je da se postupak prinudne naplate preduzima kada poreski obveznik, porezu obavezu nije platio prilikom podnošenja poreske prijave, odnosno kada je poresko rješenje postalo izvršno. Revizijom je utvrđeno da, Služba lokalnih javnih prihoda nije sprovodila postupke prinudne naplate poreskih potraživanja, donoseći zaključke i rješenja o prinudnoj naplati poreskih obaveza, kao i upis hipoteke na imovinu poreskog obveznika.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji preduzima mjere prinudne naplate prema svim poreskim obveznicima koji nijesu izmirili poreske obaveze u propisanim rokovima. Takođe, u skladu sa čl. 333 i 335 Zakona o svojinsko pravnim odnosima, treba da obavijesti hipotekarne dužnike o početku namirenja potraživanja, vansudskom ili sudskom prodajom nepokretnosti opterećene hipotekom, u skladu sa Zakonom o izvršenju i obezbeđenju.

Prirez porezu na dohodak fizičkih lica – raču 71175 je sopstveni prihod. Plaća se na: porez na prihode od ličnih primanja, porez na dohodak od samostalne djelatnosti, porez na prihode od imovine i imovinskih prava i porez na prihode od kapitala. Za prirez porezu na dohodak fizičkih lica obveznici dostavljaju mjesečno poreske prijave. Na osnovu Odluke o prirezu porezu na dohodak fizičkih lica u Opštini Petnjica[23], stopa prireza iznosi 13 % poreske obaveze. Ovaj prihod je ostvaren u 2023. godini, u iznosu od 12.724,73€.

2.4.2. Takse

Lokalne administrativne takse – račun 7131

Primici po osnovu lokalnih administrativnih taksa su realizovani u iznosu od 5.186,41€, odnosno sa 64,83% u odnosu na plan. Opština je ove prihode naplaćivala po osnovu Odluke o lokalnim administrativnim taksama u Opštini Petnjica[24]. Pomenutom odlukom su propisane lokalne administrativne takse za spise i radnje pred organima lokalne uprave Opštine, u visini utvrđenoj tarifom lokalnih administrativnih taksa.

Taksa se plaća u trenutku nastanka obaveze i to za: podneske, zahtjeve date na zapisnik; rješenja, dozvole i druge isprave; upravne radnje u trenutku podnošenja zahtjeva za izvršenje tih radnji.

Uplata lokalne administrativne takse vrši se na uplatni račun Opštine, u skladu sa Naredbom o načinu naplate javnih prihoda.

Lokalne komunalne takse – račun 7135

Primici od lokalnih komunalnih taksa, su planirani u iznosu od 1.000,00€, ali nijesu ostvareni.

[22] "Službeni list Republike Crne Gore", br. 65/01, 80/04, 29/05, "Službeni list Crne Gore", br. 73/10, 020/11, 28/12, 8/15, 47/17, 52/19, 145/21

[23]" Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 48/19, 1/21

[24] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 30/20, 45/22

Opština je donijela Odluku o lokalnim komunalnim taksama u Opštini Petnjica[25]. Odlukom su propisane lokalne komunalne takse za: korišćenje prostora na javnim površinama; korišćenje vitrina radi izlaganja robe van poslovnih prostorija; korišćenje reklamnih panoa i bilborda, prostora za parkiranje motornih i priključnih vozila, motocikala i bicikala, na uređenim i obilježenim mjestima.

Boravišna taksa

Na osnovu Zakona o boravišnoj taksi, nadzor nad prikupljanjem i plaćanjem boravišne takse i vođenjem odgovarajuće evidencije obavlja nadležni poreski organ opštine. Opština je donijela Odluku o boravišnoj taksi[26] kojom se određuje boravišna taksa u iznosu od 0,50€ po osobi i noćenju.
U Opštini nema registrovanih izdavaoca smještaja i u 2023. godini nijesu ostvareni prihodi po osnovu boravišne takse.

Članski doprinos Turističkoj organizaciji

Služba lokalnih javnih prihoda, shodno članu 41 Zakona o turističkim organizacijama[27] i Odluci o visini, načinu obračunavanja i plaćanja članskog doprinosa Turističkoj organizaciji Petnjica[28], donosi rješenja o visini članskog doprinosa. Odlukom je propisano da su obveznici plaćanja članskog doprinosa pravna i fizička lica koja na teritoriji Opštine imaju svoja sjedišta ili organizacioni dio a koja ostvaruju prihod obavljanjem turističke, ugostiteljske i s turizmom neposredno povezanih djelatnosti.

Zaduženje po osnovu članskog doprinosa u 2023. godini iznosilo je 456,00€, a ostvereni prihodi po tom osnovu, iznosili su 314,00€. Prikupljena sredstva od članskog doprinosa koriste se: 60% za finansiranje djelatnosti lokalne turističke organizacije i 40% za finansiranje programa Nacionalne turističke organizacije.

2.4.3. Naknade

Naknade su Odlukom o Budžetu Opštine planirane u iznosu od 334.800,00€, a ostvarene u iznosu od 200.017,70€, odnosno sa 59,74% u odnosu na plan i prikazane su u sljedećoj tabeli:

Opština Petnjica									
konomska klasifikacij				*Opis*	*Budžet 2022.*	*Budžet 2023.*			
					Realizacija prihoda	*Plan*	*Rebalans*	*Realizacija prihoda*	*% realizacije*
		714		*Naknade*	*193.918,22*	*334.800,00*	*334.800,00*	*200.017,70*	*59,74%*
			7141	*Naknada za korišćenje dobara od opšteg interesa*	*203,65*	*800,00*	*800,00*	*209,59*	*26,20%*
			7142	*Naknada za korišćenje prirodnih dobara*	*179.858,21*	*290.000,00*	*290.000,00*	*185.153,84*	*63,85%*
			7146	*Naknada za uređivanje i izgradnju građevinskog zemljišta*	*0,00*	*15.000,00*	*15.000,00*	*2.375,34*	*15,84%*
			7147	*Naknada za izgradnju i održavanje lokalnih puteva i drugih javnih objekata od opštinskog značaja*	*2.426,00*	*7.000,00*	*7.000,00*	*2.635,00*	*37,64%*
			7148	*Naknada za puteve*	*6.117,76*	*10.000,00*	*10.000,00*	*4.920,09*	*49,20%*
			7149	*Ostale naknade*	*5.312,60*	*12.000,00*	*12.000,00*	*4.723,84*	*39,37%*

U skladu sa čl. 13 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, Opštini se ustupa 70% prihoda od koncesionih i drugih naknada za korišćenje prirodnih bogatstava (šume, vode, vodotoci, rudno blago, pijesak, šljunak, kamen i dr.) koja se nalaze na njenoj teritoriji.

Kod naknada, u najvećem iznosu je ostvaren prihod po osnovu naknade za korišćenje prirodnih dobara od opšteg interesa – naknada za korišćenje šuma, račun 71421, u iznosu od 185.153,84€.

Naknada za uređenje i izgradnju građevinskog zemljišta – račun 7146, ostvarena je u iznosu od 2.375,34€, shodno Odluci o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta[29].

Opština je donijela Odluku o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte[30] (2018. godine), a zatim i Odluku o naknadi za urbanu sanaciju[31](2023. godine).

[25] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 45/22
[26] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 46/16
[27] "Službeni list Republike Crne Gore", br. 11/04, 46/07, Službeni list Crne Gore", br. 73/10, 40/11, 45/14, 42/17, 27/19
[28] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 11/21
[29] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 24/21
[30] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 20/18
[31] "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 19/23

U periodu od 2017. – 2024. godine, podneseno je 93 zahtjeva za legalizaciju bespravno podignutih objekata. Od toga: pozitivno su riješena 2 zahtjeva, 2 su u postupku legalizacije, 49 zahtjeva je odbijeno, kod 32 je tražena dopuna dokumentacije, kod 5 zahtjeva obustavljen, a kod 3 prekinut postupak. Po osnovu ove naknade, u posmatranom periodu, naplaćeno je ukupno 4.732,36€ (u 2023. nijesu ostvareni prihodi po ovom osnovu).

Na računu 71471-Naknada za izgradnju i održavanje lokalnih puteva i drugih javnih objekata od opštinskog značaja evidentiran je iznos od 2.635,00€, koji se odnosi na naknade za priključenje prilaznog puta na javni put i naknade za postavljanje vodova pored puta. U skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, ove naknade je trebalo evidentirati na računu 7148-Naknade za puteve, na kojem se prikazuju prihodi po osnovu: godišnje naknade pri registraciji motornih vozila, naknade za postavljanje vodova, godišnje naknade za vodove, naknade za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog i nekategorisanog puta. Prihod po osnovu godišnje naknade pri registraciji motornih vozila iznosio je 4.920,09€ 9i pravilno je evidentiran (na računu 7148-Naknade za puteve).

Na računu 7149 – Ostale naknade – evidentiran je iznos od 4.723,84€, koji se odnosi na prihode po osnovu izdavanja u zakup prostorija u vlasništvu Opštine. Ove prihode je trebalo evidentrati na računu 7151 - Prihodi od kapitala (renta).

Preporuka: Opština treba da vodi evidenciju poslovnih primitaka, u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

2.4.4. Ostali prihodi

Ostali prihodi – račun 715, planirani su u iznosu 15.000,00€, a ostvareni su u iznosu 13.756,69€, odnosno sa 91,71%. Od ovog iznosa, 12.841,19€ se odnosi na uplatu sa Glavnog računa državnog trezora, na ime naknade manje ostvarenih prihoda, zbog izmjene Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Na računu 732 prikazana su sredstava prenesena iz prethodne godine u iznosu od 7.140,11€. Na kraju 2023. godine stanje na računu je iznosilo 1.289.757,76€. U toku godine je došlo do povećanja gotovine za 1.282.617,76€.

Prihod po osnovu donacija - račun 741, ostavren je u iznosu od 19.970,00€. Donacija se odnosi na uplatu Opštini, od strane opštine Rumelange iz Luksemburga.

Transferi – račun 742, su ostvareni u iznosu od 2.304.708,06€, a odnose se na prilive iz Budžeta Crne Gore i prikazani su u tabeli:

Opština Petnjica									
konomska klasifikacij				Opis	Budžet 2022.	Budžet 2023.			
					Realizacija prihoda	Plan	Rebalans	Realizacija prihoda	% realizacije
		742		Transferi	1.126.893,69	1.164.935,00	2.194.935,00	2.304.708,06	105,00%
			7421	Transferi od budžeta države	79.179,00	145.000,00	1.160.000,00	1.171.455,00	100,99%
			7422	Transferi od budžeta opština	16.999,60	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
			7425	Transferi ZZZCG	0,00	10.000,00	25.000,00	18.939,65	75,76%
			7426	Transferi od Egalizacionog fonda	1.030.715,09	1.009.935,00	1.009.935,00	1.114.313,41	110,34%

Transferi iz Budžeta Države, u iznosu od 1.190.394,65€, odnose se na uplate:

- Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u iznosu od 130.000,00€ (50.000,00€ za vodovod Murovsko vrelo i 10.000,00€ za vodovod Donja Vrbica, 70.000,00€ za nasipanje puteva);
- Ministarstva kulture i medija, u iznosu od 20.500,00€, za kulturne aktivnosti;
- Uprave za saradnju sa dijasporom, u iznosu od 10.000,00€;
- Uprave za kapitalne projekte u iznosu od 1.000.000,00€, na ime pomoći manje razvijenim lokalnim samoupravama sa sjevera, za realizaciju kapitalnih projekata iz sredstava ostvarenih od ekonomskog državljanstva;
- Ministarstva unutrašnjih poslova, u iznosu od 10.955,00€, za nabavku opreme za zaštitu i spasavanje;
- Zavoda za zapošljavanje – Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, u iznosu od 18.939,65€, na ime mjesečne subvencije zarada za lica sa invaliditetom.

Iz Egalizacionog fonda ostvaren je transfer u iznosu od 1.114.313,41€, od toga na uplate za 2023. godinu se odnosi iznos od 1.007.781,36€, a preostali dio od 106.532,05€ na uplate za 2022. godinu (38.723,72€ - drugi dio za decembar 2022. godine i 67.808,33€ po osnovu konačne raspodjele za 2022. godinu).

Po Planu akontativne raspodjele sredstava Egalizacionog fonda opštinama za 2023. godinu[32], Opštini Petnjica je planiran iznos od 909.380,96€. Rješenjem o konačnoj raspodjeli sredstava Egalizacionog fonda opštinama za 2023. godinu,[33] utvrđen je konačan iznos transfera od 1.151.717,79€. Razlika između konačno utvrđenog iznosa i isplaćenog po akontativnoj raspodjeli, od 143.936,43€ uplaćena je Opštini u 2024. godini (40.903,61€ - II dio za decembar 2022. godine i 103.032,82€ po osnovu konačne raspodjele). Na taj način Opštini je u potpunosti izmirena obaveza iz Egalizacionog fonda za 2023. godinu, u iznosu od 1.151.717,79€.

2.5. Izdaci

Izdaci Opštine Petnjica za 2023. godinu planirani su u iznosu od 2.845.375,00€. Izvršenje Budžeta iznosilo je 1.445.317,80€, odnosno 50,80% u odnosu na plan i prikazano je u sljedećoj tabeli:

[32] "Službeni list Crne Gore", br. 124/22
[33] "Službeni list Crne Gore", br. 22/24

Opština Petnjica									
Ekonomska klasifikacija				Opis	Budžet 2022.	Budžet 2023.			
					Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Izvršenje budžeta	% izvršenja
4				IZDACI	1,616,977.96	1,779,235.00	2,845,375.00	1,445,317.80	50.80%
	41			TEKUĆI IZDACI	676,701.44	811,500.00	810,200.00	738,490.41	91.15%
		411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	446,432.85	530,000.00	530,000.00	508,173.08	95.88%
			4111	Neto zarade	353,327.83	410,154.00	410,154.00	388,979.22	94.84%
			4112	Porez na zarade	9,696.02	12,190.00	12,190.00	12,393.41	101.67%
			4113	Doprinosi na teret zaposlenog	59,866.49	75,101.00	75,101.00	77,229.01	102.83%
			4114	Doprinosi na teret poslodavca	22,767.12	31,005.00	31,005.00	28,363.83	91.48%
			4115	Opštinski prirez	775.39	1,550.00	1,550.00	1,207.61	77.91%
		412		Ostala lična primanja	38,578.46	43,000.00	43,000.00	41,135.84	95.66%
			4121	Naknada za zimnicu	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4123	Naknada za prevoz	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4124	Jubilarne nagrade	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4125	Otpremnine	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4126	Naknade skupštinskim odbornicima	37,988.46	42,500.00	42,500.00	40,715.84	95.80%
			4127	Ostale naknade	590.00	500.00	500.00	420.00	84.00%
		413		Rashodi za materijal	52,197.85	66,500.00	61,500.00	47,597.86	77.39%
			4131	Administrativni materijal	4,799.57	5,000.00	5,000.00	3,975.90	79.52%
			4133	Materijal za posebne namjene	2,832.89	3,000.00	3,000.00	1,936.76	64.56%
			4134	Rashodi za energiju	12,260.68	15,000.00	15,000.00	13,869.94	92.47%
			4135	Rashodi za gorivo	25,115.98	30,000.00	30,000.00	22,524.10	75.08%
			4136	Žensko preduzetništvo	0.00	5,000.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4137	Posebne namjene - kancelarija za mlade i rodnu ravnopravnost	2,769.48	5,000.00	5,000.00	3,910.40	78.21%
			4138	Posebne namjene - projekti EU	1,425.24	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4139	Ostali rashodi za materijal	2,994.01	3,500.00	3,500.00	1,380.76	39.45%
		414		Rashodi za usluge	43,120.52	55,000.00	56,700.00	42,829.13	75.54%
			4141	Službena putovanja	3,345.04	5,000.00	4,000.00	3,507.81	87.70%
			4142	Reprezentacija	5,006.46	4,000.00	4,000.00	2,567.76	64.19%
			4143	Komunikacione usluge	6,706.12	7,000.00	7,000.00	5,920.08	84.57%
			4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	1,839.10	2,000.00	2,000.00	1,562.81	78.14%
			4145	Usluge prevoza	2,185.00	8,000.00	6,000.00	2,211.87	36.86%
			4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	16.96	3,000.00	3,000.00	0.00	0.00%
			4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	9,902.31	10,300.00	15,000.00	14,019.00	93.46%
			4148	Usluge stručnog usavršavanja	0.00	700.00	700.00	350.00	50.00%
			4149	Ostale usluge	14,119.53	15,000.00	15,000.00	12,689.80	84.60%
		415		Rashodi za tekuće održavanje	16,946.56	21,000.00	19,000.00	11,984.18	63.07%
			4151	Tekuće održavanje javne infrastrukture	6,575.62	7,000.00	7,000.00	6,542.73	93.47%
			4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	2,801.16	7,000.00	5,000.00	701.49	14.03%
			4153	Tekuće održavanje opreme	7,569.78	7,000.00	7,000.00	4,739.96	67.71%
		416		Kamate	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4161	Kamate rezidentima	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
		417		Renta	0.00	8,000.00	7,000.00	6,000.00	85.71%
			4171	Zakup objekta	0.00	8,000.00	7,000.00	6,000.00	85.71%
		418		Subvencije	25,036.63	35,000.00	35,000.00	30,480.04	87.09%
			4181	Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga	25,036.63	35,000.00	35,000.00	30,480.04	87.09%
		419		Ostali izdaci	54,388.57	53,000.00	58,000.00	50,290.28	86.71%
			4191	Izdaci po osnovu ugovora o djelu	15,617.02	18,000.00	18,000.00	12,444.00	69.13%
			4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	1,213.75	2,000.00	2,000.00	757.93	37.90%
			4193	Izrada i održavanje softvera	311.98	1,000.00	1,000.00	1,248.19	124.82%
			4194	Osiguranje	2,125.10	2,500.00	2,500.00	2,365.20	94.61%
			4196	Komunalne naknade	25,837.86	25,000.00	30,000.00	31,268.87	104.23%
			4199	Ostalo	9,282.86	4,500.00	4,500.00	2,206.09	49.02%
	42			TRANSFERI ZA SOCIJALNU ZAŠTITU	7,937.15	10,000.00	10,000.00	8,394.98	83.95%
		421		Prava iz oblasti socijalne zaštite	7,937.15	10,000.00	10,000.00	8,394.98	83.95%
			4218	Ostala prava iz socijalne zaštite	7,937.15	10,000.00	10,000.00	8,394.98	83.95%
	43			TRANSFERI	324,770.26	361,000.00	362,000.00	333,562.50	92.14%
		431		Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	324,770.26	311,000.00	312,000.00	333,562.50	106.91%
			4311	Transferi za zdravstvenu zaštitu	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4312	Transferi institucijama iz oblasti kulture	6,647.50	18,000.00	18,000.00	14,370.00	79.83%
			4313	Transferi institucijama sporta	11,816.84	17,000.00	17,000.00	13,948.77	82.05%
			4314	Transferi nevladinim organizacijama	5,000.00	5,000.00	5,000.00	5,000.00	100.00%
			4315	Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima	13,133.40	13,000.00	13,000.00	13,000.00	100.00%
			4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	6,110.00	8,000.00	8,000.00	3,320.00	41.50%
			4317	Transferi za lična primanja pripravnika	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4318	Ostali transferi pojedincima - stipendije	6,389.00	7,000.00	7,000.00	7,020.00	100.29%
			4319	Ostali transferi institucijama	275,673.52	243,000.00	244,000.00	276,903.73	113.49%
		432		Ostali transferi	0.00	50,000.00	50,000.00	0.00	0.00%
			4324	Transferi MZ	0.00	50,000.00	50,000.00	0.00	0.00%
			4325	Transferi budžetu države	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4326	Transferi javnim preduzećima	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
	44			KAPITALNI IZDACI	475,628.79	422,000.00	1,494,000.00	230,701.66	15.44%
		441		Kapitalni izdaci	475,628.79	422,000.00	1,494,000.00	230,701.66	15.44%
			4411	Izdaci za razvoj infrastrukture	92,038.51	10,000.00	20,000.00	16,467.41	82.34%
			4412	Izdaci za razvoj lokalne infrastrukture i perticipacija EU Fondovima	121,181.24	86,000.00	1,087,500.00	5,482.00	0.50%
			4413	Izdaci za građevinske objekte	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4414	Izdaci za uređenje zemljišta	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4415	Izdaci za opremu	2,313.87	41,000.00	41,000.00	1,288.49	3.14%
			4416	Investiciono održavanje	193,862.30	228,000.00	254,000.00	193,074.36	76.01%
			4419	Ostali kapitalni izdaci	66,232.87	57,000.00	91,500.00	14,389.40	15.73%
	46			OTPLATA DUGOVA	125,446.19	149,735.00	144,175.00	114,893.39	79.69%
		461		Otplata dugova	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
			4611	Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
		463		Otplata obaveza iz prethodnog perioda	125,446.19	149,735.00	144,175.00	114,893.39	79.69%
			4631	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	125,446.19	149,735.00	144,175.00	114,893.39	79.69%
	47			REZERVE	6,494.13	25,000.00	25,000.00	19,274.86	77.10%
		471		Tekuća budžetska rezerva	6,494.13	15,000.00	15,000.00	14,274.86	95.17%
		472		Stalna budžetska rezerva	0.00	10,000.00	10,000.00	5,000.00	50.00%

Struktura izdataka je sljedeća:
- tekući izdaci (41) – iznos od 738.490,41€, odnosno 51,09% ukupno ostvarenih izdataka,
- transferi za socijalnu zaštitu (42) – iznos od 8.394,98€, odnosno 0,58% ustvarenih izdataka
- transferi (43) – iznos od 333.562,50€, odnosno 23,08% ostvarenih izdataka,
- kapitalni izdaci (44) – iznos od 230.701,66€, odnosno 15,62% ostvarenih izdataka,
- otplata dugova (46) – iznos od 114.893,39€, odnosno 7,95% ostvarenih izdataka i
- sredstva rezervi (47) – iznos od 19.274,86€, odnosno 1,33% ostvarenih izdataka.

2.5.1. Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca (411)

Odlukom budžeta za 2023. godinu, izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca, planirani su u iznosu od 530.000,00€. Realizacija je iznosila 508.173,08€, odnosno u procentima 95,88%.

Ekonomska klasifikacija		*Opis*	*Budžet 2022.*	*Budžet 2023.*			
			Izvršenje budžeta	*Plan*	*Rebalans*	*Izvršenje budžeta*	*% izvršenja*
411		***Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca***	***446,432.85***	***530,000.00***	***530,000.00***	***508,173.08***	***95.88%***
	4111	*Neto zarade*	*353,327.83*	*410,154.00*	*410,154.00*	*388,979.22*	*94.84%*
	4112	*Porez na zarade*	*9,696.02*	*12,190.00*	*12,190.00*	*12,393.41*	*101.67%*
	4113	*Doprinosi na teret zaposlenog*	*59,866.49*	*75,101.00*	*75,101.00*	*77,229.01*	*102.83%*
	4114	*Doprinosi na teret poslodavca*	*22,767.12*	*31,005.00*	*31,005.00*	*28,363.83*	*91.48%*
	4115	*Opštinski prirez*	*775.39*	*1,550.00*	*1,550.00*	*1,207.61*	*77.91%*

Utvrđeno činjenično stanje:
-Interno uputstvo za obračun i isplatu zarada od 25.05.2021.g
-Evidencije prisutnosti na poslu su odvojene na način da se vodi posebno Evidencija o dolasku na posao i Evidencija o odlasku s posla od strane referenta – zaštitara lica i imovine na ulazu Opštine.
-Isplata zarada se u prosjeku obavlja do 5 u mjesecu za prethodni mjesec.
-Obaveze po osnovu isplaćenih zarada plaćaju se mjesec, dva nakon isplaćenih zarada.
-Zbog potrebe dostavljanja zahtjeva za refundaciju i naknadu sredstava od ZZZCG (Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom), tri zaposlena po rješenjima o invaliditetu u IOPPD obrascu su vođeni pod šifrom 85.
-24.01.2023. godine potpisan je Ugovor o djelu sa fizičkim licem za obračun zarada u skladu sa izmijenjenim zakonima i obavljanje prenosa podataka iz 2022. godinu u softver za 2023. godinu (podaci o zaposlenima, neotplaćene obustave, ostatak duga i sl) na iznos od 200,00€ na godišnjem nivou.
-Od 10. avgusta 2023. godinu Samostalna savjetnica III u Odeljenju za finansije i ekonomski razvoj je na porodiljskom bolovanju i njene poslove obavlja Rukovoditeljka Odeljenja bez nadoknade.
-Opština je donijela Odluku o zaradama lokalnih funkcionera Opštine[34] uz saglasnost[35] Ministarstva finansija od 22.06.2023. godine i Odluku o zaradama lokalnih službenika i namještenika u Opštini [36] iz 2023. godine uz saglasnost Ministarstva finansija od 22.06.2023. godine.
-Opština nije isplaćivala varijabilni dio zarade.

Utvrđene nepravilnosti: U Opštini je praksa da se podaci za obračun zarada dostavljaju samo od strane Službe zaštite i spašavanja na mjesečnom nivou. Za sve ostale zaposlene korekcije poput bolovanja, prekovremenih sati i slično obrađuju se na osnovu pojedinačnih zahtjeva zaposlenih što nije u skladu članom 2 Internog uputstva.
-Rješenja o zaradi zaposlenih ne donosi sekretar Sekretarijata za lokalnu upravu kako je to propisano članom 3 Internog uputstva, nego Rukovodilac Odjeljenja za opštu upravu i društvene djelatnosti. Istim članom pominje se unos novozaposlenih u spisak za obračun zarada koji Opština ne posjeduje.
-Evidencije prisutnosti na poslu su neprecizne i nepouzdane i nijesu potpisane od strane sekretara Sekretarijata za lokalnu upravu kako se to navodi u članu 4. U prazna polja nije evidentiran razlog izostanka zaposlenih.
-Članom 5 Internog uputstva za obračun i isplatu zarada sekretar Sekretarijata vrši konačan obračun bruto zarada najkasnije do 10. u mjesecu i formira i kontroliše naloge za isplatu koje ujedno i potpisuje što nije u skladu sa članom 15 Zakona upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

[34] „Sl.list CG – opštinski propisi", br.015/17 od 07.04.2017;001/21 od 20.01.2021.g.
[35] Br:04-430/23-4686/1 od 22.06.2023.g
[36] „Sl.list CG – opštinski propisi", br.033/23 od 12.07.2023.g

-IOOPD obrasci se ne dostavljaju do 15 u mjesecu za prethodni obračunski period. Konstatovano je kašnjenje do tri mjeseca.
-Odbor[37] za izbor i imenovanja je 22.02.2022.g donio Rješenje o naknadi za imenovanu poptredsjednicu Skupštine opštine u iznosu 4.02 koeficijenta na mjesečnom nivou što nije u skladu sa članom 48 Zakona o lokalnoj samoupravi koji navodi da se ta funkcija obavlja volonterski. Na osnovu navedenog isplaćuje se pod šifrom 29 - naknada imenovanih lica koja su zaposlena kod drugog poslodavca.

Preporuka: Opština treba da inovira Interno uputstvo za obračun i isplatu zarada i upodobi ga sa stvarnim stanjem organizacije rada Sekretarijata za lokalnu upravu odnosno Odeljenja za finansije i ekonomski razvoj i uskladi sa Zakonskim odredbama

-Opština je u 2023. godini na ime prekovremenog rada isplatila 5.179,30€ u bruto odnosno 4.376,51€ neto na osnovu pojedinačnih zahtjeva i sopstvene evidencije zaposlenih u Službi zaštite i spašavanja, Službe Komunalne policije i referenta – portira. Isplata je vršena uz obračun zarada bez donošenja odluke o uvođenju prekovremenog rada, razloga za uvođenje prekovremenog rada, spiska zaposlenih koji se angažuju za prekovremeni rad i vremena početka prekovremenog rada što nije u skladu sa članom 64 stav 4 Zakona o radu.

Preporuka: Opština treba da obezbijedi precizne evidencije prekovremenog rada uz pisanu saglasnost starješine organa i da u skladu sa Zakonom o radu, prekovremeni rad uvodi u slučaju iznenadnog povećanja obima posla, više sile i drugim iznenadnim slučajevima, pisanom odlukom poslodavca i da obavijesti inspektora rada o uvođenju prekovremenog rada u roku od tri dana od dana donošenja odluke o uvođenju prekovremenog rada.

-Opština je na osnovu pojedinačnih zahtjeva od strane zaposlenih, ovjerenih na pisarnici, odobrenih od strane predsjednika isplatila akontaciju u iznosu od 7.098,37€ na godišnjem nivou.

Preporuka: Opština treba da isplate gotovine vrši u skladu sa tačkom 100 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave kojom je određeno da se avansi isplaćuju za službena putovanja, troškove goriva, isplate po osnovu inspekcijskih organa i za hitna plaćanja.

2.5.2. Ostala lična primanja (412)

Odlukom o budžetu za 2023. godinu, izdatak za ostala lična primanja planiran je u iznosu od 43.000,00€, a izvršenje je iznosilo 41.135,84, odnosno 95,66% planiranog iznosa.

Ekonomska klasifikacija		*Opis*	*Budžet 2022.*	*Budžet 2023.*			
			Izvršenje budžeta	*Plan*	*Rebalans*	*Izvršenje budžeta*	*% izvršenja*
412		***Ostala lična primanja***	***38,578.46***	***43,000.00***	***43,000.00***	***41,135.84***	***95.66%***
	4126	*Naknade skupštinskim odbornicima*	*37,988.46*	*42,500.00*	*42,500.00*	*40,715.84*	***95.80%***
	4127	*Ostale naknade*	*590.00*	*500.00*	*500.00*	*420.00*	***84.00%***

-Izdatak 41261 naknada skupštinskim odbornicima planiran je u Službi skupštine opštine u iznosu 43.000,00€. Na osnovu Odluke[38] o naknadama za rad odbornika u Skupštini opštine od 17.01.2019.g realizovane su sve isplate za odborničke nadoknade. Održane su četiri sjednice savjeta od kojih jedna nije isplaćena u iznosu od 648,00€. Navedeni iznos nije prikazan kao neizmirena obaveza iz 2023.g (dug je iz ranijeg perioda a ne od decembra mjeseca) i još uvjek nije realizovan u 2024.g.

-izdatak 4127 – ostale naknade je isplata preko blagajne od 420,00€ što je predmet drugog revizora
Utvrđene nepravilnosti:
-Služba skupštine nema informaciju o plaćenim zahtjevima koja prosleđuje na isplatu Sekretarijatu za lokalnu upravu i ako to izričito zahtijeva u svim dopisima.

[37] Br:02-016/21-95 od 22.02.2022.g
[38] Odluka o naknadama za rad odbornika u Skupštini opštine Petnjica
("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 003/19 od 17.01.2019)

2.5.3. Rashodi za materijal (413)

Rashodi za materijal su planirani u iznosu od 61.500,00€, dok je izvršenje iznosilo 47.597,86€, odnosno sa 77,39% u odnosu na plan. Pregled planiranih rashoda za materijal i njihove realizacije prikazan je u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2022.	Budžet 2023.			
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Izvršenje budžeta	% izvršenja
413		Rashodi za materijal	52,197.85	66,500.00	61,500.00	47,597.86	77.39%
	4131	Administrativni materijal	4,799.57	5,000.00	5,000.00	3,975.90	79.52%
	4133	Materijal za posebne namjene	2,832.89	3,000.00	3,000.00	1,936.76	64.56%
	4134	Rashodi za energiju	12,260.68	15,000.00	15,000.00	13,869.94	92.47%
	4135	Rashodi za gorivo	25,115.98	30,000.00	30,000.00	22,524.10	75.08%
	4136	Žensko preduzetništvo	0.00	5,000.00	0.00	0.00	#DIV/0!
	4137	Posebne namjene - kancelarija za mlade i rodnu ravnopravnost	2,769.48	5,000.00	5,000.00	3,910.40	78.21%
	4138	Posebne namjene - projekti EU	1,425.24	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
	4139	Ostali rashodi za materijal	2,994.01	3,500.00	3,500.00	1,380.76	39.45%

4131 – administrativni materijal – Izdaci za administrativni materijal planirani su u iznosu od 5.000,00€, a realizacija je iznosila 3.975,90€, odnosno 79,52% u odnosu na plan.

U postupku revizije utvrđeno je:

Tokom 2023. godine Opština je za nabavku kancelarijskog materijala utrošila iznos od 3.975,96€. Isplate su izvšene kod više dobavljača[39] u ukupnom iznosu od 3.975,96€. Opština je zaključila Ugovore za nabavku kancelarijskog materijala sa pojedinim dobavljačima[40], dok je nabavku manjih vrijednosti vršila sukcesivno, shodno dostavljenim zahtjevima za potrebe službi.

4133 - materijal za posebne namjene – Izdaci za materijal za posebne namjene planirani su u iznosu 3.000,00€, dok je realizacija iznosila 1.936,76€, odnosno 64,56% u odnosu na plan. U postupku revizije utvrđeno je:

Iznos od 1.936,76€ - evidentiran na računu 4133 - Materijal za posebne namjene, isplaćen je za troškove objave odluka u Službenom listu Crne Gore 1.080,00€; Katalog propisa 2023. g Pravni Expert (Laegal expert) 572,41€[41]; za objavu čestitke u listu Pobjeda (za Dan nezavisnosti) 121,00€ i emitovanje čestitke na programu RTCG (za Dan nezavisnosti) 163,35€, shodno zaključenom Ugovoru[42] sa dobavljačem RTCG.

4134 - Rashodi za energiju - rashodi za energiju planirani su u iznosu 15.000,00€, dok je realizacija iznosila 13.869,94€, odnosno 92,47% u odnosu na plan. Navedeni rashod se u potpunosti odnosi na plaćanje računa za utrošenu elektičnu energiju za zgradu opštine 5.593,51€, Mjesnu kancelariju Petnjica 285,85€, Mjesnu kancelariju Savin bor 45,65€, Motel (u vlasništvu Opštine) 2.203,81€, Mjesnu zajednicu Lagatori 3.136,83€ i Mjesnu zajednicu Petnjica 2.604,29€ za 11 mjeseci 2023.g, koji su u navedenim iznosima izvršeni Elektroprivredi Crne Gore.

4135 - Rashodi za gorivo - rashodi za gorivo su planirani u iznosu od 30.000,00€. Opština je na ime rashoda za gorivo tokom 2023. godine isplatila iznos od 22.524,10€, odnosno 75,08% u odnosu na plan. Od navedenog iznosa, iznos od 9.594,26€ isplaćen je za utrošeno na gorivo za motorna i vatrogasna vozila[43], dok je 12.929,84€ isplaćeno za lož ulje za potrebe grijanja službenih prostorija opštine[44], dobavljaču Jugopetrol AD, sa kojim je Opština zaključila Ugovor, shodno Zakonu o javnim nabavkama.

4136 - Žensko preduzetništvo – rashodi za žensko preduzetništvo planirani su u iznosu od 5.000,00€. Tokom 2023. godine realizacije nije bilo.

4137 - posebne namjene - kancelarija za mlade i rodnu ravnopravnost – rashodi za kancelariju za mlade i rodnu ravnopravnost planirani su u iznosu od 5.000,00€, a realizacija je iznosila 3.910,40€, odnosno 78,21% u odnosu na plan. Ukupan iznos od 3.910,40€ odnosi se na sredstva isplaćena za smještaj učenika sa teritorije Opštine Petnjica u JU Dom učenika i studenata Berane za 9 mjeseci, shodno Odluci o subvenciji troškova prevoza u prigradskom i međugradskom saobraćaju i smještaja u JU Dom učenika i studenata u Beranama, za određene kategorije učenika srednjih škola[45].

[39] (Merkator internacional 3.006,84); (Alfa inženjering 830,26); (MB Com 90,60€); (Stil Company 48,20€)

[40] (Merkator internacional doo Ugovor br.01-426/23-311 od 26.04.2023.g) i (Alfa doo Ugovor br.01-426/23-280 od 17.04.2023.g)

[41] dobavljač: Pravni expert

[42] br.01-630/23-414 od 29.05.2023.g

[43] Ugovor sa Jugopetrolom za nabavku roba i dizel goriva za potrebe opštine br.77889 od 21.10.2022. g

[44] Ugovor sa Jugopetrolom za nabavku roba, lož ulje za grijanje službenih prostorija opštine br.01-426/23-863 od 06.11.2023. g

[45] Sl Cg Opštinski propisi br.055/22 od 11.11.2022.g

4139 - ostali rashodi za materijal - planirani su u iznosu od 3.500,00€. Realizacija je iznosila 1.380,76€ odnosno 39,45% u odnosu na plan. Iznos od 1.380,76€ odnosi se na isplatu za: nabavku stolnjaka (za Dan opštine) 29,70€; opreme (čizme i jakne) za Službu zaštite 95,85, opreme za Komunalnu policiju 939,50€ i sredstva higijene u iznosu od 315,71€.

2.5.4. Rashodi za usluge (414)

Izdaci po osnovu rashoda za usluge planirani su u iznosu od 56.700,00€, dok je izvršenje iznosilo 42.829,13€ (75,54 % planiranog iznosa). Rashodi za usluge prikazani su u tabeli koja slijedi:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2022.	Budžet 2023.			
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Izvršenje budžeta	% izvršenja
414		Rashodi za usluge	43,120.52	55,000.00	56,700.00	42,829.13	75.54%
	4141	Službena putovanja	3,345.04	5,000.00	4,000.00	3,507.81	87.70%
	4142	Reprezentacija	5,006.46	4,000.00	4,000.00	2,567.76	64.19%
	4143	Komunikacione usluge	6,706.12	7,000.00	7,000.00	5,920.08	84.57%
	4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	1,839.10	2,000.00	2,000.00	1,562.81	78.14%
	4145	Usluge prevoza	2,185.00	8,000.00	6,000.00	2,211.87	36.86%
	4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	16.96	3,000.00	3,000.00	0.00	0.00%
	4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	9,902.31	10,300.00	15,000.00	14,019.00	93.46%
	4148	Usluge stručnog usavršavanja	0.00	700.00	700.00	350.00	50.00%
	4149	Ostale usluge	14,119.53	15,000.00	15,000.00	12,689.80	84.60%

Rashodi za usluge se u najvećem dijelu odnose na rashode za: 4141- službena putovanja 3.507,81€; 4143 – komunikacione usluge 5.920,08€; 4147 - Konsultantske usluge, projekti i studije 14.019,00€; 4149 - Ostale usluge 12.689,80€.

4141 - službena putovanja - Izdaci za službena putovanja su planirani u iznosu od 4.000,00€. Tokom 2023. godine, Opština Petnjica je na ime službenih putovanja isplatila iznos od 3.507,81€, odnosno 87,70% planiranog iznosa. U postupku revizije utvrđeno je:

- Opština je u okviru knjige internih procedura donijela Interno uputstvo za ostvarivanje prava na naknadu troškova službenih putovanja.
- Prilikom obračuna punih naloga postupa se po Uredbi o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.
- Putni troškovi i dnevnice obračunavaju se i isplaćuju se samo za zaposlene.
- Zaposleni u Opštini se na službeni put u inostranstvo upućuju na osnovu putnog naloga, kojeg ovjerava starješina prgana za čije potrebe se zaposleni upućuje na službeni put. Uz putni nalog uglavnom je priloženo i pozivno pismo.
- Sekretar sekretarijata za lokalnu upravu obavlja poslove obračuna, kontrolu obračuna i isplatu putnih naloga. Putne naloge za predsjednika Opštine odobrava potpredsjednik Opštine, Sekretar, Glavni administrator.

Utvrđene nepravilnosti: Opština se nije u potpunosti pridržavala Internih procedura o službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu, ni Uredbe o naknadi troškova u javnom sektoru.

- Na putnim nalozima u većini sučajeva nije naveden razlog službenog putovanja.
- Nije izvršena podjela dužnosti, jer isto lice obavlja poslove obračuna, kontrolu obračuna i isplatu putnih naloga.
- Putni nalozi nijesu zavedeni preko arhive i ne posjeduju djelovodni broj.
- U pojedninim slučajevima putni nalozi nijesu potpisani od strane livkidatora, rukovodioca računovodstva i blagajnika[46], odnosno ne vrši se kontrola obračuna putnih naloga.
- Za putne naloge za službena putovanja u inostranstvu nijesu priloženi izvještaji sa službenog putovanja, shodno članu 19 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.
- Sekretarijat za lokalnu upravu ne vodi evidenciju izdatih putnih naloga.

Preporuka: Opština treba da uskladi internu proceduru za ostvarivanje prava na naknadu troškova službenog putovanja sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru i uspostavi evidenciju putnih naloga i priprema periodične izvještaje o utrošenim sredstvima za službena putovanja.

[46](putni nalog od 28.09.2023.g svečana akademija Peć-Kosovo); (putni nalog od 29.04.2023.g. Luksemburg)

4142 – Reprezentacija - Izdaci za reprezentaciju planirani su u iznosu od 4.000,00€. Realizacija je iznosila 2.567,76€ odnosno 64,19% u odnosu na plan.

Opština je u okviru knjige Internih procedura donijela Interno uputstvo za ostvarivanje prava na reprezentaciju, po kojem pravo na reprezentaciju imaju: predsjednik Opštine, predsjednik Skupštine, Sekretar Sekretarijata za lokalnu upravu, administrator, načelnik Komunalne policije i komandir Službe zaštite i spašavanja i druga lica po pismenom ovlašćenju predsjednika. Pristigli računi za reprezentaciju se šalju Sekretarijatu za lokanu upravu, koje dostavljaju predsjedniku na odobravanje. Predsjednik ih odobrava Zaključkom. Ovjereni računi se dostavljaju Sekretarijatu lokalne uprave (Odjeljenje za finansije i ekonomski razvoj) na unošenje u sistem Trezora i plaćanje.
Evidentirani izdaci na računu 4142 u iznosu od 2.567,76€ odnose se na: konzumaciju hrane i pića isplaćenih sa blagajne 33,13€; nabavku hemije, pića i hrane za potrebe Opštine 1.258,13€; konzumaciju hrane i pića 1.276,50€.

4143 - Komunikacine usluge – Izdaci za komunikacione usluge planirani su u iznosu od 7.000,00€. Realizacija je iznosila 5.920,08€ odnosno 84,57% u odnosu na plan.
Opština je u okviru Knjige internih procedura donijela Interno uputstvo za upotrebu službenih telefona, kojim se reguliše upotreba službenih telefona zaposlenih u Opštini. Predsjednik Opštine određuje lica koja su ovlašćena za upotrebu službenih telefona, kao i maksimalan iznos mjesečne potrošnje za svako ovlašćeno lice. Odjeljenje za finansije i ekonomski razvoj po prispijeću računa pravi pregled utroška telefona za svako lice pojedinačno, koji se dostavlja Sekretaru Sekretretarijata za lokalnu upravu, koji utvrđuju da li je bilo prekoračenje limita potrošnje. Prekoračenja limita obustavljaju se od zarada zaposlenih i uplaćuju se na glavni račun Trezora, koji se evidentira kao umanjenje rahoda za telefonske usluge za navedeni mjesec.
Sekretar Sekretarijata za lokalnu upravu je dostavio evidenciju zaposlenih koji su korisnici telefonskih usluga: Predsjednik Opštine, potpredsjednik Opštine, administrator, menadžer, Sekretar sekretarijata za lokalnu upravu i sekretar Skupštine Opštine, rukovodioci odjeljenja za: Urbanizam, Poljoprivredu, Trezor, Opšte poslove kao i pojedini savjetnici u tim odjeljenjima, zaposleni u Službi Komunalne policije i Službi zaštite i spašavanja.
Iznos evidentiran na računu 4143 – komunikacione usluge odnosi se na:
- usluge mobilne telefonije u iznosu od 5.830,07€, od čega je iznos od 3.693,79€ isplaćen dobavljaču Crnogorski telekom, shodno zaključenom ugovoru o poslovnoj saradnji i iznos od 2.136,28€ dobavljaču One doo, shodno zaključenom ugovoru. Sastavni dio ugovora su spiskovi pojedinačnih pretplatnika, sa naznačenim brojevima telefona, paket koji se koristi i iznos limita. Tokom 2023. godine nije bilo prekoračenja limita potrošnje mobilne telefonije.
- poštanske usluge isplaćene Pošti Crne Gore u iznosu od 280,40€, i isplatu sredstva sa blagajne za navedene usluge u iznosu od 6,10€.
4144 - Bankarske usluge i negativne kurske razlike - Izdaci za bankarske usluge planirani su u iznosu od 2.000,00€. Opština je na ime ovih usluga isplatila iznos od 1.562,81€ odnosno 78,14% planiranog iznosa. U postupku revizije utvrđeno je da se sva plaćanja po ovom osnovu odnose na proviziju koju za svoje usluge naplaćuju banke.
4145 - Usluge prevoza planirane su u iznosu 6.000,00€. Opština je na osnovu ovih usluga isplatila iznos od 2.211,87€, odnosno 36,86% planiranog iznosa.
Opština je donijela Odluku o subvenciji troškova prevoza u prigradskom i međugradskom saobraćaju i smještaja učenika u JU Dom učenika i studenata u Beranama, za određene kategorije učenika srednjih škola[47].
Opština je po osnovu za subvenciju troškova prevoza za 2023. godinu isplatila sljedeće iznose: prevoz učenika Lim Company 1.152,87€; prevoz za sajam pčelarstva dobavljaču Semus 708,00€, shodno zaključenom Ugovoru; prevoz članova pozorišta NVO ,,Divan" Petnjica 70,00€ shodno zaključenim Ugovorima; prevoz na Sajam pčelarstva fizičkom licu[48] 200,00€ shodno zaključenom Ugovoru[49]; troškove goriva za prevoz učenika Jugopetrolu 81,00€.
4146 - advokatske, notarske i pravne usluge - Izdaci za advokatske, notarske i pravne usluge planirani su u iznosu od 3.000,00€, dok realizacije nije bilo.

[47] Sl. List CG –Opštinski propisi, br.055/22 od 11.11.2022.g
[48] S.S
[49] br.01-018/23-785 od 12.10.2023. g

4147 – Konsultantske usluge, projekti i studije - geodetske usluge planirani su u iznosu od 15.000,00€. Dok je izvršenje iznosilo 14.019,00€, odosno 93,76% u odnosu na plan. Iznos evidentiran na ovom računu isplaćen je uglavnom za usluge revizije za Završni račun budžeta Opštine za 2022. godinu konsultantske usluge, geodetske usluge, rad komisije na procjenu vrijednosti nepokretnosti, za troškove elaborata o eksproprijaciji za potrebe regulacije rijeke Popče na lokaciji Petnjica – Radmanci i dr.

4148 – Usluge stručnog usavršavanja – Usluge stručnog usavršavanja planirane su na iznos od 700,00€. Realizacija je iznosila 300,00€, odnosno 50,00% u odnosu na plan.

4149 - Ostale usluge - Izdaci za ostale usluge unapređenje poslovnog ambijenta planirani su u iznosu od 15.000,00€. Opština je na ime ovih usluga isplatila iznos od 12.689,80€, odnosno 84,60% planiranog iznosa. Opština je po ovom osnovu izvršila isplate koje se odnose na:
- štampa majica za fudbalski turnir 90,75€;
- isplata sredstava za: memorijalni turnir "Meho Agović", nagrada 4.avgust - posthumno Rifat Rastoder, svečana akademija 10 godina osnivanja Opštine, najbolji fudbaler policajac i služenici 2.792,58€;
- usluge moderatora programa za svečanu akademiju, dane dijaspore i dan Opštine, organizacija i posluženje ručka za dan Opštine, iznajmljivanje šatora i inventar za otvaranje sezone lova (isplaćen za 8 lica) 2.024,00€, shodno zaključenim ugovorima o pružanju usluga;
- zahvalnice 40,00;
- novogodišnji poklon paketici za djecu zaposlenih u Opštini 223,36€;
- emitovanje čestitke za dan nezavisnosti 150,00€;
- troškovi hrane i pića za dan nezavisnosti, organizacija turnira divan basta (za dan Opštine), sajam poljoprivrede i za organizaciju iftar, novogodišnja proslava, troškovi jela i pića za dan Opštine smještaj učesnika za dane dijaspore, cvijetni aranzmani za dan Opštine, u ukupnom iznosu od 5.102,83€. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na 4142 - Troškovi reprezentacije.
- Troškovi rokovnika, olovki, upaljača i majica sa logom za goste dijaspore 845,80€. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na 4142 - Troškovi reprezentacije.
- Pehari za naj sportistu i sportski kolektiv 53,20€.
- Sportska oprema (lopta) za memorijalni turnir "Meho Agović" 21,00€.

Ostale usluge - dezinsekcija i deratizacija: isplaćene za eradikaciju komaraca 1.488,30€, shodno zaključenom Ugovoru, za koji je sproveden postupak jednostavne nabavke.

2.5.5. Izdaci za tekuće održavanje (415)

Rashodi za tekuće održavanje planirani su u iznosu od 19.000,00€, dok je realizacija iznosila 11.984,18€, odnosno 63,07% u odnosu na plan I prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2022.	Budžet 2023.			
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Izvršenje budžeta	% izvršenja
415		Rashodi za tekuće održavanje	16,946.56	21,000.00	19,000.00	11,984.18	63.07%
	4151	Tekuće održavanje javne infrastrukture	6,575.62	7,000.00	7,000.00	6,542.73	93.47%
	4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	2,801.16	7,000.00	5,000.00	701.49	14.03%
	4153	Tekuće održavanje opreme	7,569.78	7,000.00	7,000.00	4,739.96	67.71%

Rashodi za tekuće održavanje odnose se na 4151 – Tekuće održavanje javne infrastrukture 6.542,73€; 4152 - Tekuće održavanje građevinskih objekata 701,49€, 4153 - Tekuće održavanje opreme 4.739,96€.

4141 – tekuće održavanje javne infrastrukture - Izdaci za tekuće održavanje javne infrastrukture planirani su u iznosu od 7.000,00€. Realizacija je iznosila 6.542,73€, odnosno 93,47% u odnosu na plan. Opština je za navedene izdatke isplatila sljedeće iznose koji se odnose na:

- Održavanje ulične rasvjete na teritoriji Opštine Petnjica u ukupnom iznosu od 997,82€ od kojih 510,00€ fizičkom licu, shodno zaključenim ugovorima i iznos od 487,82€ jednom dobavljaču.
- Čišćenje snijega za 6 fizičkih lica isplaćenih u iznosu od 830,00€.
- Čišćenje korita rijeke u Vrbici i Petnjici (rijeka Popča) iznos od 1.118,35€, od toga 820,00€ fizičkim licima, shodno zaključenim ugovorima sa dva lica i jednom dobavljaču u iznosu od 298,35€.
- Čišćenje stadiona nakon turnira, jednom licu u iznosu od 15,00€.
- Sanacija klizišta, saniranje puteva i signalizacija isplaćeno je 3.581,56€ i to za: pet fizičkih lica 2.250,00€, shodno ispostavljnim ugovorima i pravnim licima 1.331,56€ shodno ispostavljenim fakturama.

4152 - tekuće održavanje građevinskih objekata - Izdaci za tekuće održavanje građevinskih objekta planirani su u iznosu od 5.000,00€, a realizovani u iznosu od 701,49€, odnosno 14,03% u odnosu na plan. Izdaci su se odnosili na: materijal za higijenu zgrade Opštine, održavanje prostorija u zgradi Motela (vlasništvo Opštine) i uređenje kancelarije za sastanke u zgradi Opštine.
4153 - Tekuće održavanje opreme - izdaci za tekuće opreme planirani su u iznosu od 7.000,00€. Izvršenje je iznosilo 4.739,96%, odnosno 67,71% u odnosu na plan**.** Navedeni izdaci najvećim dijelom su se odnosili na izdatke za održavanje auta i rezervne dijelove.

2.5.6. Renta (417)

Izdaci za rentu planirani su u iznosu od 7.000,00€, a realizovani u iznosu od 6.000,00€, odnosno 85,71% u odnosu na plan. U postupku revizije utvrđeno je da su se isplate odnosile na:
- zakup poslovnog prostora, (mjesečna zakupnina 200,00€) Demokratskoj partiji socijalista, shodno zaključenom Ugovoru[50], iznos od 2.400,00€
- zakup stambenog prostora za dvije socijalno ugrožene porodice[51] (mjesečna zakupnina 100,00€) za dva lica[52], shodno zaljučenim Ugovorima o zakupu[53] u ukupnom iznosu od 2.400,00€.
- zakup objekta (mjesečna zakupnina 100,00€) Stranki pravde i pomirenja, shodno zaključenom Ugovoru [54], iznos od 1.200,00€.

2.5.7. Subvencije (418)

Izdaci za subvencije planirani su u iznosu od 35.000,00€, a realizovani u iznosu od 30.480,04€, odnosno 87,09% u odnosu na plan. Cjelokupan iznos evidentiran na računu 418 odnosi se na isplate poljoprivrednim proizvođačima i pravnim licima za: Nabavku sitne mehanizacije i opreme (28 zahtjeva - 9.280,04€); štete na gazdinstvu (26 zahtjeva - 6.650,00€); prerada na gazdinstvu u vidu izgradnje i adaptacije pomoćnih objekata (9 zahtjeva - 2.050,00€); nabavka žitnog kombajna za stanovnike Opštine - 5.000,00€[55]; pomoć za izgradnju objekta Udruženju pčelara Bihor - 7.000,00€; nagrade za 5 uspješnih poljoprivrednih proizvođača u ukupnom iznosu od 500,00€.

Opština je sve isplate evidentirane na računu 418 izvršila na način i u skladu sa kriterijumima objavljenim u Javnom pozivu za dodjelu podrške poljoprivrednim gazdinstvima po svim mjerama predviđenih Programom podsticajnih mjera razvoju poljoprivrede Opštine za 2023. godinu[56].

Navedeni Program podsticajnih mjera i aktivnosti odnosi se na:
- preradu na gazdinstvu, nabavka sitne mehanizacije i opreme, nabavka plastenika, podizanje voćnih zasada, naknada štete na gazdinstvima, posjeta sajmovima, licenciranje bikova i pastuva, nagrade uspješnim poljoprivrednim proizvođačima.

Mjere podrške ruralnom razvoju iz budžeta lokalne samouprave, u skladu sa članom 20 Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju, ne smiju biti u suprotnosti sa Strategijom, Nacionalnim programom i Agrobudžetom. Prije usvajanja mjera podrške, lokalna samouprava iste dostavlja na saglasnost Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja.

U postupku revizije utvrđeno je da Opština nije obezbijedila saglasnost Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja za mjere podrške ruralnom razvoju.

Preporuka: Opština treba da u skladu Zakonom o poljoprivredi i ruralnom razvoju, za mjere podrške ruralnom razvoju obezbijedi saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

[50] br. 06-240 od 25.06.2015. godine
[51] 1) I.B, 2)M. B
[52] K.E i A.R
[53] Ugovor br.014-018/21-1212 od 07.12.2021. g i Ugovor br.01-0148/21-477/2 od 15.04.2021. g
[54] br.01 018/22 1223 od 30.12.2022. g
[55] Klaster,,Farmeri sa Bihora"
[56] br.01 307/23 217 od 17.03.2023.g

2.5.8. Ostali izdaci (419)

Ostali izdaci planirani su u iznosu od 58.000,00€, dok je realizacija iznosila 50.290,28€ odnosno 86,71% u odnosu na plan. Ostali izdaci prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2022.	Budžet 2023.			
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Izvršenje budžeta	% izvršenja
419		**Ostali izdaci**	**54,388.57**	**53,000.00**	**58,000.00**	**50,290.28**	**86.71%**
	4191	Izdaci po osnovu ugovora o djelu	15,617.02	18,000.00	18,000.00	12,444.00	69.13%
	4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	1,213.75	2,000.00	2,000.00	757.93	37.90%
	4193	Izrada i održavanje softvera	311.98	1,000.00	1,000.00	1,248.19	124.82%
	4194	Osiguranje	2,125.10	2,500.00	2,500.00	2,365.20	94.61%
	4196	Komunalne naknade	25,837.86	25,000.00	30,000.00	31,268.87	104.23%
	4199	Ostalo	9,282.86	4,500.00	4,500.00	2,206.09	49.02%

4191- Izdaci po osnovu ugovora o djelu planirani su u iznosu od 18.000,00€. Realizacija je iznosila 12.444,00€, odnosno 69,13% u odnosu na plan. Opština je na ime Ugovora o djelu za sedam lica[57] isplatila cijelokupan iznos od 12.444,00€.

4192 - Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka planirani su u iznosu od 2.000,00€, dok je realizacija iznosila 757,93€, na ime troškova sudskih postupaka Javnom izvršitelju.

4193 – Izrada i održavanje softvera planirani su u iznosu od 1.000,00€. Realizacija je iznosila 1.248,19€, odnosno 124,82% u odnosu na plan. Za navedeno prekoračenje od 24,82% (248,19€), predsjednik opštine nije donio Zaključak o preusmjerenju sredstava, što je trebalo učiniti shodno članu 36 Zakona o finansiranju lokalne samouprave. Opština je iznos od 1.248,19€ u potpunosti utrošila za održavanje softvera i to: - za softver Laris jednom dobavljaču 968,00€ shodno zaključenom Ugovoru, za domen i hosting za sajt i poslove dorade kompjuterskog programa - softver Obračun zarada jednom licu, shodno zaključenom Ugovoru o djelu u iznosu od 200,00€ koji je trebalo evidentirati na sintetičkom računu 4191- Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu.

4194 - Izdaci za osiguranje - Izdaci za osiguranje planirani su u iznosu od 2.500,00€. Realizacija je iznosila 2.365,20€, odnosno 94,61%. Opština je za osiguranje zaposlenih, shodno ispostavljenoj polisi Grawe osiguranja AD, isplatila 2.365,20€.

4196 - Izdaci za komunalne naknade planirani su u iznosu od 30.000,00€. Realizacija je iznosila 31.268,87€, odnosno 104,23% u odnosu na plan. Za navedeno prekoračenje od 4,23% (1.268,87€), predsjednik opštine nije donio Zaključak o preusmjerenju sredstava, što je trebalo učiniti shodno članu 36 Zakona o finansiranju lokalne samouprave. Opština je za pružanje usluga gradske čistoće isplatila dobavljaču Komunalno doo Rožaje iznos od 28.318,87€ shodno zaključenom ugovoru[58] i dobavljaču Komunalna djelatnost doo Petnjica iznos od 2.950,00€, shodno ispostavljenim fakturama.

4199 - Ostali izdaci su planirani u iznosu od 4.500,00€. Realizacija je iznosila 2.206,09€, odnosno 49,02€% u odnosu na plan. Ostali izdaci najvećim dijelom se odnose na: kupovinu knjiga za potrebe Opštine i registraciju motornih vozila I manjim dijelom za taxi usluge, troškove nabavke ogrijeva za Službu zaštite, usluge snimanja skupštinskog zasijedanja, zakup medijskog prostora i oglašavanje.

Transferi za socijalnu zaštitu (421)

Transferi za socijalnu zaštitu planirani su u iznosu od 10.000,00€. Realizacija je iznosila 8.394,98€, odnosno 83,95% u odnosu na plan i u potpunosti se odnosi na isplate po osnovu prava iz oblasti socijalne zaštite i to za: 25 novorođene djece 2.500,00€; jednokratne socijalne pomoći (26 lica) 2.440,00€; pomoć za ogrijev (5 lica) 1.080,00€; pomoć za adaptaciju kuće (2 lica) 1.100,00€ i bajramski paketići za socijalno ugrožene porodice isplaćeni za dva dobavljača 1.274,98€.

Opština je isplate za novorođenu djecu, izvršila shodno članu 4 Odluke o novčanoj naknadi za novorođeno dijete Opštine Petnjica. Ostale isplate vršene su shodno Rješenjima i zaključcima Predsjednika Opštine.

[57] A.M, A.S, K.A, K.E, K.M, L.E, M.S

[58] br.01-335/23-274 od 13.04.2023.g

2.5.9. Transferi institucijama, pojedincima nevladinom i javnom sektoru (431)

Izdaci za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru na grupi računa 431, planirani su u iznosu od 312.000,00€. Navedeni izdaci realizovani su u iznosu od 333.562,50€, odnosno 106,91% u odnosu na plan. Za navedena prekoračenja od 6,91% (21.562,50€) predsjednik opštine nije donosio Zaključak o preusmjerenju sredstava. Pregled planiranih transfera i njihove realizacije dat je u sljedećoj tabeli.

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2022.	Budžet 2023.			
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Izvršenje budžeta	% izvršenja
431		**Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru**	**324,770.26**	**311,000.00**	**312,000.00**	**333,562.50**	**106.91%**
	4312	Transferi institucijama iz oblasti kulture	6,647.50	18,000.00	18,000.00	14,370.00	79.83%
	4313	Transferi institucijama sporta	11,816.84	17,000.00	17,000.00	13,948.77	82.05%
	4314	Transferi nevladinim organizacijama	5,000.00	5,000.00	5,000.00	5,000.00	100.00%
	4315	Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima	13,133.40	13,000.00	13,000.00	13,000.00	100.00%
	4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	6,110.00	8,000.00	8,000.00	3,320.00	41.50%
	4318	Ostali transferi pojedincima - stipendije	6,389.00	7,000.00	7,000.00	7,020.00	100.29%
	4319	Ostali transferi institucijama	275,673.52	243,000.00	244,000.00	276,903.73	113.49%

Najveća plaćanja evidentirana u okviru grupe računa 431 – Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru odnose se na: transfere institucijama iz oblasti kulture – 14.370,00€, transfere institucijama sporta – 13.948,77€, transferi političkim partijama, strankama i udruženjima – 13.000,00€, ostale transfere institucijama – 276.903,73€.

4312 – Transferi institucijama iz oblasti kulture planirani su u iznosu od 18.000,00€, a realizovani u iznosu od 14.370,00€, odnosno 79,83% u odnosu na plan.
Isplate evidentirane na računu 4312 – transferi institucijama iz oblasti kulture izvršene su:

- iznos od 13.870,00€ za finansiranje aktivnosti iz oblasti kulture, od čega je iznos od 12.750,00€ isplaćen JU Centar za kulturu za finansiranje projekata podržanih od strane Ministarstva kulture
- iznos od 500,00€ fizičkim licima na ime pomoći na štampanje knjiga. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4318 – ostali transferi pojedincima

4313 – Transferi institucijama sporta planirani su u iznosu od 17.000,00€, a realizovani u iznosu od 13.948,77€, odnosno 82,05% u odnosu na plan. Cjelokupan iznos isplaćen je FK Petnjica shodno Odluci o finansiranju i sufinansiranju sporta kojom je određeno da se sredstva za finansiranje i sufinansiranje sporta koriste za: razvoj školskog sporta; razvoj sportske rekreacije; razvoj sporta za lica sa invaliditetom; sufinansiranje programa rada sportskih klubova; organizovanje i učešće na sportskim manifestacijama od značaja za grad; dodjelu godišnjih priznanja, nagrada; obezbjeđivanje sredstava za rekonstrukciju i izradnju objekata sportske infrastrukture i nabavku mobilijara.
U postupku revizije utvrđeno je da je FK Petnjica, u skladu sa navedenom Odukom i zaključenim ugovorom o korišćenju sredstava za sufinansiranje programa rada sportskih organizacija za 2023. godinu, opštini dostavila izvještaj o namjenskoj upotrebi sredstava sa pratećom dokumentacijom (računi, ugovori, nalozi, specifikacije…).

4314 – Transferi nevladinim organizacijama planirani su i realizovani u iznosu od 5.000,00€, odnosno 100,00% u odnosu na plan. Cjelokupan iznos evidentiran na računu 4314 – transferi nevladinim organizacijama isplaćen je nevladinim organizacijama koje su registrovane na teritoriji opštine Petnjica u skladu sa Odlukom o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstva nevladinim organizacijama[59].

4315 – Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima planirani su u iznosu od 13.000,00€. Opština Petnjica je po ovom osnovu izvršila isplate u iznosu od 13.000,00€, odnosno 100,00% planiranog iznosa.
Članom 13 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja određeno je da za opštine čiji je budžet manji od pet miliona eura, budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u skupštini opštine iznose od 1,1% do 3% planiranih ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta (tekući budžet), za godinu za koju se budžet opštine donosi.

[59] "Sl. List CG – opštinski propisi" broj 55/22

Opština nije obračun i isplatu sredstava namijenjenih finansiranju rada političkih partija, subjekata i udruženja vršila shodno odredbama navedenog Zakona, odnosno, opština je budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u skupštini opštine odredila na način što je odredila iznos od 1,1% planiranih ukupnih budžetskih sredstava (2.845.375,00€) umanjila za sredstva kapitalnog budžeta (1.494.000,00€), sredstva za otplatu obaveza iz prethodnog perioda (144.175,00€) i sredstva rezervi (25.000,00€). Na taj način, za finansiranje rada političkih partija, stranaka i udruženja opredijeljena su i isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od 13.007,50€, umjesto 14.865,13€ koliko je trebalo odrediti shodno članu 13 Zakona. Na isti način je izvršen i obračun visine budžetskih sredstava za redovno finansiranje ženskih organizacija u političkim subjektima.

4316 – Transferi za jednokratne socijalne pomoći planirani su u iznosu od 8.000,00€, a realizovani u iznosu od 3.320,00€, odnosno 41,50% u odnosu na plan, što ukazuje na slabosti u planiranju navedenih izdataka.

Opština je isplate za transfere za jednokratne socijalne pomoći u 2023. godini vršila shodno Pravilniku o oblicima socijalne zaštite (broj 01-349 od 21.09.2015. godine), po Rješenjima donijetim od strane Predsjednika opštine, a uglavnom, na predlog Komisije za dodjelu jednokratne pomoći.

4318 – Ostali transferi pojedincima planirani su u iznosu od 7.000,00€, dok je izvršenje iznosilo 7.020,00€, Iznosi evidentirani na računu 4318 – ostali transferi pojedincima odnose se na:

- stipendije – 5.050,00€, na osnovu Odluke o dodjeli stipendija i visini za studijsku 2022/2023. godinu
- nagrade studentima, đacima, najboljem zaposlenom... – 800,00€
- pomoći za usavršavanje studentima i učenicima – 1.120,00€
- ostalo – 50,00.

4319 – Ostali transferi institucijama planirani su u iznosu od 244.000,00€, a realizovani u iznosu od 276.903,73€, odnosno 113,49% u odnosu na plan. Za navedeno prekoračenje od 13,49% (32.903,73€) predsjednik opštine nije donio Zaključak o preusmjerenju sredstava.

Preporuka: Opština treba da, u skladu sa članom 36 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, u slučaju nastanka okolnosti koje nijesu bile poznate u vrijeme usvajanja odluke o budžetu, između potrošačkih jedinica vrši preusmjeravanje sredstava utvrđenih odlukom o budžetu u visini do 10% od ukupno planiranih sredstava potrošačke jedinice čiji se odobreni iznos sredstava umanjuje.

Revizijom je utvrđeno da se iznos evidentiran na računu 4319 – ostali transferi institucijama odnosi na isplate mjesnim zajednicama u skladu sa Odlukom o mjesnim zajednicama[60] u iznosu od 56.299,45€. Mjesne zajednice nijesu informisale Skupštinu opštine, najmanje jednom godišnje o namjenskoj upotrebi dodijeljenih sredstava.

Preporuka: Opština treba da obezbijedi da mjesne zajednice kao dio jedinstvenog sistema lokalne samouprave, shodno članu 59 Odluke o mjesnim zajednicama, u cilju kontrole namjenskog korišćenja sredstava koja se ustupaju iz budžeta opštine i koja se obezbjeđuju po drugim osnovama, najmanje jedanput godišnje, informišu Savjet i zbor građana, odnosno Skupštinu opštine.

- isplate Turističkoj organizaciji Petnjica u iznosu od 29.987,00€ i JU Centar za kulturu u iznosu od 58.519,78€ u skladu sa podnijetim finansijskim planovima i Odlukom o budžetu opštine za 2023. Godinu
- isplate u iznosu od 1.100,00€ koje su izvršene obrazovnim ustanovama za organizovanje i učešće na određenim školskim i sportskim manifestacijama.
- isplate Komunalnom DOO u ukupnom iznosu od 130.997,50€ u shodno Odluci o budžetu opštine Petnjica, a za minimum obavljanja osnovne djelatnosti ustanovljene zakonom. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4326 – transferi javnim preduzećima, shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština

Preporuka: Opština treba da planiranje i evidenciju izdataka vrši u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore i budžete opština.

[60] Sl. list Crne Gore - opštinski propisi, broj 27/14

2.5.10. Kapitalni izdaci (441)

U skladu sa članom 8 Zakona o regionalnom razvoju, jedinice lokalne samouprave su u obavezi da donesu Strateški plan razvoja. Strateškim planom utvrđuje se postojeće stanje razvoja jedinice lokalne samouprave, opšti cilj razvoja, strateški ciljevi sa prioritetima za njihovo ostvarivanje, mjere i smjernice za ostvarivanje Strateškog plana, orijentaciona sredstva za sprovođenje strateškog plana, način njihovog obezbjeđivanja i druga pitanja od značaja za razvoj.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da predlog Strateškog plana dostavi na saglasnost ministarstvu nadležnom za poslove regionalnog razvoja. Nakon dobijanja saglasnosti nadležnog ministarstva o usklađenosti strateškog plana sa Strategijom regionalnog razvoja Crne Gore, strateški plan se podnosi Skupštini jedinice lokalne samouprave radi usvajanja na period do sedam godina.

Revizijom je utvrđeno:

- Opština je u decembru 2020. godine donijela Strateški plan razvoja Opštine Petnjica za period od 2020. do 2025. godine
- Tokom revizije nije dostavljen Izvještaj o realizaciji Strateškog plana za prethodni period, kao ni Izvještaj o preduzetim aktivnostima na realizaciji istog
- Skupština opštine nije donijela Program uređenja prostora opštine Petnjica za 2023. godinu
- Skupština opštine je donijela Program javnih radova za 2023. godinu. Programom javnih radova za 2023. godinu planiran je iznos sredstava od 5.066.375,00€ koji će biti obezbijeđeni na način prikazan u tabeli koja slijedi.

R. Br.	Izvor finansiranja	Iznos
1	Opština Petnjica	1.262.445,00
2	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	70.500,00
3	Fudbalski savez Crne Gore	43.030,00
4	Uprava za kapitalne projekte	412.200,00
5	Uprava za saobraćaj	3.262.200,00
6	Donacija	16.000,00
	Ukupno:	**5.066.375,00**

Pregled planiranih projekata i nosioca aktivnosti koji će se realizovati iz Budžeta Opštine dat je u tabeli:

Plan investicija za 2023. godinu			
	Naziv projekta/aktivnosti	Planirana investicija	Izvor finansiranja
1	Rekonstrukcija gradskih ulica	458,940.00	Opština Petnjica- Vlada CG
2	Modernizacija saobraćajnica i gradske infrastrukture	200,000.00	Opština Petnjica – Vlada CG
3	Izrada projektne dokumentacije (idejna rješenja, glavni projekti, revizije, elaborati eksproprijacije)	220,000.00	Opština Petnjica – Vlada CG
4	Uređenje parka iznad zgrade Opštine (stepenište, rasvjeta, urbani mobilijar)	80,000.00	Opština Petnjica – Vlada CG
5	Izgradnja trafostanice za transfer stanicu za komunalni otpad	41,060.00	Opština Petnjica – Vlada CG
6	Rekonstrukcija puta Bioča Petnjica I faza	3,000,000.00	Uprava za saobraćaj
7	Sanacija klizišta Podvade (reg.put)	179,400.00	Uprava za saobraćaj
8	Sanacija gradskog vodovoda	227,700.00	Uprava za kapitalne projekte
9	Rekonstrukcija puta Petnjica-Lagatori u dužini 2,4km	82,800.00	Uprava za saobraćaj
10	Projektna dokumentacija za put Lagatori- Savin Bor – granica sa Srbijom	34,500.00	Uprava za kapitalne projekte
11	Sanacija lokalnih i nekategorisanih puteva (nasipanje; betoniranje; propusti; potporni zidovi; kanali isl.)	48,000.00	Opština Petnjica
12	Građevinski materijal (potporni zidovi; betoniranje puteva; izgradnja bazena; i sl.)	20,000.00	Opština Penjica
13	Modernizacija lokalnih puteva	271,000.00	121.000,00 opština Petnjica 150000 Uprava za kapitalne projekte
14	Sanacija klizišta (izgradnja potpornih zidova)	20,000.00	Opština Petnjica
15	Izgradnja vodovoda (projekti i izgradnja)	91,500.00	21000 Opština Petnjica 70500 MPŠV
16	Rasvjeta stadion	61,475.00	43030 FSCG 2.445,00 Opština Petnjica 16.000,00 Donacija
17	Sanacija udarnih rupa	30,000.00	Opština Petnjica
	Ukupno:	**5,066,375.00**	

Revizijom je utvrđeno da kapitalne projekte na teritoriji Opštine realizuje Služba menadžera. Kapitalni izdaci planirani su u iznosu od 1.494.000,00€, a tokom 2023. godine realizovani su u iznosu od 230.701,66€, odnosno 15,44% u odnosu na plan što ukazuje na slabosti u planiranju navedenih izdataka.

Preporuka: Opština treba da Odlukom o budžetu, obezbijedi realnije planiranje izdataka radi obezbjeđenja njihove realizacije u godini za koju se planiraju.

Struktura kapitalnih izdataka na nivou Budžeta Opštine prikazana je u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2022.	Budžet 2023.			
			Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Izvršenje budžeta	% izvršenja
441		Kapitalni izdaci	475.628,79	422.000,00	1.494.000,00	230.701,66	15,44%
	4411	Izdaci za razvoj infrastrukture	92.038,51	10.000,00	20.000,00	16.467,41	82,34%
	4412	Izdaci za razvoj lokalne infrastrukture i perticipacija EU Fondovima	121.181,24	86.000,00	1.087.500,00	5.482,00	0,50%
	4415	Izdaci za opremu	2.313,87	41.000,00	41.000,00	1.288,49	3,14%
	4416	Investiciono održavanje	193.862,30	228.000,00	254.000,00	193.074,36	76,01%
	4419	Ostali kapitalni izdaci	66.232,87	57.000,00	91.500,00	14.389,40	15,73%

Kapitalni izdaci se, u najvećim iznosima, odnose na: 4411 – izdatke za infrastrukturu opšteg značaja (5.418.063,99€); 4416 – izdatke za investiciono održavanje (193.074,36€) i 4419 – ostale kapitalne izdatke (14.389,40€).

4411 – Izdaci za infrastrukturu opšteg značaja

Izdaci za infrastrukturu opšteg značaja planirani su u iznosu od 20.000,00€. Tokom 2023. godine, na računu 4411 evidentirani su izdaci u ukupnom iznosu od 16.467,41€, odnosno 82,34% u odnosu na plan.

Izdaci evidentirani na računu 4411 u potpunosti se odnose na izdatke vezane za nabavku građevinskog materijala shodno zaključenim Ugovorima o javnoj nabavci[61]. Građevinski materijal se, shodno podnijetim zahtjevima od strane pojedinaca i predstavnika stanovnika, dostavljao za izvršenje radova na teritoriji opštine Petnjica. Opštini nijesu dostavljani izvještaji o izvedenim radovima za koje je nabavljen materijal.

Građevinski materijal je nabavljen kao učešće opštine za izgradnju, odnosno sanaciju lokalnih puteva, izgradnju prilaznih puteva, kao i investiciono održavanje u cilju održavanja funkcionalnih svojstava infrastrukture i produženja vijeka njihovog trajanja, odnosno, ne odnose se na infrastrukturu opšteg značaja (putevi, željeznica, vodovodi, aerodromi, kanalizacija i kolektori, lukobrani i ostali izdaci opšte namjene). Stoga, cjelokupni iznos od 16.467,41€ koji je evidentiran na računu 4411 – izdaci za infrastrukturu opšteg značaja, trebalo je evidentirati računu 4412 – izdaci za lokalnu infrastrukturu.

Opština nije obezbijedila nadzornu funkciju nad upotrebom isplaćenih sredstava, odnosno, nije obezbijedila dokaz o namjenskoj upotrebi isporučenog materijala.

4412 – Izdaci za lokalnu infrastrukturu

Izdaci za lokalnu infrastrukturu planirani su u iznosu od 1.087.500,00€. Opština je na ime izdataka za lokalnu infrastrukturu, tokom 2023. godine isplatila iznos od 5.482,00€, odnosno 0,50% u odnosu na plan što ukazuje na slabosti u planiranju navedenih izdataka.

Izdaci evidentirani u okviru računa 4412 - izdaci za lokalnu infrastrukturu odnose se na isplate za izradu i reviziju projekata, kao i za izradu projektne dokumentacije shodno zaključenim Ugovorima, odnosno, ispostavljenim računima.

4415 – Izdaci za opremu

Izdaci za opremu planirani su na iznos od 41.000,00€. Opština je tokom 2023. godine isplatila iznos od 1.288,49€, odnosno 3,14% planiranog iznosa što ukazuje na slabosti u planiranju navedenih izdataka. Isplaćeni iznos se u potpunosti odnosi na nabavku kancelarijske i računarske opreme.

4416 – Investiciono održavanje

Izdaci za investiciono održavanje planirani su u iznosu od 254.000,00€. Opština je na ime ovih izdataka tokom 2023. godine isplatila iznos od 193.074,36€, odnosno 76,01% planiranog iznosa.

U postupku revizije utvrđeno je da je:

- iznos od 53.022,50€ isplaćen je za održavanje opštinskih puteva od čega je: iznos od 52.002,50€ isplaćen DOO Komunalne djelatnosti Petnjica shodno zaključenom Ugovoru[62]; iznos od 1.020,00€ isplaćen fizičkim licima za čišćenje lokalnih puteva u zimskom periodu u skladu sa zaključenim Ugovorima o pružanju

[61] Ugovor o javnoj nabavci, broj 01-426/23-392 od 29.04.2022. godine i broj 01-426/23-486 od 14.06.2023. godine

[62] Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastructure i drugih sredstava u svojini opštine Petnjica, broj 01-335/22-825 od 26.08.2022. godine

usluga[63]. Navedeni iznos od 53.022,50€ trebalo je planirati i evidentirati na računu 4151 – tekuće održavanje lokalne infrastrukture

- iznos od 695,10€ isplaćen za izradu prilazne staze shodno ispostavljenoj okončanoj situaciji koja je ovjerena od strane nadzornog organa
- iznos od 10.727,86€ isplaćen je za nabavku betona na ime učešća Opštine za sanaciju lokalnog puta po zahtjevu grupe građana. Opština nije obezbijedila nadzornu funkciju nad upotrebom isplaćenih sredstava, odnosno, nije obezbijedila dokaz o namjenskoj upotrebi isporučenog materijala.
- iznos od 3.047,00€ isplaćen je shodno zaključenom Ugovoru sa odabranim dobavljačem za nabavku cjevovodnih propusta na ime učešća opštine u izgradnji vodovoda na području opštine Petnjica. U prilogu računa nalazi se adekvatna građevinska dokumentacija (građevinski dnevnik) koji je ovjeren od strane nadzornog organa određenog od strane opštine. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4412 – izdaci za lokalnu infrastrukturu.
- iznos od 117.611,90€ za modernizaciju lokalnih puteva na teritoriji opštine Petnjica shodno zaključenim Ugovorima o javnoj nabavci[64] i ispostavljenim okončaniim situacijama. Za vršenje stručnog nadzora u toku izvođenja radova, opština je sa ponuđačem zaključila adekvatne Ugovore[65]
- iznos od 7.970,00€ za izgradnju potpornih zidova shodno Ugovoru o izvođenju radova, broj 01-018/23-815 od 20.10.2023. godine koji je zaključen sa fizičkim licem. U prilogu Ugovora se nalazi potrebna građevinska dokumentacija (građevinski dnevnik) koji je ovjeren o strane nadzornog organa opštine.

4419 – Ostali kapitalni izdaci

Ostali kapitalni izdaci planirani su u iznosu od 91.500,00€, a realizovani u iznosu od 14.389,40€, odnosno 15,73% planiranog iznosa što ukazuje na slabosti u planiranju navedenih izdataka.
U postupku revizije utvrđeno je da je da je iznos evidentiran na računu 4419 isplaćen kao učešće opštine u izgradnji vodovoda na teritoriji opštine Petnjica i to: Javorova (8.256,53€) i Murovsko vrelo (6.132,87€). U postupku revizije nijesu dostavljeni dokazi o o kvalitativnom i kvantitativnom prijemu izvršenih radova. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na ačunu 4412 – izdaci za lokalnu infrastrukturu.

Opština treba da obezbijedi da se planiranje i evidencija izdataka vrši shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

U postupku revizije utvrđeno je da Opština nije obezbijedila nadzor nad izvođenjem svih radova/usluga evidentiranih na računu 441, odnosno, nad potrošnjom dodijeljenih sredstava isplaćenih za kapitalne izdatke. Takođe, Opština nije obezbjeđivala dokaz o kvalitativnom i kvantitativnom prijemu, tj. nijesu sačinjavani odgovarajući zapisnici o primopredaji izvršenih radova i usluga.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa zaključenim Ugovorima/računima obezbijedi nadzor nad izvođenjem radova/usluga, kao i dokaz o kvalitativnom i kvantitativnom prijemu izvršenih radova i usluga. Takođe, Opština treba da kroz kontrolu isplata obezbijedi fiskalnu disciplinu i namjensko korišćenje sredstava.

2.5.11. Otplata obaveza iz prethodnog perioda i neizmirene obaveze

Na računu 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda planirane su u iznosu od 144.175,00€, a realizovane u iznosu od 114.893,39€.

Neizmirene obaveze opštine (NEO)

Stanje neizmirenih obaveza Opštine (NEO) na kraju 2023. godine iznosilo je 15.658,45€, a javnih preduzeća 6.190,32€ i prikazano je u sljedećoj tabeli:

[63] Ugovor broj 01-015/23-133 od 20.02.2023. godine; broj 01-334/23-384 od 17.05.2023. godine...
[64] Ugovori o javnoj nabavci: br 01-426/23-249 od 08.05.2023. g; br 01-018/23-803 od 17.10.2023. g. i br 01-426/23-889 od 13.11.2023. godine.
[65] Ugovori o vršenju stručnog nadzora: br 01-426/23-349/2 od 08.05.2023.g; br 01-018/23-802 od 17.10.2023. g i br 01-426/23-896 od 16.11.2023. g.

Redni broj	Vrsta neizmirene obaveze	Stanje neizmirenih obaveza opštine na kraju IV kvartala 2023. god.	Stanje neizmirenih obaveza javnih preduzeca i ustanova na kraju IV kvartala 2023. god.
I	**Obaveze za tekuće rashode**	**15.658,45**	**6.190,32**
	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca		701,79
	Obaveze za ostala lična primanja		0,00
	Obaveze za ostale tekuće rashode	15.658,45	5.488,53
II	**Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu**		**0,00**
III	**Obaveze za transfere institucijama,pojedincima,NVO**		**0,00**
IV	**Obaveze za kapitalne izdatke**		**0,00**
V	**Obaveze po pozajmicama i kreditima**	**0,00**	**0,00**
a)	**glavnica**	0,00	0,00
b)	**kamata**	0,00	0,00
VI	**Obaveze po osnovu otplate dugova**	**0,00**	**0,00**
VII	**Obaveze iz rezervi**	**0,00**	**0,00**
UKUPNE NEIZMIRENE OBAVEZE (I+II+III+IV+V+VI+VII)		**15.658,45**	**6.190,32**

Neizmirene obaveza Opštine (NEO) u iznosu od 15.658,45€, odnose se na ostale tekuće rashode i to:

obaveze za odvoz smeca za novembar i decembar u iznosu od 7.371,80€; za troškove javne infrastrukture, iznos od 4.265,00€; za troškove električne energije, iznos od 1.415,68€ i za ostale rashode. Ove obaveze su izmirene u toku 2024. godine.

Otplata obaveza iz prethodnog perioda

Na računu 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda planirana je u iznosu od 149.735,00€, rebalansom su sredstva umanjena na 144.175,00€, dok je izvršenje iznosilo 114.893,39€, odnosno 79,69%. Struktura izmirenih obaveza iz prethodnog perioda, prikazana je u tabeli:

	4631 - Obaveze iz prethodnog perioda	
Redni broj	**Vrsta obaveze**	**Iznos**
I	**Obaveze za tekuće rashode**	**52.586,31**
	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	35.948,21
	Obaveze za ostala lična primanja	3.260,00
	Obaveze za ostale tekuće rashode	13.378,10
II	**Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu**	**26,65**
III	**Obaveze za transfere institucijama,pojedincima,NVO**	**7.194,23**
IV	**Obaveze za kapitalne izdatke**	**55.086,20**
V	**Obaveze po pozajmicama i kreditima**	**0,00**
a)	**glavnica**	0,00
b)	**kamata**	0,00
VI	**Obaveze po osnovu otplate dugova**	**0,00**
VII	**Obaveze iz rezervi**	**0,00**
UKUPNO (I+II+III+IV+V+VI+VII)		**114.893,39**

Ukupne obaveze iz prethodnog perioda, izmirene u 2023. godini, iznosile su 114.893,39€. Od toga, obaveze za tekuće izdatke su iznosile 52.586,31€, a obaveze za kapitalne izdatke 55.086,20€.

Od obaveza za tekuće izdatke, najveći iznos se odnosi na obaveze za bruto zarade (35.948,21€), zatim na obaveze za ostale tekuće rashode (13.378,10€) i obaveze za transfere institucijama, pojedincima, NVO (7.194,23€).

Obaveze za kapitalne izdatke, odnose se na izvedene radove, na modernizaciji lokalnih puteva, isplaćene izvođaču "Bemax" doo Podgorica, u iznosu od 45.585,70€. Zatim, za izradu idejnog projekta MZ Javorova (iznos od 4.961,00€) i za izradu idejnog projekta za prečišćavanje vode, za naselje Bor (iznos 2.541,00€) isplaćene izvršiocu "DVG projekat" d.o.o. Podgorica. Za materijal za vodovod M. Vrelo isplaćen je iznos od 1.998,50€.

2.5.12. Rezerve (47)

Sredstva rezervi planirana su u iznosu od 25.000,00€, dok je realizacija iznosila 19.274,86€, odnosno 77,10% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli.

Ekonomska klasifikacija			Opis	Budžet 2022.	Budžet 2023.			
				Izvršenje budžeta	Plan	Rebalans	Izvršenje budžeta	% izvršenja
47			REZERVE	6,494.13	25,000.00	25,000.00	19,274.86	77.10%
	471		Tekuća budžetska rezerva	6,494.13	15,000.00	15,000.00	14,274.86	95.17%
	472		Stalna budžetska rezerva	0.00	10,000.00	10,000.00	5,000.00	50.00%

471 - Tekuća budžetska rezerva planirana je u iznosu od 15.000,00€, a realizovana u iznosu od 14.274,86€, odnosno 95,17% u odnosu na plan. Iznos evidentiran na računu 471- tekuća budžetska rezerva najvećim dijelom odnosi se na: socijalne pomoći pojedincima, usluge održavanja gradske čistoće, otklanjanje štete izazvane poplavom MZ Lagator i izvođenje radova na vodovodu MZ Javorova, finansiranje redovnog rada političkog subjekta, nabavku betonskih cijevi i isplatu bruto zarade za decembar mjesec 2023. godinu Turističkoj organizaciji Petnjica.
472 - Stalna budžetska rezerva planirana je u iznosu od 10.000,00€, a realizovana u iznosu od 5.000,00€, odnosno od 50,00% u odnosu na plan. Iznos evidentiran na računu 472- Stalna budžetska rezerva odnosi se na: pomoć za područje pogođenom ratom u Palestini 3.000,00€ i pomoć za ublažavanje posljedica zemljotresa u Turskoj i Siriji 2.000,00€.

- Opština nije uz godišnje finansijske izvještaje dostavila i izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve na Obrascu 9 , što je trebalo učiniti shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave.

Preporuka: Opština treba da shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave i izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve na Obrascu 9.

2.6. Provjera budžetskog suficita/deficita

Finansijsko izvještavanje i provjera finansijskog rezultata (budžetskog suficita/deficita)
Za evidenciju primitaka i izdataka primjenjuje se gotovinska osnova.

Modifikovana gotovinska osnova podrazumijeva evidenciju primitaka i izdataka u momentu prijema ili isplate gotovine, kao i evidenciju imovine i obaveza. Pregledom računovodstvenih evidencija Opštine utvrđeno je da Opština nema uspostavljenu evidenciju imovine na klasi 0, u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština. Opština ne primjenjuje ni modifikovanu osnovu za evidenciju obaveza, koje se vode na klasi 2.

Preporuka: Opština treba da vodi evidenciju imovine na klasi 0 i obaveza na klasi 2

Opština je sačinjavala, ali nije podnosila finansijske izvještaje Ministarstvu finansija, u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, u propisanim rokovima (Obrazac 1 - Izvještaj o novčanim tokovima I - ekonomska klasifikacija, Obrazac 2 - Izvještaj o novčanim tokovima II - funkcionalna klasifikacija, Obrazac 5 - Izvještaj o neizmirenim obavezama, Obrazac 7 - Izvještaj o konsolidovanoj budžetskoj potrošnji).

Finansijski rezultat (budžetski suficit/deficit)

Finansijski rezultat Opštine prikazan je u Izvještaju o konsolidovanoj potrošnji:

Računi				Opis	Plan	Izvršenje u uporednom periodu prethodne godine	Izvršenje u navedenom periodu tekuće godine	Pregled pogrešne evidencije, utvrđen u postupku revizije, sa izvršenim korekcijama		
								Korekcije -	Korekcije +	Stanje na 31.12.2023. godine, sa izvršenim korekcijama
1				2	3	4	5	6	7	8
7				PRIMICI	650,440.00	497,224.38	430,367.80	7,140.11		423,227.69
	71			Tekući prihodi	618,300.00	420,829.04	403,257.69			403,257.69
		711		Porezi	259,000.00	128,461.82	184,176.89			184,176.89
			7111	Porez na dohodak fizičkih lica	104,000.00	41,767.60	68,762.32			68,762.32
			7112	Porez na dobit pravnih lica	0.00	0.00	0.00			0.00
			7113	Porez na imovinu	130,000.00	77,545.35	102,689.84			102,689.84
			7114	Porez na dodatu vrijednost	0.00	0.00	0.00			0.00
			7115	Akcize	0.00	0.00	0.00			0.00
			7116	Porez na međunarodnu trgovinu i transakcije	0.00	0.00	0.00			0.00
			7117	Lokalni porezi	25,000.00	9,148.87	12,724.73			12,724.73
			7118	Ostali republički porezi	0.00	0.00	0.00			0.00
		712		Doprinosi	0.00	0.00	0.00			0.00
			7121	Doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje	0.00	0.00	0.00			0.00
			7122	Doprinos za zdravstveno osiguranje	0.00	0.00	0.00			0.00
			7123	Doprinos za osiguranje od nezaposlenosti	0.00	0.00	0.00			0.00
			7124	Ostali doprinosi	0.00	0.00	0.00			0.00
		713		Takse	8,000.00	5,353.95	5,186.41			5,186.41
			7131	Administrativne takse	7,000.00	5,353.95	5,186.41			5,186.41
			7132	Sudske takse	0.00	0.00	0.00			0.00
			7133	Boravišne takse	0.00	0.00	0.00			0.00
			7134	Registracione takse	0.00	0.00	0.00			0.00
			7135	Lokalne komunalne takse	1,000.00	0.00	0.00			0.00
			7136	Ostale takse	0.00	0.00	0.00			0.00
		714		Naknade	334,800.00	193,918.22	200,017.70			200,017.70
			7141	Naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa	800.00	203.65	209.59			209.59
			7142	Naknade za korišćenje prirodnih dobara	290,000.00	179,858.21	185,153.84			185,153.84
			7143	Ekološke naknade	0.00	0.00	0.00			0.00
			7144	Naknade za priređivanje igara na sreću	0.00	0.00	0.00			0.00
			7145	Naknade za korišćenje građevinskog zemljišta	0.00	0.00	0.00			0.00
			7146	Naknade za komunalno opremanje građevinskog	15,000.00	0.00	2,375.34	494.00		1,881.34
			7147	Naknade za izgradnju i održavanje lokalnih puteva	7,000.00	2,426.00	2,635.00	1,457.00		1,178.00
			7148	Naknada za puteve	10,000.00	6,117.76	4,920.09		1,457.00	6,377.09
			7149	Ostale naknade	12,000.00	5,312.60	4,723.84	4,723.84		0.00
		715		Ostali prihodi	16,500.00	93,095.05	13,876.69			13,876.69
			7151	Prihodi od kapitala	0.00	0.00	0.00		5,217.84	5,217.84
			7152	Novčane kazne i oduzete imovinske koristi	1,500.00	0.00	120.00			120.00
			7153	Prihodi koje organi ostvaruju vršenjem svoje djelatnosti	0.00	0.00	0.00			0.00
			7154	Samodoprinosi	0.00	0.00	0.00			0.00
			7155	Ostali prihodi	15,000.00	93,095.05	13,756.69			13,756.69
	73			Primici od otplate kredita i sredstva prenešena iz	7,140.00	76,395.34	7,140.11			7,140.11
		731		Primici od otplate kredita	0.00	0.00	0.00			0.00
		732		Sredstva prenešena iz prethodne godine	7,140.00	76,395.34	7,140.11			7,140.11
	74	741		Donacije	25,000.00	0.00	19,970.00			19,970.00
4				IZDACI	2,845,375.00	1,616,977.96	1,445,317.80			1,445,317.80
	41			Tekući izdaci	810,200.00	676,701.44	738,490.41			738,490.41
		411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	530,000.00	446,432.85	508,173.08			508,173.08
			4111	Neto zarade	410,154.00	353,327.83	388,979.22			388,979.22
			4112	Porez na zarade	12,190.00	9,696.02	12,393.41			12,393.41
			4113	Doprinosi na teret zaposlenog	75,101.00	59,866.49	77,229.01			77,229.01
			4114	Doprinosi na teret poslodavca	31,005.00	22,767.12	28,363.83			28,363.83
			4115	Opštinski prirez	1,550.00	775.39	1,207.61			1,207.61
		412		Ostala lična primanja	43,000.00	38,578.46	41,135.84			41,135.84
		413		Rashodi za materijal	61,500.00	52,197.85	47,597.86			47,597.86
		414		Rashodi za usluge	56,700.00	43,120.52	42,829.13			42,829.13
		415		Tekuće održavanje	19,000.00	16,946.56	11,984.18		53,022.50	65,006.68
		416		Kamate	0.00	0.00	0.00			0.00
		417		Renta	7,000.00	0.00	6,000.00			6,000.00
		418		Subvencije	35,000.00	25,036.63	30,480.04			30,480.04
		419		Ostali izdaci	58,000.00	54,388.57	50,290.28			50,290.28
	42			Transferi za socijalu zaštitu	10,000.00	7,937.15	8,394.98			8,394.98
		421		Prava iz oblasti socijalne zaštite	10,000.00	7,937.15	8,394.98			8,394.98
		422		Sredstva za tehnološke viškove	0.00	0.00	0.00			0.00
		423		Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja	0.00	0.00	0.00			0.00
		424		Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite	0.00	0.00	0.00			0.00
		425		Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja	0.00	0.00	0.00			0.00
	43			Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom	362,000.00	324,770.26	333,562.50			333,562.50
		431	4311	Transferi za zdravstvenu zaštitu	0.00	0.00	0.00			0.00
		431	4312	Transferi obrazovanju	18,000.00	6,647.50	14,370.00	500.00		13,870.00
		431	4313	Transferi institucijama kulture i sporta	17,000.00	11,816.84	13,948.77			13,948.77
		431	4314	Transferi nevladinim organizacijama	5,000.00	5,000.00	5,000.00			5,000.00
		431	4315	Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima	13,000.00	13,133.40	13,000.00			13,000.00
		431	4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	8,000.00	6,110.00	3,320.00			3,320.00
		431	4317	Transferi za lična primanja pripravnika	0.00	0.00	0.00			0.00
		431	4318	Ostali transferi pojedincima	7,000.00	6,389.00	7,020.00		500.00	7,520.00
		431	4319	Ostali transferi institucijama	294,000.00	275,673.52	276,903.73	130,997.50		145,906.23
		432	4324	Transferi opštinama	0.00	0.00	0.00			0.00
		432	4325	Transferi budžetu države	0.00	0.00	0.00			0.00
		432	4326	Transferi javnim preduzećima	0.00	0.00	0.00		130,997.50	130,997.50
	44			Kapitalni izdaci	1,494,000.00	475,628.79	230,701.66			230,701.66
		441		Kapitalni izdaci	1,494,000.00	475,628.79	230,701.66	53,022.50		177,679.16
	45			Pozajmice i krediti	0.00	0.00	0.00			0.00
	46	462		Otplata garancija	0.00	0.00	0.00			0.00
		463		Otplata obaveza iz prethodnih godina (dio)	144,175.00	125,446.19	114,893.39			114,893.39
	47			Rezerve	25,000.00	6,494.13	19,274.86			19,274.86
				Suficit / Deficit	-7,140.00	-69,255.23	1,282,617.95			1,282,617.95
				Finansiranje	0.00	0.00	0.00			0.00
				Domaće finansiranje	0.00	0.00	0.00			0.00
	75	751	7511	Pozajmice i krediti iz domaćih izvora	0.00	0.00	0.00			0.00
	46	461	4611	Otplata dugova	0.00	0.00	0.00			0.00
		463	4630	Promjena (smanjenje) neto obaveza iz prethodnih godina	0.00	0.00	0.00			0.00
				Inostrano finansiranje	0.00	0.00	0.00			0.00
				Krediti i hartije od vrijednosti	0.00	0.00	0.00			0.00
	75	751	7512	Pozajmice i krediti iz inostranih izvora	0.00	0.00	0.00			0.00
	46	461	4612	Otplata dugova	0.00	0.00	0.00			0.00
	72			Prihodi od prodaje imovine	0.00	0.00	0.00			0.00
	74	742		Transferi	2,194,935.00	1,126,893.69	2,304,708.06			2,304,708.06
				Povećanje / smanjenje depozita	7,140.00	69,255.23	-1,282,617.95			-1,282,617.95

U ovom izvještaju prikazan je suficit/deficit u iznosu 1.282.617,95€, dok je povećanje/smanjenje depozita iznosilo -1.282.617,95€, kao razlika između stanja gotovine, na početku (7.140,11 €) i na kraju godine (1.289.758,06€).

2.7. Blagajničko poslovanje

U Opštini se vodi se jedna centralna i jedna pomoćna blagajna. Blagajničko poslovanje se vodi u Sekretarijatu za lokalnu upravu (Odjeljenje za finansije i ekonomski razvoj). Pomoćna blagajna vodi se u Službi lokalnih javnih prihoda (blagajna za naplatu poreza na nepokretnosti).

Poslovi blagajne (podizanje i knjiženje gotovine) obavljaju se u Sekretarijatu za lokalnu upravu u Odjeljenju za finansije i ekonomski razvoj, a obavlja ih Sekretar Sekretarijata. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Sekretarijata određeno je da samostalni/a savjetnik/ca II za trezorske i računovodstvene poslove, kao i referent za trezorske i računovodstvene poslove obavljaju sljedeće poslove: prijem gotovinskih uplata, gotovinske uplate i isplate i svakodnevno sačinjavaju blagajnički izvještaj. Revizijom je utvrđeno da Opština nije donijela Rješenje o raspoređivanju zaposlenog/e na poslovima blagajne.

U opštini funkcioniše sistem elektronskog plaćanja. Naloge za plaćanje priprema Rukovoditeljka Odjeljenja za finansije i trezor, a plaćanje, nakon odobrenja predsjednika opštine, vrši Sekretar Sekretarijata za lokalnu upravu. U slučaju da se vrši putem virmana, plaćanje odobrava Predsjednik opštine ili VD Sekretar Sekretarijata za lokalnu upravu.

Popis sredstava u blagajni trebalo je da izvrši Komisija za popis pokretnih i nepokretnih stvari za 2023. godinu. U Izvještaju Komisije, nije prikazano stanje u blagajni na dan 31.12.2023. godine.

Tokom 2023. godine, Opština nije vodila dnevnik blagajne, nije koristila profesionalni program za potrebe blagajne niti je vodila elektronsku evidenciju gotovinskih uplata i isplata. U postupku revizije, od strane zaposlenih koje obavljaju blagajničke poslove, otpočelo je vođenje blagajničkog dnevnika.

U postupku revizije utvrđeno je da tokom 2023. godine Opština nije vršila usaglašavanje glavne knjige trezora i blagajne pa su evidentna neslaganja između podataka iz glavne knjige trezora i podataka iz izvorne dokumentacije. Neslaganja se odnose na promet i saldo na kraju godine, kako je prikazano u sljedećoj tabeli:

Blagajna	Početno stanje (saldo na dan 01.01.2023.)	Promet		Saldo na dan 31.12.2023.
		Duguje	Potražuje	
Baza podataka	0,00	13.898,40	6.958,40	-6.940,00
Izvorna dokumentacija	0,00	6.956,92	6.958,40	1,48

Prema podacima iz blagajničke evidencije stanje u blagajni na početku godine (01.01.2023. godine) se nije moglo utvrditi. Prema izjavi ovlašćenog lica (VD Sekretar Sekretarijata za lokalnu upravu) stanje blagajne na početku 2023. godine iznosi 0,00€. Tokom 2023. godine evidentiran je priliv u blagajnu u iznosu od 6.958,40€ i predstavlja iznos koji je podignut sa žiro-računa Opštine. Gotovinske isplate su, iznosile 6.956,92,00€, tako da je saldo gotovine na dan 31.12.2023. godine iznosio 1,48€. Prema podacima iz glavne knjige trezora, promet blagajne tokom 2023. godine iznosio je 13.898,40€ na dugovnoj i 6.958,40€ na potražnoj strani. Razlika u iznosu od 6.940,00€ nastala je zato što je opština koristila račun 451 – pozajmice i krediti nefinansijskim institucijama za vođenje evidencije gotovinskih uplata i isplata i pri tome, na dugovnoj strani evidentirala i uplate i isplate u ukupnom iznosu od 13.898,40€, a na potražnooj strani isplate u iznosu od 6.958,40€. Razlika između podataka iz glavne knjige trezora i izvorne dokumentacije iznosi 6.938,52€. Promet po mjesecima prikazan je u tabeli koja slijedi (podaci iz izvorne dokumentacije).

Opština Petnjica - blagajna	Ulaz	Izlaz	Saldo
Saldo na kraju 2022.godine			0,00
Januar	50,00	233,85	183,85
Februar	900,00	524,55	191,60
Mart	790,00	643,80	337,80
April	300,00	129,65	508,15
Maj	1.000,00	1.322,50	185,65
Jun	500,00	250,90	434,75
Jul	18,40	89,99	363,16
Avgust	1.200,00	1.452,20	110,96
Septembar	350,00	220,91	240,05
Oktobar	0,00	306,33	66,28
Novembar	100,00	586,24	552,52
Decembar	1.750,00	1.196,00	1,48
Ukupno:	**6.958,40**	**6.956,92**	

U postupku revizije utvrđeno je:

- Tokom 2022. godine, podizanje gotovine vršeno je sa žiro-računa koji su otvoreni kod Lovćen banke AD. Na osnovu blagajničke dokumentacije, u postupku revizije utvrđeno je da je podignuta gotovina u korišćena za sljedeće namjene: 2.658,12€ za službena putovanja u zemlji i inostranstvu; 2.400,00€ na ime studentskih i sportskih nagrada; 420,00€ isplata zaposlenima povodom 8. marta; 963,08 za organizaciju manifestacija; 50,00€ pomoć za liječenje; 365,72€ ostalo po ispostavljenim računima; 100,00€ zaposlenom za nepoznatu namjenu.
- Obračun putnih naloga vrši se u Sekretarijatu za lokalnu upravu
- Prilikom obračuna dnevnica za službena putovanje Opština uglavnom poštuje Uredbu o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru
- Iz blagajne Opštine ne vrši se isplata akonatacija za službena putovanja
- Zaposleni, prilikom podnošenja putnog naloga sa obračunom putnih troškova i odgovarajućim dokazima o visini troškova, uglavnom poštuju rokove određene članom 9 i članom 19 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru - tri odnosno sedam dana, u zavisnosti od toga da li se radi o službenom putovanju u zemlji ili inostranstvu.

Utvrđene nepravilnosti:

- Opština nije donijela Interno uputstvo kojim je regulisano blagajničko poslovanje, kao ni Odluku o određivanju blagajničkog maksimuma

Preporuka: Opština Petnjica treba da, u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru donese interno uputstvo kojim će se regulisati blagajničko poslovanje, kao i Odluku o određivanju blagajničkog maksimuma shodno Zakonu o sprječevanja nelegalnog poslovanja.

- U Sekretarijatu za lokalnu upravu ne vodi se evidencija izdatih putnih naloga

Preporuka: Opština treba da usvoji procedure vezane za izdavanje i evidenciju putnih naloga.

- Isplata gotovine vrši se uglavnom na osnovu validne računovodstvene dokumentacije (putni nalozi, zaključci, računi) i Zahtjeva za plaćanje koji je potpisan od strane ovlašćenih lica. U određenim slučajevima isplate vršene su samo na osnovu naloga blagajni da isplati, bez prateće dokumentacije
- Novac podignut sa žiro - računa, ne donosi se u blagajnu radi evidencije i pripreme odgovarajuće dokumentacije (nalog i spiskovi za isplatu, nalog za uplatu...), već se vrši direktna isplata za određene namjene. U postupku revizije nijesu dati na uvid dokazi da je novac isplaćen licima kojime je opredijeljen.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa tačkom 107 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave vrši isplate novca iz blagajne trezora na osnovu vjerodostojne računovodstvene dokumentacije (putni nalog, račun ili drugi dokument) ovjerene od strane starješine organa.

- Saldo blagajne na dan 31.12.2023. godine u iznosu od -6.940,00€ evidentiran u Glavnoj knjizi trezora ne odgovara stanju utvrđenom pregledom blagajničke dokumentacije (1,48€). Razlika je nastala zbog pogrešne evidencije gotovinskih uplata i isplata na dugovnoj strani računa 451 – pozajmice i krediti nefinansijskim institucijama.

Preporuka: Opština treba da evidenciju u knjizi (dnevniku) blagajne vrši hronološkim redom po izvršenoj uplati, odnosno isplati gotovine i da isplate iz blagajne evidentira u glavnoj knjizi trezora prema ekonomskoj klasifikaciji određenoj Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore I budžete opština.

- Tokom revizije utvrđene su određene nepravilnosti koje su u postupku revizije otklonjene, a odnose se na sljedeće:
- Tokom 2023. godine opština nije gotovinske uplate i isplate evidentirala u dnevniku blagajne. Od 01.01.2024. godine Opština vodi dnevnik blagajne, odnosno sve uplate i isplate gotovog novca evidentira u knjizi (dnevniku) blagajne hronološkim redom po izvršenoj uplati, odnosno isplati gotovine

Prihod ostvaren putem pomoćne blagajne tokom 2023. godine u ukupnom iznosu od 42.826,88€ nije se predavao centralnoj blagajni već se istog dana od strane zaposlenih u Službi lokalnih javnih prihoda deponovao na odgovarajuće uplatne račune prihoda. Navedeno je uticalo na tačnost evidencije i realnost prikazivanja blagajničkog poslovanja. Od 29.07.2023. godine Opština u centralnoj blagajni evidentira uplate iz pomoćne blagajne. Službenik za finansije zadužen za stanje blagajne i prijem novca, prihode ostvarene po ovom osnovu, najkasnije tokom narednog dana deponuje na odgovarajuće uplatne račune prihoda.

2.8. Evidencija državne imovine u Opštini

Za evidenciju primitaka i izdataka primjenjuje se gotovinska osnova. Gotovinska osnova zasniva se na evidenciji transakcija ili događaja u momentu prijema ili isplate gotovine. Modifikovana gotovinska osnova, pored evidencije primitaka i izdataka, obuhvata i evidenciju imovine i obaveza.
Pregledom računovodstvene dokumentacije utvrđeno je da Sekretarijat za lokalnu upravu – Odjeljenje za finansije i ekonomski razvoj ne vodi evidenciju pokretne i nepokretne imovine na modifikovanoj osnovi, odnosno na klasi 0, shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete Opština, pa se revizijom nije moglo izvršiti vrijednosno upoređenje popisane imovine sa knjigovodstvenom stanjem. Opština nije uspostavila elektronsku evidenciju osnovnih sredstava Opštine.

Preporuka: Opština treba da uspostavi elektronsku evidenciju pokretne i nepokretne imovine i uskladi je sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, odnosno da evidenciju imovine vodi na modifikovanoj osnovi, na klasi 0.

Opština je postupila u skladu sa članom 12 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini i donijela Rješenje obrazovanju Komisije za popis pokretnih i nepokretnih stvari za 2023. godinu (broj 019/24-79/2 od 02.02.2024. godine).

Revizijom je utvrđeno da:

- Rješenje o vršenju redovnog popisa i obrazovanje Komisije za vršenje istog donijeto je nakon dana na koji je trebalo izvršiti popis

Opština treba da Rješenje o vršenju redovnog popisa donese prije vršenja popisa.

- Komisija je imala zadatak da izvrši popisivanje i da uspostavi evidenciju nepokretnih i pokretnih stvari na kojima svojinska prava i ovlašćenja vrši Opština.
- Navedenim Rješenjem nije određen rok u kojem treba izvršiti popis niti rok do kojeg je Komisija trebala sačiniti Izvještaj o izvršenom popisu.

Opština treba da Rješenjem o vršenju redovnog popisa, odredi rok u kojem popisna komisija treba da izvrši popis, kao i rok u kojem predsjedniku opštine treba da dostavi izvještaj o popisu.

- Komisija je dostavila Izvještaj za popis poketnih i nepokretnih stvari za 2023. godinu (broj 04-019/24-197 od 05.03.2024. godine). Izvještaj sadrži konstataciju da nema promjena u 2023. godini u odnosu na prošlu (2022) godinu, kao i konstataciju da nema promjena u činjeničnom stanju kod preduzeća i ustanova čiji je osnivač opština (Centar za kulturu i Komunalno preduzeće). U izvještaju nijesu prikazani: količina i vrijednost postojećih i novonabavljenih sredstava i opreme; stanje gotovine (žiro-računi i blagajna), potraživanja i obaveze opštine (neizmirene obaveze i obaveze po osnovu zaduženja). Odnosno, Izvještaj ne sadrži stvarno i knjigovodstveno stanje imovine i obaveza; razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja, kao i uzroke neslaganja, što je trebalo prikazati u skladu sa članom 6 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.

Preporuka: Opština treba da obezbijedi da Izvještaj popisne komisije sadrži sve potrebne elemente određene članom 6 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.

Članom 7 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini propisana je obaveza vršenja obračuna amortizacije i revalorizacije u računovodstvu putem elektronske obrade podataka. Opština Petnjica nije vršila obračun amortizacije i revalorizacije tako da se nije mogla utvrditi nabavna vrijednost pokretne imovine, ukupna akumulirana amortizacija, kao ni sadašnja vrijednost.

Revizijom je utvrđeno:

- popis je izvršen na Obrascu PL, a sva popisana imovina iskazana je samo u naturalnom obliku (bez nabavne, otpisane i sadašnje vrijednosti)

- Revizijom je utvrđeno da popisna komisija nije sačinila izvještaj o popisu u skladu sa Rješenjem o vršenju redovnog popisa i obrazovanju Komisije za vršenje istog (nije uspostavila evidenciju nepokretnih i pokretnih stvari na kojima svojinska prava i ovlašćenja vrši Opština Petnjica) i u skladu sa članom 6 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica (ne sadrže: stvarno i knjigovodstveno stanje imovine i obaveza; razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja, kao i uzroke neslaganja...)
- obračun amortizacije i revalorizacija nijesu vršeni u računovodstvu Opštine i ne postoji elektronska evidencija pokretne i nepokretne imovine

Preporuka: Opština treba da uspostavi elektronsku evidenciju osnovnih sredstava i uskladi je sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, odnosno uspostavi evidenciju imovine po kategorijama i grupama. Elektronska evidencija osnovnih sredstava opštine treba da bude potpuna, odnosno, treba da obuhvati svu pokretnu i nepokretnu imovinu za koju treba unijeti nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost i izvršiti procjenu imovine koju koristi, a koja nema knjigovodstvenu vrijednost, kao i da vrši obračun amortizacije i to na propisanom obrascu (Obrazac OA).

- procjena vrijednosti nepokretnih stvari u svojini Opštine nije vršena.

Preporuka: Opština treba da, shodno članu 43 Zakona o državnoj imovini, izvrši procjenu imovine angažovanjem nezavisnog procjenjivača.

Shodno članu 20 Zakona o državnoj imovini evidenciju i registar državne imovine kojom raspolaže Opština treba da vodi Sekretarijat za lokalnu upravu, Odjeljenje za opštu upravu i društvene djelatnosti. Međutim, Odjeljenje za opštu upravu i društvene djelatnosti ne vodi evidenciju nepokretnosti u vlasništvu opštine na osnovu podataka sadržanih u listovima nepokretnosti i posjedovnim listovima.

Članom 44 Zakona o državnoj imovini propisano je da evidenciju pokretnih i nepokretnih stvari na kojima svojinska ovlašćenja vrši opština, vode organi opštine koji te stvari koriste, a evidenciju nepokretnih i pokretnih stvari javnih službi vode službe koje te stvari koriste i dužni su da vrše popis imovine koju koriste.

Takođe, članom 66 propisano je da su organi opštine i javne službe čiji je osnivač opština dužni da izvrše popis, procjenu i evidentiranje nepokretnih stvari koje su u njihovoj nadležnosti.

Shodno članu 50 Zakona o državnoj imovini, javne službe i preduzeća čiji je osnivač Opština dužne su da do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, organu uprave nadležnom za poslove imovine – Odjeljenje za opštu upravu i društvene djelatnosti, dostave podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima u elektronskoj formi radi vođenja Registra nepokretnosti, odnosno računovodstvene evidencije pokretnih stvari.

Revizijom je utvrđeno da se Opština nije obratila Mjesnim zajednicama, preduzećima i ustanovama čiji je osnivač Opština zahtjevom za dostavu potrebnih izvještaja na propisanim obrascima: PS1, PS2, NS1 i NS2 na dan 31.12.2023. godine. Revizijom je utvrđeno da je Komisija koja je vršila popis pokretnih i nepokretnih stvari za 2023. godinu izvršila i popis stvari koje koriste preduzeća i ustanove čiji je osnivač opština. O izvršenom popisu nije dostavljen izvještaj već samo popisne liste (obrazac PL) koje su potpisane od strane članova komisije i koje sadrže samo podatke o imovini u naturalnom obliku (bez nabavne, otpisane i sadašnje vrijednosti).

Preporuka: Opština treba da obezbijedi da javne službe i preduzeća čiji je osnivač, shodno članu 50 Zakona o državnoj imovini, do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, organu uprave nadležnom za poslove imovine – Odjeljenje za opštu upravu i društvene djelatosti, dostave podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima u elektronskoj formi radi vođenja Registra nepokretnosti, odnosno računovodstvene evidencije pokretnih stvari.

Revizijom je utvrđeno da Opština nije uspostavila evidenciju državne imovine i nije podatke o pokretnoj i nepokretnoj imovini u papirnom i elektronskom obliku dostavila Upravi za državnu imovinu do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu na obrascima PS1, PS2, NS1 i NS2, što je trebalo učiniti shodno članu 51 Zakona o državnoj imovini.

Preporuka: Opština treba da uspostavi registar pokretne i nepokretne imovine i obezbijedi da se, shodno Zakonu o državnoj imovini, podaci o pokretnoj i nepokretnoj imovini, dostavljaju organu nadležnom za poslove imovine na propisanim obrascima i u određenim rokovima.

2.9. Javne nabavke

Shodno članu 84 Zakona o javnim nabavkama, Opština je bila dužna da do 31. januara tekuće finansijske godine sačini plan javnih nabavki i dostavi ga nadležnom organu radi objavljivanja na ESJN. Plan Javnih nabavki za 2023. godinu donesen je 18.01.2023. godine. Po navedenom Planu, ukupna vrijednost planiranih javnih nabavki iznosila je 98.000,00€ (vrijednost plana 80.997,00€; PDV – 17.003,00€) koje bi se realizovale kroz 10 postupaka. Opština je donijela 4 (četiri) izmjene Plana javnih nabavki za 2023. godinu kojima je vrijednost Plana uvećana za 893.692,00€ (vrijednost nabavke – 738.603,16€, PDV – 155.088,84€), tako da su za 2023. godinu predviđene nabavke roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti od 991.692,00€ (vrijednost nabavke – 819.600,16€, PDV – 172.091,84€). Planirane nabavke bi se realizovale kroz 20 postupaka javnih nabavki.

	Datum	Robe		Radovi		Usluge		Ukupno		Ukupna vrijednost
		Nabavka	PDV	Nabavka	PDV	Nabavka	PDV	Nabavka	PDV	Plana (Nabavka + PDV)
Plan javnih nabavki	18.01.2023.	45,457.50	9,542.50	33,060.00	6,940.00	2,479.50	520.50	80,997.00	17,003.00	**98,000.00**
Izmjena Plana broj 1	18.04.2023.	45,457.50	9,542.50	64,262.03	13,489.97	2,479.50	520.50	112,199.03	23,552.97	**135,752.00**
Izmjena Plana broj 2	15.05.2023.	45,457.50	9,542.50	188,237.03	39,514.97	2,479.50	520.50	236,174.03	49,577.97	**285,752.00**
Izmjena Plana broj 3	02.08.2023.	45,457.50	9,542.50	254,357.03	53,394.97	2,479.50	520.50	302,294.03	63,457.97	**365,752.00**
Izmjena Plana broj 4	21.11.2023.	45,457.50	9,542.50	699,761.99	146,930.01	74,380.67	15,619.33	819,600.16	172,091.84	**991,692.00**

Planom za 2023. godinu predviđene su nabavke:

- Roba u ukupnoj vrijednosti od 55.000,00€ (45.457,50€+9.542,50€ PDV) kroz 6 postupaka
- Radova u ukupnoj vrijednosti od 40.000,00€ (33.060,00€+6.940,00€) kroz 2 postupka i
- Usluga u ukupnoj vrijednosti od 3.000,00€ (2.479,50€+520,50€ PDV) kroz 2 postupka.

Izmjenom Plana javnih nabavki za 2023. godinu od 21.11.2023. godine predviđene su nabavke:

- Roba u ukupnoj vrijednosti od 55.000,00€ (45.457,50€+9.542,50€ PDV) kroz 6 postupaka
- Radova u ukupnoj vrijednosti od 846.692,00€ (699.761,99€+146.930,01€ PDV) kroz 7 postupaka i
- Usluga u ukupnoj vrijednosti od 90.000,00€ (74.380,67€+15.691,33€ PDV) kroz 7 postupaka.

Pregled planiranih i realizovanih nabavki prema predmetu nabavke prikazan je u tabeli koja slijedi:

Vrsta predmeta	Plan javnih nabavki od 18.01.2023. godine				Posljednje izmjene plana od 21.11.2023. godine				Realizacija u 2023. godini			
	Broj postupaka	Vrijednost	PDV	Ukupno	Broj postupaka	Vrijednost	PDV	Ukupno	Broj postupaka	Vrijednost	PDV	Ukupno
Robe	6	45,457.50	9,542.50	55,000.00	6	45,457.50	9,542.50	55,000.00	3	32,906.03	6,939.27	39,845.30
Radovi	2	33,060.00	6,940.00	40,000.00	7	699,761.99	146,930.01	846,692.00	3	214,812.00	45,080.52	259,892.52
Usluge	2	2,479.50	520.50	3,000.00	7	74,380.67	15,619.33	90,000.00	0	0.00	0.00	0.00
Ukupno:	**10**	**80,997.00**	**17,003.00**	**98,000.00**	**20**	**819,600.16**	**172,091.84**	**991,692.00**	**6**	**247,718.03**	**52,019.79**	**299,737.82**

Pregled planiranih i realizovanih javnih nabavki prema vrsti postupka prikazan je u sljedećoj tabeli:

Postupak	Plan javnih nabavki od 18.01.2023. godine				Izmjene plana od 21.11.2023. godine				Izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama			
	Broj postupaka	Nabavka	PDV	Ukupno	Broj postupaka	Nabavka	PDV	Ukupno	Broj postupaka	Nabavka	PDV	Ukupno
Otvoreni postupak	0	0.00	0.00	0.00	5	685,086.74	143,853.26	828,940.00	2	183,612.00	38,558.52	222,170.52
Jednostavne nabavke	10	80,997.00	17,003.00	98,000.00	15	134,513.42	28,238.58	162,752.00	4	64,106.03	13,461.27	77,567.30
Ukupno:	**10**	**80,997.00**	**17,003.00**	**98,000.00**	**20**	**819,600.16**	**172,091.84**	**991,692.00**	**6**	**247,718.03**	**52,019.79**	**299,737.82**

Opština je putem ESJN, shodno članu 182 Zakona o javnim nabavkama, Ministarstvu dostavila Godišnji izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama po kojem ukupna vrijednost javnih nabavki sprovedenih tokom 2023. godine iznosi 247.718,03€ (bez uračunatog PDV-a). Navedeni iznos realizovan je kroz 4 postupka jednostavnih nabavki vrijednosti 64.106,03€ i 2 otvorena postupka javne nabavke ukupne vrijednosti 183.612,00€.

Takođe, opština je, dostavila i Godišnji izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke po kojem ukupna vrijednost 72 nabavke sprovedene tokom 2023. godine iznosi 49.630,73€ sa uračunatim PDV-om.

Otvoreni postupci:

- Od ukupno 5 otvorenih postupaka predviđenim Planom za 2023. godinu, realizovano je 2.
- U svim postupcima obrazovana je komisija za sprovođenje postupaka javne nabavke shodno članu 48 Zakona.
- Prilikom sprovođenja postupaka, Opština je postupala u skladu Zakonom o javnim nabavkama u pogledu: sačinjavanja tenedrske dokumentacije i tehničke specifikacije, sačinjavanje zapisnika o otvaranju ponuda i zapisnika o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda, kao i rokova za dostavljanje ponuda, donošenju Odluke o izboru najpovoljnije ponude i zaključivanja ugovora o javnoj nabavci

Jednostavne nabavke – Zakonom o javnim nabavkama, član 23, određeno ja da se isti ne primjenuje na jednostavne nabavke. Način sprovođenja jednostavnih nabavki propisan je Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki (Sl. list CG, broj 16/23, 20/23, 36/23 i 114/23).
Jednostavna nabavka roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti do 8.000,00€ sprovodi se direktnim izborom predmeta nabavke određenog ponuđača uz prihvatanje predračuna/profakture, fiskalnog računa ili ugovora u zavisnosti od vrste predmeta nabavke.
Jednostavne nabavke procijenjene vrijednosti iznad 8.000,00€ realizovane su u skladu sa Pravilnikom o sprovođenju jednostavnih nabavki u pogledu: objavljivanja i sačinjavanja zahtjeva za dostavljanje ponuda (preko elektronskog sistema javnih nabavki), sačinjavanje zapisnika o otvaranju ponuda, obavještenja o ishodu postupka jednostavne nabavke i zaključivanja ugovora o nabavci. Ispostavljene fakture obračunate su u skladu sa cijenama koje odgovaraju prihvaćenoj ponudi i zaključenom ugovoru.
Revizijom javnih nabavki utvrđeno je:

- Opština nije donijela Internu proceduru vezano za sprovođenje postupaka javnih nabavki i jednostavnih nabavki
- Opština je, u skladu sa članom 47 Zakona o javnim nabavkama odredila lice za obavljanje poslova službenika za javne nabavke Rješenjem broj 04-upi-288 od 11.09.2019. godine, raspoređen je zaposleni na radno mjesto Samostalni savjetnik I za javne nabavke i razvoj preduzetništva u Sekretarijatu za lokalnu upravu koji i dalje obavlja poslove javnih nabavki iako je, Rješenjem od 26.07.2022. godine, postavljen na drugo radno mjesto u opštini. Opština nije imenovala novog zaposlenog za obavljanje poslova javnih nabavki.

Preporuka: Opština treba u skladu sa članom 47 Zakona o javnim nabavkama da odredi lice za obavljanje poslova službenika za javne nabavke.

- Plan javnih nabavki sačinjen je u skladu sa članom 84 Zakona o javnim nabavkama i dostavljen je Ministarstvu finansija i socijalnog staranja u predviđenom roku do 31. januara tekuće godine.
- Predsjednik Opštine je donio 4 (četiri) izmjene Plana javnih nabavki za 2023. godinu kojima je vrijednost Plana uvećana za ukupan iznos od 893.692,00€ (vrijednost nabavke – 738.603,16€, PDV – 155.088,84€), tako da su za 2023. godinu predviđene nabavke roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti od 991.692,00€ (vrijednost nabavke – 819.600,16€, PDV – 172.091,84€)
- Opština je putem ESJN, shodno članu 182 Zakona o javnim nabavkama, Ministarstvu dostavila Godišnji izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama po kojem ukupna vrijednost javnih nabavki sprovedenih tokom 2023. g. iznosi 247.718,03€ (bez uračunatog PDV-a)
- Opština je dostavila i Godišnji izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke po kojem ukupna vrijednost 72 nabavke sprovedene tokom 2023. godine iznosi 49.630,73€ sa uračunatim PDV-om.
- realizacija nabavki (247.718,03€) u odnosu na plan (819.600,16€) iznosila je 30,22% za 2023. godinu što ukazuje na slabosti u planiranju javnih nabavki
- Otvoreni postupci javnih nabavki sprovedeni su u skladu Zakonom o javnim nabavkama u pogledu: sačinjavanja tenderske dokumentacije i tehničke specifikacije, sačinjavanja zapisnika o pregovaranju, zapisnika o otvaranju ponuda i zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda, kao i rokova za dostavljanje ponuda, donošenju Odluke o izboru najpovoljnije ponude i zaključivanja Ugovora o javnoj nabavci.

2.10. Sudski sporovi

U 2023. godini Opština je u radu imala 5 predmeta u vezi sa sudskim sporovima. Procijenjena vrijednost sporova je 20.892,00€ i u svima je Opština tužena strana, a odnose se na naknadu štete.

SENATOR DRI
Zoran Jelić

_____
Rukovodilac Kolegijuma

Zakonska i druga akta koja su korišćena u izradi Izvještaja

- Zakon o lokalnoj samoupravi (Sl. list Crne Gore, broj 38/20, 50/22 i 84/22),
- Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Sl. list CG, broj 86/22, 5/24 i 7/24),
- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti (Sl. list Crne Gore, broj 145/21, 27/23 i 125/23),
- Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (Sl. list CG, broj 75/18)
- Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru (Sl. list CG, broj 152/22, 113/23 i 48/24),
- Zakon o javnim nabavkama (Sl. list CG, broj 74/19, 3/23 i 11/23),
- Zakon o državnoj imovini (Sl. list CG, broj 21/09, 40/11),
- Zakon o poreskoj administraciji (Sl. list CG, broj 145/21),
- Zakon o administrativnim taksama (Sl. list CG, broj 18/19),
- Zakon o lokalnim komunalnim taksama (Sl. list CG, br. 18/19),
- Zakon o porezu na promet nepokretnosti (Sl. List CG, broj 36/13, 3/23 i 28/23),
- Zakon o porezu na nepokretnosti (Sl. list CG, broj 25/19, 49/22 i 152/22),
- Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave (Sl. list CG, broj 71/19),
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština (Sl. list CG, broj 80/21),
- Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije (Sl. list RCG, broj 28/02, Sl. list CG, broj 130/21),
- Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika (Sl. list RCG, broj 32/03),
- Uputstvo o bližem načinu radu trezora jedinica lokalne samouprave (Sl. list CG, broj 15/19 i 24/22),
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini (Sl. list CG, broj 47/11),
- Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini (Sl list CG, broj 13/10),
- Naredba o načinu uplate javnih prihoda (Sl. list CG, broj 13/23 i 121/23),
- Statut Opštine Petnjica (Sl. list CG – opštinski propisi, broj 16/22),
- Odluka o organizaciji i načinu rada lokalne uprave (Sl. list CG – opštinski propisi, broj 15/19),
- Odluka o zaradama lokalnih službenika i namještenika (Sl. list CG - opštinski propisi, broj 1/21 i 33/23),
- Odluka o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava nevladinim organizacijama (Sl. list CG - opštinski propisi, broj 55/22),
- Odluka o porezu na nepokretnosti u opštini Petnjica (Sl. list CG - opštinski propisi, broj 30/20 i 33/23),
- Odluka o prirezu porezu na dohodak fizičkih lica (Sl. list CG - opštinski propisi, broj 1/21),
- Odluka o lokalnim administrativnim taksama (Sl list CG - opštinski propisi, broj 45/22)
- Odluka o lokalnim komunalnim taksama (Sl list CG - opštinski propisi, broj 45/22),
- Drugi propisi iz oblasti javnih finansija.